

éves
bor eladó. —
Bocskay tér
505

akok
ágban készen
tner Kálmán-
14. 511

kalap
pengőért ké-
szít 15. ka-
— Ugyanott
lyhuzatok el-
594

TLAN

b kertben,
ucca 11 sz. a.
al teleültetett
háztelkek el-
460

matuj
ád tér 38., —
3 szobás la-
os) díjmentes-
463

dó
ldnyi föld ta-
kezhetni Si-
gyvenkettő. 19

dó
ldnyi föld ta-
kezhetni Si-
gyvenkettő. 118

temető
2 szoba,
randa, kama-
vizű kut, gyü-
képület, ba-
ól elköltözés
513

ucca
adó. Faragó
ac 44. 654

dián
nyolcszobás,
akással, há-
öt négy-
s udvarral.
egbizott Má-
a, Piac 30.
406

befektetés
áz, beköltöz-
is parkettes
Vevőnek be-
je nettó 12
Máté in-
ac u. 30. sz.
406

ló
3 hold föld
kezhetni Kos-
sternél. 669

hely
Szoboszlai
Hegyi Mi-
rkán eladó.
c. Tervei és
gyvédekél.
670

lek
rtben. Érte-
nusban. 683

uton
ern új épít-
z azonnali
adó. Kevés
mető. Kizá-
ott Dezső.
680

n
Kéky Sán-
y Mák telep
677

on
tanyás bi-
eladó. Két
30 jószág-
és akol, ha-
61. 187 da-
kezni: Mik-
588

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY HÓNAP 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÖZ-
FÖLDRE A KÉTSZERESE — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.
ELADÓK: BEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, 1928 SZEPTEMBER 8.

SZOMBAT

XXVI. ÉVFOLYAM. 204. SZÁM.

A KISTEMPLOM.

Írta: **Dr. Juhász Nagy Sándor**

a református egyház főjegyzője.

Kétszáz évvel ezelőtt, 1719—25. években épült fel a debreceni reformátusok kistemploma.

A maihoz hasonló sötét, nehéz idők voltak azok. Alig egy évtizeddel a Rákóczi-szabadságharc leverése után, az osztrák hatalom rémes reakciója és nagy gazdasági romlás szakadt rá az országra a vesztes háború és bukott forradalom következményeként. A nagy fejedelem külföldön bujdosott, elkobzott vagyonán osztoztak a császári szolgák és a behódolók, őt magát társaival együtt hazá-árulónak nyilvánította a magyar országgyűlés.

A történelem tanúsága szerint a politikai reakcióval mindig karöltve szokott járni a vallási reakció is és a Habsburgok egyforma eréllyel igyekeztek a nemzeti függetlenség mellett a protestántizmust is megsemmisíteni. A debreceni reformátusoknak tehát minden okuk megvolt a busulásra és a csüggedésre.

Ők azonban nem estek kétségbe, hanem templomot építettek. Így emelkedett fel a kistemplom.

Közüladakozásból épült az egész és az anyagot is úgy hordták össze. Mindenki hozott, amit tudott. Ezért van az, hogy a most lebontott rokkant oszlopok belsejében a legkülönbözőbb alakú és nagyságú téglákat és termésköveket találtak egymásra rakva. Nem lehetett az anyagban válogatni. Mindent beépítettek, ami csak kéznél volt.

Szegényen, pénz nélkül, általános inség közepette, szedett-vedett, talán részben ócska anyagból, bizonyára nem is valami kiváló munkaerővel, így építkeztek elődeink. Amde, amikor körültekintően minden romokban hevert, vagy romladozott, akkor ők, akárhogy is, mégis csak építettek és a kistemplom tornya egy porig sujtott, de hitében erős, meggyőződésében tántoríthatlan, reménységében biztos nemzedéknek imádságát emelte az ég felé Istenhez.

Kétszáz év óta számtalanszor veszedelemben forgott a kistemplom. Vagy leégett, vagy össze akart dőlni, vagy le akarták bontani. Kívül-belül sokszor meg kellett támogatni, tornyát várfalszerűen aláépíteni, körülte két méterrel fölébenőtt az utca, toronysisakját lesodorta a vihar, most öt oszlopát ujjakkal cserélték ki. És minden veszedelem dacára, folyton megújul ez a viharverte, öreg épület. Talán azért öltött bástya-alakot is magára, hogy minden ostrom ellen annál keményebben védekezhesen.

A vén Detrét, aki a harcban beletört vasnyildarabot félvészázadnál tovább hordozta a homlokában és száz beforrott sebhelyet viselt szívós, öreg testén, halálalannak nevezte el a hun-magyar

monda. Ilyen haláltalan és romolhatlan a mi kistemplomunk is.

Az a sok viszontagság, mely kétszáz évén át osztályrészüül jutott, megragadta a nép képzeletét is és általánosan ismert monda misztériuma lebeg a kistemplom csonka tornya körül. Azt mondják, hogy a kétszáz év előtti építőmester a református egyház ellenségeinek zsoldjában

tiporni akaró sötét hatalmak ellen. A tisztza, nemes hitet hirdeti az erkölcsellen és gonosz hitetlenség ellen, a haladást és világosságot a maradiság és sötétség ellen. A keresztyén szeretetet az embertelen gyűlölség ellen, a református szabad gondolatot a középkor viszsamaradt szelleme ellen.

A vallásszabadság mellett azután a

A kistemplom ma is ugyanazokat az eszméket szimbolizálja, mint mindig kétszáz évén át. Ma is, midőn megújult falai ismét kaput tárnak és hívják maguk közzé az örömmel betérő hiveket, azt mondja nekünk a mi jó, öreg, kedves kistemplomunk: *Fiaim, ne feledjétek, hogy ti keresztyének és reformátusok, emberek és magyarok vagytok!*

Keresztyénségünk református felfogásunkon át, emberi mivoltunk magyarságunkon keresztül érvényesül. A keresztyénség és emberiség pedig egyszerű összhangban forrad össze a Szentírás által, ha Jézusnak isteni kijelentéseit megtanuljuk és követjük.

A kistemplom megnyiló kapui fölött köből kimintázva ott van a Biblia, melynek ígét verik vissza belül a falak és kiáltják bele még a néma éjszakába is kívül.

Ez a megújuló templom a maga kétszáz éves történelmével megmondja nekünk, hogy a magyar reformátusoknak miként kell megállaniuk bibliával a kezükben és a szívükben a reakció ellen.

Nem a római katolicizmust értjük ez alatt, hiszen ehhez az egyházhhoz tartozó keresztyén testvéreinkkel mindig a békét és együttműködést kell keresnünk. Mikor a kistemplom épült, akkor is az építők titkon könnyeket ontottak a római katolikus II. Rákóczi Ferenc, a bujdosó nagy fejedelem, a szabadság és pedig úgy a politikai, mint a vallásszabadság egyetlen reménysége után.

Hanem az embertársaink iránt gyűlölséget szító, az emberi jogokat, a lelkiismereti és politikai szabadságot letipró reakcióról van szó, amely ellen állást foglalni keresztyén emberi és magyar református szent kötelességünk.

A kistemplom megújulása jelentsen nekünk erkölcsi ujjászületést is.

Erősödünk az emberszeretetben, úgy, amiként rendeli a Kistemplom kapuira kimintázott Írás, amely szerint mindannyian Isten fiai és testvérek vagyunk. Gyarapodjunk a Jézus szent tanításainak megértésében és követésében, hogy mielőbb eljőjjön az „Uj ég és új föld”, melyet az Ő apostolai hirdettek. Mert nem jelszavak hangoztatása által, hanem csak így leszünk igaz keresztyének.

A református egyházhhoz való igaz ragaszkodásra is buzdít bennünket a Kistemplom, amely példát mutat arra, hogy minden vészben és viharban ki kell tartanunk hitünk mellett, mert nem vész el az, akit az Ur védelmez.

Magyarok pedig olyanok legyünk, mint azok az elődeink voltak, akik a Kistemplomban szembe mertek szállani a zsarnoki hatalommal. Ezt hirdeti nekünk a Kistemplom.

(Nagy Ibolya felvétele.)

állott és bünös szándékossággal építette fel úgy, hogy ne maradjon tartós.

Van ebben a mondában valami. A Rákóczi-szabadságharc utáni reakció mérgezte meg ugy Magyarország és a református egyház viszonyait, hogy nem lehetett szilárdan és jól építkezni. Így tört a reakció a kistemplom élete ellen.

Hanem aztán meg is fizetett a reakciónak érdeme szerint a mi kistemplomunk.

Már maga az, hogy megvan, éles tiltakozás a lelkiismereti szabadságot le-

nemzeti függetlenségnek is védőbástyájává lett a kistemplom az 1860-as pátenz küzdelem idején, midőn falai között adott helyet és szent tekintélyével nyújtott védelmet annak a nagyszerű gyűlésnek, melyben a „nagy Isten nevében” állást foglaltak a magyar reformátusok a császár szabadságtipró rendelete ellen. Hiába voltak ágyuk nekiszegezve gyöngé falainak, hiába szállta meg környékét a szuronyos zsoldosok serege, a kistemplom bátran állott ellen és ezzel győzelemre segítette az igazságot.

Vasárnap délelőtt nagy ünnepségek között avatják fel újra a Kistemplomot

Délelőtt és délután a restaurált templomban lesznek az ünnepek — A templom és restaurálásának története — Az újraavatási ünnepek programja

Hosszu hallgatás, hosszú szünet után vasárnap ismét felzendül a zoltár és megszólal Isten dicséretére a hívők imája. Debrecen régi történelmi emlékü templomában a Kistemplomban, amely vasárnap avatnak újra. A hatalmas debreceni gyülekezet már régen érezte a Kistemplom hiányát és régen óhajtott, hogy újból ott dicsérhesse az Urat. E régi vágy most teljesebbé

megy. A Kistemplomot nagyszerűen renoválták, kívül-belül megszüpítették, az épület gyenge részeit megerősítették, kieserítették és most már megtöltheti a hívők serege a templom hajóját és ismét fohászokodhatik ott Istenéhez. A templom megnyitása ünnepélyes keretek között történik, amelyben részt vesz Debrecen egész társadalma.

megjelent Debrecenben és szakvéleménye alapján a bizottság felhívást intézett az egyházhoz, hogy habár a Kistemplom, mint építészeti alkotás, műemléknek nem is tekinthető, mégis a hozzáfűződő kegyelet és történelmi tradíciók folytán tartsa meg azt az egyház és renováltassa. Schulek János kijelentette, hogy *érdemes a templomot kijavítani, mert ez esetben még egy emberöltőn keresztül biztosan használható lesz.*

A Műemlékek Országos Bizottságának hivatalos megkeresése alapján az egyház ismételten napirendre tűzte a Kistemplom renoválásának ügyét és hosszú, alapos tanácskozások után hatályon kívül helyezte a lebontásra vonatkozó határozatot és *a renoválást elrendelte*, amely azonnal megkezdődött és most már befejezést nyert.

Ünnepélyes istentiszteleti sorrend a Kistemplom megnyitása alkalmából

I. Vasárnap délelőtt 9 órakor.

1. Fennálló ének: 63. dics. 1. verse. (Jövel Szentlélek Ur Isten...)
2. Kezdő ének: LXXXIV. zoltár 1. és 2. verse. (Olseregeknek Istene...)
3. Bibliát olvas és megnyitó imát mond Szele György lelkész.
4. Énekel az Iparos dalkör.
5. Predikál dr. Baltazár Dezső püspök.
6. Közének: 231. dics. 5. verse. (Vigyázzanak, Uram szemeid...)
7. Uracsorai bevezető ének: XXIII. zolt. 1. verse. (Az Ur énnékem őriző pásztorem...)
8. Uracsorai ágendát mond Molnár Ferenc lelkész.
9. Uracsoravétel: közben a 205. dics. (Jer, lássuk az Ur keresztjét...)
10. Uracsora utáni hálaadó imát mond Molnár Ferenc lelkész.
11. Bezáró ének: 210. dics. 1. verse. (Uram, bocsásd el népedet békével...)

Vasárnap délután 5 órakor.

1. Fennálló ének: 4. dics. (Ur Jézus, mely igen drága...)
2. Kezdő ének: 7. dics. 1. és 1. verse. (Im békéjünk nagy örömmel...)
3. Bibliát olvas és imát mond Kolozsváry Kiss László lelkész.
4. Énekel a debreceni református tanítók Vegyeskara.
5. A Kistemplom történetét ismerteti dr. Zoltai Lajos, a debreceni Déri-múzeum igazgatója.
6. Alkalmi költeményt olvas Baja Mihály lelkész.
7. Énekel a debreceni református tanítók Vegyeskara.
8. A Kistemplomra elhelyezendő emléktáblával kapcsolatban, az 1860-iki „pátens-hareról” előadást tart dr. Révész Imre lelkész.
9. Gyülekezeti közének: 7. dics. 6. verse. (Predikáltasd szent igédet...)
10. Rövid bibliamagyarázatot tart s utána bezáró imát mond Uray Sándor lelkész.
11. Bezáró ének: 37. dics. 1. verse. (Isten áld meg a magyart...)

A Kistemplom ujjáépítésének története

1925. év elején a Kistemplomnak egyik boltozattartó oszlopán aggasztó jelenségek mutatkoztak. Az oszlop csaknem 10 centiméternyire elgörbült és repedések jelentkeztek rajta. A szakértők a megtartott vizsgálat után megállapították, hogy az oszlop állapota veszélyes, a hatóság pedig elrendelte a boltozatnak ducolással alátámasztását.

Enek következtében az egyház kénytelen volt a Kistemplomot bezáratni és abban azóta istentiszteletek nem tartanak.

Felmerült most már az a kérdés, — hogy mi történik a Kistemplommal?

Több, mint egy éven keresztül állandóan folytak a szakértők tanácskozásai, amíg végre a helyi építészek javaslatára az egyház meghallgatta Bloch Leó, hírneves budapesti építész is. A meghallgatott szakértőknek egyhangzó véleménye az volt, hogy a Kis-

Baltazár Dezső püspök vasárnap predikál a Kistemplomban.

templomot nem érdemes javíttatni, — mert nemesak az az egy oszlop hibás, hanem az egész épület annyira elavult, hogy célszerűbb helyette újat építeni.

E vélemények alapján a presbitérium elhatározta a Kistemplomnak lebontását és helyébe újnak építését.

Közben azonban nevezetes fordulat következett be. Schulek János budapesti műépítész a Műemlékek Országos Bizottságának hivatalos kiküldetésében

A renoválás mellett a következő érvek estek döntően a mérlegbe:

Mindenekelőtt a debreceni közönségnek általános óhajta. A református hívek, különösen a polgárság, nagyon sajnálta a Kistemplomot és az ahhoz fűződő sok családi, egyházi és történelmi hagyomány folytán azt olyan megszentelt helynek tekintti, melynek lebontásába csak a legvégső szükség esetén tudna beletörődni.

Rádióamateurok figyelmébe

Rádió csövek drb-ként P. 4.10
 Oroszlán anód telep 60 volt „ 7.60
 „ 90 „ „ 11.60
 Fűtő „accumulátorok 4 „ „ 11.—
 és az összes Rádió alkatrészek a legelsőbb gyári árban kaphatók.
 Mindentéle gyártmányu készü-
 lők szakszerű javítását a leg-
 előbbban vállalja

Földes Sándor
 legrégibb Rádió szaküzlete
 Hatvan ucca 18. Telefon 2-10.

Debreceni Fa- és Szénkereskedők Egyesületének irányarai:

Aprított fa I. oszt.	— — — —	P 4.200
fa II. oszt.	— — — —	P 3.200
Hasábbfa I. oszt.	— — — —	P 3.60
„ II. oszt.	— — — —	P 3.—
„ waggon I. oszt.	— — — —	P 3.20
„ II. oszt.	— — — —	P 2.80
Porosz kőszén	— — — —	P 8.—
Hazai szén I. oszt.	— — — —	P 5.—
„ II. oszt.	— — — —	P 3.60

mázsánként, házhoz szállítva készpénzfizetés esetére.

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő
 letétbe ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Ujság KOLCSÓNKÖNYVTARÁT.

Szele György lelkész a Kistemplom lelképásztora.

Előtte járul a pénzügyi helyzet rendkívül nehéz volt. Új templom azon a helyen óriási költségbe került volna amelyre az egyház túlságos megterhelése nélkül nehéz lett volna fedezetet találni.

Komplikálta a helyzetet az is, hogy a Kistemplom mellett elterülő nagyértékű egyházi telkeknek új építkezéssel való kihasználása szorosan összefügg a Kistemplom megépítésével. E sok millióba kerülő nagy tervnek megvalósítását pedig a mai nehéz kölcsön-viszonyok folytán célszerűbb későbbi kedvező időre halasztani.

Zavarta az ujjáépítés problémáját a város által megállapított új szabályozási vonal is, amely a Széchenyi ucca megszelvényezése végett a Kistemplom jelenlegi helyének mintegy egyharmad részét el akarná venni.

Mindezek alapján a presbitérium Schulek János álláspontját fogadta el, a renoválást elrendelte és annak vezetésével Schulek Jánost megbízta.

A renoválás lényege abban állott, hogy a Kistemplom boltoivét tartó 10 hatalmas oszlop közül 5-öt lebontottak és helyettük teljesen új oszlopokat építettek, egyébként a templom teljesen az eredeti állapotban maradt meg és csak az elavult tartozékokat kellett újakkal pótolni és a vakolatot megújítani. Az egész munka kb. 120.000 pengő költségbe került.

Schulek János hírneves budapesti műépítész vezette az egész renoválási munkálatokat, amelyeket Asztalos András, Széll Géza és fia debreceni építészek nagy lelkiismeretességgel és kiváló szakértelemmel hajtották végre és annak befejezése után írásban jelentette az egyházhoz, hogy a renoválás kitűnően sikerült, az új oszlopok kifogástalanul viselkednek és a boltozatokon semmiféle elváltozásnak, még hajszálrepedéseknek nyoma sem mutatkozik.

Női kalapok
 legelőbbban
Schimmer Mórné
 kalapüzletében
 Piac ucca 2. szerezhető be.

Szántó Mór és Társa cég
 tisztelttel tudatja a vásárló közönséggel, hogy debreceni fióküzletét az őszi szezonra dusan felszerelt raktárral látta el. A cég gondoskodott róla, hogy úgy a régi, valamint az új vevőközönséget mindenemű ruházati cikkekben, tehát **férfi, fiú és gyermekruhákban** a legszebb s legdivatosabb formákban, a legszolidabb áron elégítse ki. A cég kéri a t. közönséget, győződjön meg a régi szolid szabott árainkról.

A modern ujságírás két legnívósabb ujtását vezeti be a Debreceni Független Ujság

Mától kezdve cikkeinket naponként a legaktuálisabb helyi, vidéki, fővárosi és külföldi képekkel illusztráljuk — Vasárnapról Debrecen két forgalmas utvonala uccai hirszolgáltatással tájékoztatjuk a közönséget a napközben történő debreceni, budapesti és külföldi eseményekről

Az olvasó, aki ma reggel kezébe veszi a *Debreceni Független Ujság* legújabb számát, bizonyára meglepetéssel nézi e számunkat tartító sok-sok friss, eleven, aktuális képet, melyek pompás illusztrációként szolgálnak a cikkeinknek. Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy

a mai naptól kezdve lapunk illusztrálása állandósulni fog és ezután napról napra nemcsak szövegben, hanem képekben is beszámolunk minden jelentős helyi, vidéki, fővárosi és külföldi eseményről.

Büszkén állíthatjuk, hogy ezzel uttörő munkát végzünk a vidéki magyar ujságírás területén, mert

a Debreceni Független Ujság lesz az első lap a magyar vidéken, amely az aktuális eseményekről képekben is rendszeresen beszámol.

Két célt kívánunk szolgálni ezzel a rendkívül jelentős ujtással. Elsősorban az a modern ujságírói szempont vezetett bennünket, hogy

feltétlenül szükség van egy állandó képszolgálat bevezetésére, mert a modern zurnalisztika a technika fejlődésével párhuzamosan világszerte ebben az irányban halad.

A kontinens legnagyobb városaiban megjelenő hatalmas világlapok már évek óta bevezették ezt az ujtást és az egyre tökéletesedő sokszorosító technika segítségével lépést tartva, állandóan fejlesztik is a szövegnek képekkel való illusztrálását. Ma már, az óceánrepülések és a rádió korszakában, ki kell tagítani azokat a kereteket, amelyek között régebben készült az ujság. A közönség igénye fejlődik,

az olvasó ma már nem elégszik meg a pusztán szöveggel, hanem látni is akarja azt, amiről olvas.

A modern zurnalisztikának egy egészen új fejezete nyílt meg a képszolgáltatás révén és természetesen, hogy

az az ujság, amely haladni akar a korral és még igen súlyos áldozatok árán is sulyt fektet arra, hogy közönségének szeretetét kiérdemlje, nem mehet el becsukott szemekkel az ujságírásban szinte forradalmat jelentő képszolgáltatás problémája mellett, hanem igyekszik azt minden erejével olvasói számára is megszerezni.

De a zurnalisztikai szempont mellett másodsorban még az is hevit minket, hogy szolgálatot tegyünk a közönségünknek s azt még szorosabban magunkhoz kapcsoljuk. Ha az olvasónk látja, hogy nem riadunk vissza horribilis áldozatoktól — mert a képszolgáltatás bevezetése horribilis áldozatot jelent — akkor kétségtelen, hogy méltányolja is ezt az áldozatot azáltal, hogy megelégedése önkéntelen kifejezéseiként ismerősei és barátai körében propagandát csinál a lapunknak.

Kiadóvállalatunk most berendezett cinkográfiaja a legkételetesebb technikai eszközökkel van felszerelve és a fővárosi nívójú munka elvégzésére alkalmas.

A cinkográfiainkban feldolgozásra kerülő fényképanyagot Debrecen legkötönyebb fényképészei és lapunk szerkesztőségének fotóriporter gárdája, továbbá budapesti, bécsi és berlini fényképtudósító vállalatok szolgáltatják.

Az olvasóink, akik ma még talán meglepetéssel forgatják lapunkat, néhány nap múlva már annyira hozzászoknak a Debreceni Független Ujsághoz, mint illusztrált napilaphoz, hogy szinte elképzelhetetlennek tartják majd azt az időt, amikor napilapban még nem lehetett illusztrációt látni. Természetesen, hogy

a képszolgáltatás bevezetése a lapban nagy területet foglal el és ezért a napi szükséghez mérten lapunk terjedelmét is állandóan kibővítjük.

A másik szenzáció-ujtás, amelyet a Debreceni Független Ujság nyújt vasárnapról kezdve a debreceni közönségnek, az uccai hirszolgáltatás lesz.

E téren is a világvárosi lapokat tartottuk szem előtt, amelyek már régebben bevezették azt a rendszert, amely reggeltől estig kifüggesztett plakátokon tudósítja a legfrissebb nap

eseményekről az uccákon járó-kelő közönséget.

Egy ujság egyszer jelenik meg naponta és az egyik számtól a másikig teljes 24 óra telik el, amely idő alatt mi a debreceni közönséget rendszeresen tájékoztatni fogjuk tömör kivonatban az összes fontos helyi, fővárosi és külföldi eseményekről.

Összeférhetetlenség, érdekelttség és nepotizmus Harc a klikkrendszer és a családi politika ellen

Irta: HEGYMEGI KISS PAL országgyűlési képviselő.

A gazdasági élet fejlődése, a közszükségleteknek szaporodása a városias létben való előhaladás s ami ezekkel jár a közüzemének szövevénye fejlődése a mai törvényhozásban való tagsággal, valamint a törvényhatósági tisztviselők működésével szemben súlyos követelményeket állít fel. E követelményeknek megvalósítását még inkább sürgeti ama körülmény, hogy

a törvényhatósági testületek tagjainak számát — az adminisztráció könnyebbbsége érdekében — csökkenteni kívánják.

Azok a követelmények, melyek az önkormányzattal szemben felállíthatók, erkölcsi alapokon nyugosznak.

A cél az, hogy az önkormányzat működése minden vonalon és minden vonatkozásban a közérdeket szolgálja s abból a köz rovására egyeseknek vagy családoknak különleges hasznuk ne legyen.

A magyar közvélemény érzi ennek szükségességét, mert az önkormányzat testén esőkevények képződésére vezethet az a körülmény, hogy a kormány több mint 15 évig minden ok nélkül az önkormányzat felrészítését és a tisztújításokat, tehát a terhetviselő polgárság autonóm jogainak gyakorlását kizárta. Ezek a csökevények: a klikkrendszer és a nepotizmus.

Az előbbi jelenti az autonómiában rejlő erőnek egyes osztályok, vagy érdektársaságok javára való kihasználását. A terhet viseli az összesség, de

az autonómiából folyó haszon főképen azoknak érdekeit szolgálja, akik, vagy akiknek vezetői az önkormányzatban uralmon vannak.

A törvényhatósági tagság egyesek részére megszűnik „nobile officium” lenni, sőt a törvényhatóság megbízásából való különleges szereplésükért díjazásban részesülnek egyesek. Természetesen: e körülmény folytán szaporodik a törvényhatóság vezetőségétől függő bizottsági tagok száma,

lanyhul az ellenőrzés és bírálat ereje,

amely feladatnak a vezetőséggel szemben való betöltése volna kötelessége a törvényhatósági testületnek.

A másik ferde helyzet: a nepotizmus, amikor

a vezetőkhoz, vagy befolyásos tagokhoz fűződő családi kötelékek érvényesülnek az alkalmaztatásnál,

az ügyek intézésénél s ez a protekcionizmus annyira túlteng, hogy az önkormányzatnak közszükségletet kielégítő gazdasági és üzemi vállalataiban, vagy az önkormányzat vagyonának kihasználásában: szóval mindenütt, ahol jelentős jövedelemre tehetnek szert elhelyezkednek a hozzátartozók, rokonok s más protezsált egyének. Vállalkozások

létesülnek és vállalatok fentartanak ilyenek kedvéért anélkül, hogy abból a köznek valami jelentősebb haszna volna, sőt sokszor költsége, kára támad.

Ilyen miliőben alakulnak ki egyes alkalmazottaknál az óriási jövedelmek, amelyek munkateljesítményükkel arányban nem állanak. Egyes bizottsági tagok pedig megbízásaikból olyan sok járandóságot tudnak kimutatni, hogy azok törvényhatósági bizottsági tagsági állásukat szinte dominiumokká teszik.

Mint hogy a régi közigazgatási törvényekben a tilalmiak az ilyen helyzet kialakulása ellen nem lettek beállítva:

az ellenzék végtől fogva szerette volna az önkormányzat fájáról ezeket a fátvuhajtásokat lenyesegetni.

A koalíció alatt Andrássy belügyminiszter tett egyes konkrét esetekben erőlyesebb intézkedéseket. Emlékezzünk csak egyik bihari szolgabíró esetére, ki malacokat kapott ajándékba: minő vita támadt emiatt Tisza és Andrássy között a főrendiházban. Azonban az ellenzéki törekvések eredménytelenek maradtak egész 1924-ig, amikor a székesfővárosi törvényhatósági bizottság újjászervezése került szónyegre.

Élénken visszaemlékszem a nemzetgyűlés közigazgatási bizottságának ülésére, amikor Putnok Móríc elnöklése alatt kezdtük meg az összeférhetetlenség, érdekelttség szabályozásának tárgyalását. Ma is emlékszem a számarányra — 16-an voltunk jelen. — Ezek közül 7-en olyanok, akik a Wolff-féle keresztény, községi párt érdekeit szolgálták, 5 olyan, aki Ripkára esküdött, egymagam a polgári ellenzék képviselőben, a szociáldemokraták részéről alig két képviselő.

Rakovszky István belügyminiszter javaslata semmitmondó volt. A kormány a fővárosban Ripkával kísérletezett, akit gázgyárigazgatóból főpolgármesterként állított be s akinek az lett volna a feladata, hogy Wolfféktól is, Vázsonyiéktól is elszedve a párt egy részét, az ugynevezett Ripka párttal hódítsa meg a fővárost.

A Wolff-féle keresztény községi pártnak ez nem tetszett.

Már elhelyezkedtek a főváros hivatalaiban, a villamos és egyéb vállalatokban, kiküldték a maguk bizottsági tagjait, akik jelentős tantiémetek kaptak!

Egyedül a fővárosi üzemetek nem tudták meg átszervezni. Viszont Ripka, aki maga is üzemigazgató volt: politikájának az erejét az üzemi igazgatókra kívánta alapítani. Az üzemigazgatókat, akiknek nagyszámu személyzet állott rendelkezésre — kívánta a törvényhatóságba behozni.

A Wolff-pártiak ezt megérezvén, in-

A Hegedüs és Sándor RT. Piac uccai papír és könyvkereskedésének bejártatánál, továbbá a Széchenyi ucca 2. szám alatt levő fiókiadóhivatalunk kirakataiban jelennek meg vasárnapról kezdve plakátjaink, amelyek reggeltől estig, vagy szükség esetén a késő éjszakai órákig tájékoztatják majd a közönséget a legfrissebb érdekes eseményekről.

E hirszolgáltatáshoz a helyi eseményekről lapunk riporter gárdája nyújtja a megbízható információkat, míg a fővárosi és külföldi eseményeket a magyar és külföldi távirati irodák speciális rádióanyagából meritjük, amely rádió amatőrök számára hozzáférhetetlen.

A fenti bejelentéseink után fokozott erővel látunk feladatunkhoz, amelynek végcélja az, hogy egyre jobb, szebb és terjedelmesebb ujsággal háláljuk meg olvasótáborunknak irántunk tanúsított szeretetét.

ditványt nyújtott be, amely szerint azok, akik a főváros üzemeinél bármilyen állást töltenek be — törvényhatósági bizottsági tagok nem lehetnek.

A helyzet nagyon kétséges volt, mert az egységes párti képviselők egyrésze Wolffékhöz húzott, ugyhogy a bizottsági ülésen megjelent Bethlen miniszterelnök is. Elrendelték a szavazást s mi, ellenzékiek, — nézve azt az erkölcsi érdeket, ami törvényhatósági bizottság függetlenségében jelentkezik — Wolffék álláspontját fogadtuk el és leszavaztuk a Ripkának kedvező kormányjavaslatot.

A leszavaztatás miatt a kormány és a kormányt támogató községi párt között roppant izzó lett az ellentétes hangulat. E hangulatot kihasználva, tettem meg azt a javaslatot, amely Wolffékat súlyosan érintette, t. i., hogy vigyük keresztül az összeférhetlenség elvét minden vonatkozásban és mondjuk ki, hogy a székesfőváros üzemeihez, vállalataihoz

hivatalból kiküldött bizottsági tagok enemi ténykedéseikért — díjazást nem fogadhatnak el, vagy ha elfogadtak — tartoznak a bizottsági tagságról leköszönni.

Most már a Wolff pártiak kezdtek zugolódni, azonban az előbbi leszavaztatásnak meg lett a gyümölése: mert a Ripka-pártiak vissza akarták adni a kölesönt, indítványomra szavaztak s egy szótöbbséggel el is fogadták azt. Tehát az üzemigazgatók nem kerültek be a törvényhatóságba s a tantiémetek élvező bizottsági tagoknak is ki kellett abból maradniok.

A miniszterelnököt kinosan érintette ez a leszavaztatás. Indulatosan kijelentette, hogy így nem lehet dolgozni, ez abszurdum s ő különvéleményt jelent be e határozat ellen. Viszont én figyelmeztettem az elnököt, hogy a határozat mindkét esetben szabályszerű volt legfeljebb a miniszterelnök nincs megelégedve a pártja magatartásával. Azonban a leekéztetések a pártértékezetekre valók.

különvélemény benyújtására pedig a miniszterelnöknek joga nincs,

mert nem tagja a közigazgatási bizottságnak, azon, mint a kormány képviselője volt jelen.

És csodálatos, amint az elhatározás nyilvánosságra jutott: a közhangulat azonnal mellé állt, a parlamentben egyhangulag emelték azt törvényerőre.

Azonban Debrecenben a Független Polgári pártnak hasonló természetű törekvései nem jártak ilyen szép eredménnyel.

Itt is éreztünk abnormitásokat. Rámutattunk azokra. Így pl. arra, hogy a tisztifőgyvész a város és a magánosok, vagy magánvállalatok között kötött szerződések elkészítéséből és hasonló tevékenységéből nagy jövedelmet élvez. Itt is van a kiküldötteknél tantiém rendszer, sőt a nepotizmus jelenségei itt is érezhetők. Mindezen kísérletezésünk visszapattant a város vezetőségének háta mögött acélfalként mereven álló több-

Ujságot
ásárió
és
204
számu
szolvény

kész
ásztora.

helyzet rend-
plom azon a
került volna
sok megterhe-
tezezet ta-

az is, hogy a
nagyértékű
vezéssel való
zefügg a Kis-
sok millióba
alósítását pe-
ön-viszonyok
kedvező

problémáját a
szabályo-
échenyi ucca
Kistemplom
egyharmad

presbitérium
fogadta el, a
ának vezeté-
bizta.

bban állott,
eit tartó 10
lebontottak
lopokat épi-
n teljesen az
meg és csak
llett újakkal
rujítani. Az
hengő költ-

s budapesti
s renoválási
sztalos An-
eceni építé-
gel és ki-
lák végre és
an jelentette
oválás kitü-
kifogástala-
otokon sem-
hajszáltre-
kozik.

lapok
oban
Mórné
ében
etők be.

üzletét
dosko-
inden-
ekben
elégit-
szolid

ség magatartása miatt. Sőt egészen odáig mentek, hogy

szemben a parlamentben elfogadott etikai követelményekkel jelentős bizottságokban tehát a határozatok előkészítésében, helyet és részt nem adtak az ellenzéknek.

Végre is hivatkozva a fővárosi helyzetre — azt kértük, hogy a fővárosi törvényben foglalt összeférhetlenségi és érdekeltségi szabályoknak ama részeit, amelyek az 1886:XXII. törvény-cikkkel ellentétben nem állanak, különösen a törvényhatóság által kiküldött albizottságokat érintő vonatkozásokban léptessék életbe mint a szervezési szabályrendelet függelékét. Dr. Erdős József és társai nyújtották be az önálló indítványt, mely a többségre várhatóan hatót s érveinek hatása alatt annyit elértünk, hogy

elvben helyesnek mondták ki s javaslatlételre utasították az előkészítő szerveket.

A mikor azonban érdemi döntésre került a sor:

kíméletlenül leszavaztak bennünket,

sőt a városi vezetőség egyik tagjáról talán a polgármesterhelyettes úrtól, azt az érvert is megkaptuk, hogy „törvénytiszteléstől” nem szavazzák meg erkölcsi alapokon nyugvó indítványunkat.

Hála Istennek.

ennek a „különleges törvénytiszteltek” ideje rövidesen lejár.

Se tovszkybelügyminiszter javaslatának lehet igen sok hibája, de az inkompatibilitás az érdekeltég kérdésében javasolt törvényszakaszok helytállóak.

Elfogadják ugyanis a törvényhatósági városokra nézve a székesfővárosi törvény rendelkezéseit, tehát az összeférhetlenségi tekintetében bejutunk a helyes kerékvágásba.

Az érdekeltéget illetőleg is egységes állapotot teremt — kimondván, hogy

„Senki sem vehet részt a tárgyalásban és a határozathozatalban, ha olyan ügyről van szó, amelyben közvetlenül vagy közvetve érdekelve van.”

Tehát az eddig helyzettel eltérőleg a közvetett érdekeltség a tanácskozásból és szavazásból kizáró ok.

A nagy mellékiövedelem rendszere is megszűnik, mert a városi ügyészeknek meg lett engedve a magánygyakorlat, de viszont a városi ügyész olyan eselekményért, amelyet a város érdekében és képviseletében teljesít, a szerződő magánféltől díjazást sem nem követelhet, sem el nem fogadhat.

Sőt Scitovszky tervezete a félreértés kikerülése céljából a zárlatban rá is mutat külön, hogy a szerződések kötéseért sem szabad díjazást követelni, — vagy elfogadni.

A Scitovszky-féle közigazgatási törvénytervezet szakaszai között ezek a rendelkezések kis oázisok, amelyek bizonyára mindenkinek tetszenek. Jó, ha ilyenekkel is találkozunk néha!

Diplomáciai bonyodalom a vadászfegyvertöltények behozatala körül, vagy miért élnek a rókok Oláhországban matuzsálemi korig

Egy ismert aradi oláh ügyvéd, aki különben szenvedélyes vadász, mesélte el nagyobb társaságban az alábbi, nem mindennapi történetet, amely egyik beékes mozaikja annak, amit általában oláh bürokráciának szoktak nevezni.

— Bécsben voltam gyógykezelés végett, majd elutazás előtt különböző bevásárlásokat eszközöltem. Így többek között vettem több doboz speciális töltényt, amit nálunk nem lehet kapni. Mivel óvatos ember vagyok, megkérdeztem az illetékes osztrák hatóságot, hogy szabad-e ilyen veszedelmes holmit kivinni az országból. A tisztviselő derüsen mosolygott, majd megnyugtatólag jelentette ki:

— Uram, Ausztriából az idegenek bármit is kivihetnek.

— Elmentem a magyar konzulhoz, mert Magyarországon keresztül viszem a robbanóanyagot, ettől is engedélyt kell kérnem.

— Nagyon szívesen megengedem, — mondotta az udvarias konzul, — de kérem kell, hogy szerezz meg a román konzultól az engedélyt és akkor az okmányra rávezetem, hogy Magyarországnak semmi kifogása az ellen, ha egy külföldi vadászfegyverbe való töltényekkel a zsebében lépi át a magyar határt.

— Ez igazán semmiség, — gondoltam magamban — és siettem a bécsi román konzulátushoz az engedélyért. Az ügy nem ment olyan egyszerűen, először a titkárok, majd a tanácsnokok tanácskoztak meg a dolgot, végül a zül kimondotta a szentenciát: az ügy a budapesti román konzulátushoz tartozik. Leutaztam Budapestre, előbb a magyar hatóságoknál intéztem el a dolgot és ezeknél simán ment minden. Ők nem törődnek azzal, hogy mit visz ki a külföldi az országból, intéztem el a saját országom külképviseletével, hogy engedjék bevitni az országba a dinamitot. Elmentem a budapesti román konzulátusra, ahol nagyot néztek, amikor meghallották kívánságomat.

— Hogyan ügyvéd ur, ön dinamitot akar bevitni az országba? — csodálkozott a titkár, majd a tanácsoshoz utasított.

— Ilyen még nem fordult elő diplomáciai pályám alatt — mondotta a tanácsos és az egyik referenshez küldött.

— Hm, nehéz eset, — így a referens — ön robbanóanyagot vitte Romániába? Tisztában van ennek a komolyságával. Tudja mit jelent az, dinamitot bevitni az országba. Dinamitot, amellyel hidakat és erődítményeket lehet a levegőbe röpíteni. Hm, furesa kívánság...

— De uram — feleltem meglepődvé — én rókokat, meg farkasokat akarok löni, nem pedig várakat a levegőbe röpíteni. Különben román nemzetiségű ügyvéd vagyok, nem tételezhető fel, hogy saját államomat akarom elpusztítani a huszonnégy darab tölténnyel. Különben eszembe sem jutott volna a töltény, ha tudnám, hogy nálunk is gyártják. De sajnos, Romániában ismeretlen az ilyesmi.

— A referens hajthatatlan maradt és a konzul elé került. Nagyon udvariasan fogadott, cigarettával kínálta, majd fellapozta az utóbbi esztendőök rendeleteit, egy órai keresgélés után pedig fejesóválva jelentette ki, hogy sehhol sem talál dinamittöltények bevitelére vonatkozó utasítást és így legnagyobb sajnálatára stb. stb.

— A referens hajthatatlan maradt és a konzul elé került. Nagyon udvariasan fogadott, cigarettával kínálta, majd fellapozta az utóbbi esztendőök rendeleteit, egy órai keresgélés után pedig fejesóválva jelentette ki, hogy sehhol sem talál dinamittöltények bevitelére vonatkozó utasítást és így legnagyobb sajnálatára stb. stb.

Nyíregyházán előbb van modern telefonközpont, mint Debrecenben

A Nyíregyházán megjelenő Nvirvidék írja a következőket:

Nyíregyháza kulturális és közgazdasági fejlődésének előmozdítására szolgáló niabb berendezés létesítéséről számolhatunk be. Arról van szó, hogy

az itteni távbeszélőt átalakították az ugynevezett C. B. (központi telefon) modern berendezésű központtá.

amelyenél eddig Budapest kivül csak a nagyobb vidéki városok bírtak.

Az új központtal Debrecen is megéltetik.

A munkálatok még a múlt év őszén megkezdődtek és csak most nyertek befejezést. A berendezést Lédcezy Sándor posta műszaki igazgató tervezése és irányítása, valamint Egyedv Andor posta műszaki tanácsos és Herges Ottó postafelügyelő ellenőrzése mellett a Budapesti Egyesült Villamossági RT. végezte Halász Vilmos főműszerész vezetésével.

Az új központot a kereskedelemügyi m. kir. miniszter képviseletében Lédcezy Sándor posta műszaki igazgató folyó hó 7-én reggel 7 órakor adta át a forgalomnak s az átkapcsolás 6-án éjszaka 12 órakor történt.

A cikk megjegyzi még, hogy az új berendezés megtekintése és működésének megismerése után megállapítható, hogy

az eddig volt bajoknak oka a régi központ hiányossága és elavult volta és megállapítható egyben az is, hogy az új központ a legteljesebb mértékben ki fogja elégíteni az igényeket és megszünteti mind azokat a bajokat, amelyek miatt rengeteg volt a jogos panasza a közönség körében.

Bizonyos irigységgel olvassuk a cikk jogos dicsekedését, hogy Magyarorszá-

— Álljon el ügyvéd ur, rettenetes szándékától — kérelt a konzul, — ne hozzon engem kínos helyzetbe. Nem engedhetem meg, mert nincs rá utasításom. Ha ragaszkodnék mégis a bevitelhez, úgy kérvényt kell írnia, ezt továbbítom a külügyminisztériumba, onnan átküldik a belügyibe, onnan a földművelésügyibe is és beletelik egy esztendő, amíg választ kap a kérvényre. A legjobb megoldás, ha életben hagyja a rókokat, aminek azok nagyon megörülnek, de nemkevésbé mi is, mert kevesebb dolgmik akad.

— Beláttam, hogy igaza van és a töltényeket otthagytam a budapesti román konzulátuson. Holnap a fegyveremet eladom ócskavasnak és tölem a rókok élhetnek matuzsálemi korig.

Eddig az ügyvéd elbeszélése, amireh ez csak annyit fűzhetünk hozzá, hogy ha Románia külképviseletétől függene a vadászfegyver töltények behozatala, akkor az összes vadállatok matuzsálemi korig élhemenek...

gon a második város Nyíregyháza, — amely ilyen telefonközpontot kapott és tekintetben megelőzte Debrecenét is. És nagyon jól nyúl Debrecennek e tekintetben legérzékenyebb pontjához.

Régen jubilálhatta már az új telefonközpont létesítése iránt kifejezett óhaja Debrecennek. Alig volt olyan közigazgatási bizottsági, sőt egyébb bizottsági ülés is, amelyen többen, de különösen Fejér Ferenc dr. akinek nagyrészen köszönhető, hogy a postapalota és ezzel az új telefonközpont ügye hat éven keresztül tartó luza-vona után is, de mégis a végrehajtás reményességének hajtálpírja alatt jelenik meg előttünk. — ne sürgette volna a postapalota felépítését és ezzel kapcsolatban a telefonközpont átszerelését, modernizálását. Annál kevesebbet olvastuk, hogy Nyíregyháza mozogódott, vagy ígéretet kapott volna. Ezzel szemben mi kaptuk debreceniek az ígéretet és Nyíregyháza az új telefonközpontot. Ugyátszik, Nyíregyháza képviseleté, a volt belügyminiszter és lovaspólbajnok nagyobb befolyással bír a miniszteriumokban, mint Debrecen város képviseleté: maga a miniszterelnök. De talán most mégis lesz valami, mint hírlők, már tervezni akarják a postapalotát, vagy legalább is keresik már azt a helyet, ahova majd tervezik.

Ujonc tolvajok nagy garázdálkodása

Elmult a nyár anélkül, hogy notórius betörők, vagy tolvajok adtak volna nagyobb munkát a rendőrségnek. A betörések, lopások elkövetői nem notórius bűnözők voltak, hanem egészen kezdők, akik hamarosan kézre is kerültek. El lehet mondani, hogy az idei nyáron az ujonc tolvajok garázdálkodása adta a legtöbb munkát a nyomozóknak.

Nagy volt a munkanélküliség, a szegénység és különösen a fiatalok vetemedtek nagy számban lopásra.

A piaci zsebtolvajlások száma nagyon megnövekedett és nem volt nap, hogy valakinek a pénztárcáját el ne lopták volna. A legtöbb piaci tolvajlást fiatalok követték el, 12—14 éves gyermekek, akik valóságos bűnszövet-séget alakítottak és nagyszerűen éltek az összelopkodott pénzből. Állandóan moziba jártak és bőven költek. Ez lett a vesztük, magukra terelték a figyelmet és a detektívek hamarosan lefogták őket.

A legtöbb lopás színhelvé a piac volt, utána mindjártköv etkezik a nagyerdő uszoda.

Az összezsúfolt fürdőzők pénzét és értéktárgyait lopkodták a kabinokból és csak kevés esetben sikerült elfogni a tolvajokat. Betörés keves volt, amál több a csalás, szélhámosság. Rengeteg munkát adnak a veszedelmek, becsületlenségek, rágalmozások. Az emberek túlságosan ingerlékenyek és minden kis nézeteltérés heves összetűzéseket eredményez és rohannak az emberek a rendőrségre.

TELJESEN INGYEN
tanítjuk meg vevőinket mindenféle géphímzés, mütömés és aszurozásra

VARRÓGÉP
KERÉKPÁR
GRAMOFON
CSILLÁR

nagy választékban és a legolcsóbban
4 pengő
heti részletfizetésre is csak

Katz Andor géparu-
házában
Debrecen,
Piac ucca 83. Király u. sarok.
Telefon 7 - 78.

A NÁLUNK VALÓ VÁSÁRLÁS SOK ELŐNYE

a készen vett, sablonos tömegmunka vásárlásával szemben kéze r-
tekvő. Ön is jól tudja, hogy a szabó által készített gondos munka
tetszetősebb és jobb kiállítású, mint a gvári munka. Emellett a
mérték után készített öltöny tartósabb s ami elsőrendű fontossága
szövetet mindenkor az Ön saját egyéni ízlése szerint választhatja.

AZ ŐSZI IDÉNY BEÁLLTA ELŐTT

felhívjuk figyelmét arra, hogy nagy raktárunk nagy szövetekben,
mint hozzávalóban jutányos áron áll rendelkezésére. A mérték
után készült öltöny, felöltő és téli kabát nem kerül semmivel sem
többbe, mintha azt készen venné meg. A mi jó szöveiteinkből ügyes
szabómesterral készített öltönyben Ön is — mint minden ve-
vőnk — nagy örömet fogja lelni.

ÖNNEK IS NAGY MEGTAKARITÁST JELENT

ha szövetszükségletét és a hozzávalót a

FISCHER ADOLF ÉS FIA CÉGNEK PIAC U. 61

vásárolta be. Minőségben megbízhatók, árban olcsók, a kiszolgál-
lásban előzékenyek vagyunk.

Harangjelzéses sorompót kíván-
nak a Széchenyi uccára

A közigazgatási bizottság ülésén Ba-
log István bizottsági tag szóvá tette,
hogy még a tavasszal kérte, hogy a Szé-
chenyi uccai sorompónál csináljanak ha-
rangjelzéses sorompót. Erre nagy szük-
ség van azért, mert már eddig is szeren-
csétlenségek történtek: vagy a sorom-
pófát törték el, vagy közzészorították a
lovakat, vagy ráejtették a kocsi a so-
rompót. Ennek az az oka, hogy a tartá-
lékkocsikat odatoladják a mellékvá-
nyokra és ezektől a sorompós nem látja,
hogy van-e valaki a sorompónál. A leg-
célszerűbb lenne mindenesetre a ha-
rangjelzéses sorompó felállítását, hiszen
ez nagy forgalmu ut.

Kovács Gyula műszaki tanácsos kijel-
lentette, hogy ez ügyben érintkezésbe
lép a vasuti üzletvezetőséggel és a leg-
közelebbi ülésen jelentést tesz a tárgya-
lások eredményéről.

Gorkij Maxim hatvan éves

Gorkij Maximról, aki ebben az évben
ünneplő hatvanadik születésnapját, egyik
ismerőse tanulmányt közöl, melyben
megrajzolja regényes, változatos pályá-
futását.

Alexis Pechkov, — mert ez a valódi
neve s a Gorkij, vagyis a Keserű nevet
csak írói célra használja — 1868-ban
született. Apja egy tisztnek a fia volt,
— akit megfosztottak a rangjától. Szi-
bériába száműzték, mert kegyetlenül
bánt a katonáival — és asztalmester-
séggel, kárpítozással kereste a kenyé-
rét. Gorkij öt esztendőskorában kolerá-
ban betegedett meg, felépült belőle, de
tőle megkapta az apja és belehalt. Ezért
anyja sohasem szerette őt.

Életének legfontosabb állomásai most
már ezek: hét éves korában iskolába kezd
járni, de miután megbetegszik himlőben,
kimarad, cipészinasnak adják, rajzolni ta-
nul, olvasni kezd, kóborol. Többször be-
járja egész Oroszországot, Nizsni Nov-
gorodtól Kazánig, Kazántól Csaricsénig,
bolyong Besszarabiában, a Krim-félsz-
igetben, a Kaukázusban, batyuuval a hátán,
huszonöt esztendőskoráig. Husz éves
korában szíven lövi magát, de a golyó
csak a tüdejét szakítja keresztül. Ezért
Gorkij egész életében köhög, betegeske-
dik. Olaszországba megy, hogy annak
enyhe levegője gyógyítsa meg. Ember-
gyűlölővé válik. Végre Vladimir Korol-
enko megnyitja előtte az irodalom útját,
felfedezi.

Harminc év óta mindennap reggel
nyolc órakor az íróasztalához ül s dél-
után egyig rója a gömbölyű, szép betű-
ket. Levelez az egész világgal. Minden
hozzáintéztet levélre válaszol. Kiszámi-
tották, hogy idegen nyelvekre lefordított
munkáiból, valamint azokból a könyvek-
ből, melyek róla szólnak, egy kétezer kö-
tetes könyvtárt lehetne összeállítani.

Váltóúrlap eladás és
felülbélyegzés ideje a
pósthivatalnál

Debrecen város közigazgatási bizott-
ságának legutóbbi ülésén Kovács Gyula
műszaki tanácsos, az államépítészeti hi-
vatal főnöke egy régebbi interpellációra
válaszolva közölte a postaigazgatóság
választ a váltóúrlapok árusítására és le-
bélyegzésére vonatkozóan. Eszerint vál-
tóúrlapokat 8—12 óra között a levélpos-
tai felvételi osztálynál és az értékcikk-
árúsító osztálynál tetszés szerinti ér-
tékben és mennyiségben lehet vásárolni.
A felülbélyegzést 8—12 óra között a fel-
vételi osztálynál, 12—16 óra között pe-
dig a főnöki osztálynál lehet elvégez-
tetni. A lebélyegzési teendők elvégzé-
sével még egy tisztviselőt bíztak meg,
hogy a munka mennél gyorsabb legyen,
de egyébként is a főnöki osztálynál
azonnal lebélyegzik a váltót. A választ a
közigazgatási bizottság tudomásul vette.

ISKOLATÁSKÁT
csak a készítőnél vegyen.
FEUERMANN bűröndösmester
(PIAC U. 26.)
Gambrius passage.

Coasare Rossi

Mussolini miniszterelnök egykori sajtófőnöke,
aki a Matteotti meggyilkolásában való rész-
vétel miatt Olaszországból Svájcba menekült.
Titkos rendőrök most olaszterületre csalták és
elfogták.

Malmgreen anyja

most fogadta Zappi olasz őrnagyot a Nobile
expedíció egyik megmenekült tagját. Mint is-
meretes Zappit és Marianot azzal vádolták
meg, hogy Malmgreen svéd meteorológust
megégették.

A új postapalota a szabályozási vonalhoz
való ragaszkodás miatt emberöltőkre el-
csufítja a Hatvan ucca képét

A postapalota építése körül évtizedek
óta folyó ígérgetések után az idén végre
elhatározó lépések történtek, ez azon-
ban még mindig nem jelenti azt, hogy a
postapalota körül minden rendben lenne.
A hosszú huza-vona még mindig tart
az építkezés körül, még mindig nincsen
pontos dátum, hogy mikor kezdik meg
a postapalota építését, sőt most ujabban
kiderült egy újabb kellemetlenség is.
Az, hogy a postapalota épülete nemhogy
szépítene egy egész városrészt, hanem
még épen ellenkezőleg

évtizedekre sutává teszi a rosszul
meghuzott szabályozási vonal miatt
az egész Hatvan ucca elejét.

A közigazgatási bizottság szeptem-
beri ülésén Kovács Gyula műszaki taná-
csos, az államépítészeti hivatal vezetője
bejelentette, hogy a postaigazgatóság
megkeresésére a városi tanács elrendelte
szeptember elsejére az építési vonal ki-
tűzését. A postaigazgatóság a telek mé-
reteire és a telken levő épületekre vo-
natkozóan pótdatokat kért a várostól,
amely ezeket az adatokat még e héten
rendelkezésre fogja bocsátani.

Fejér Ferenc dr. afelel érdeklődött,
hogy állapították meg a postapalota ha-
tárvonalát.

Kovács Gyula műszaki tanácsos kijel-
lentette, hogy a határvonalat a város ál-
tal megállapított szabályozási vonalban
állapították meg. Most készül a százas
felvétel és a tervek aztán ennek meg-
felelően készítik el.

Fejér Ferenc dr.: Ugy tudom, hogy
az épület vonala három méterrel kintebb
esik a mainál, így tehát

a házak egy emberöltőig nem lesz-
nek egyvonalban a Hatvan ucca ele-
jén.

Nem tudom megérteni, miért van erre
szükség.

Kovács Gyula műszaki tanácsos: En
csak annyit tudok, hogy az építési vo-
nalat a szabályozási vonalban állapították
meg. Erről talán a városi főmérnök
ur adhat felvilágosítást.

Vida Szücs Imre dr. főmérnök: Az
új szabályozási vonal szerint a Hatvan
ucca páratlan oldalán a helyzet úgy ala-
kul, hogy az ucca eleje a püspöki palota
nyugati sarkától a volt Kovács József
polgármester házáig egyenes vonalban
jön. A Bethlen uccáig hét méter lesz ez
a kiugrás a mostani vonalból és a Hat-
van ucca legelején, az építendő posta-
palotánál valóban három méter. A mai
járda tehát egész szélességében lemegy.
Ezzel szemben a Hatvan ucca 4. számú
ház kiáll, belátható ideig, úgy hogy ez
forgalmi szempontból egyáltalán nem
kívánatos helyzet.

Fejér Ferenc dr.: Minnek ezt nyil-
egyenesre hozni, amikor a Piac uccán és
más főforgalmu utvonalakon is van
több-kevesebb enyhe hajlás és kanyaru-
lat? Ezt nem bírom józan ésszel fel-
fogni.

Vásáry István polgármesterhelyettes
főjegyző: Ezen már túl vagyunk, a tör-
vényhatósági bizottság megállapította a
szabályozási vonalat és a miniszter jó-
váhagyta.

Fejér Ferenc dr.: De még lehet rajta
segíteni, mert a postapalota még nem
épült fel.

Vásáry István főjegyző: Hát még egy
pár esztendőre elhalasztjuk az építke-
zést!

Ezzel be is fejeződött a tárgyalás, bár
a bizottsági tagok az eredménnyel lát-
hatóan nem voltak megelégedve. Nem
is lehettek, hiszen a szabályozási vonal
nem szentírás, emberek csinálták és em-
berek változtathatnak is rajta, ha a kö-
rülmények úgy kívánják. Ebben az eset-
ben pedig nagyon is indokolt a változ-
tatás, hiszen

a Hatvan ucca képét, ha ragaszkod-
nak az elhibázott szabályozási terv-
hez, egy egész emberöltőre, — ha
nem tovább — elcsufítják.

hiszen arra belátható időn belül nem le-
het számítani, hogy az olyan nagyszabá-
sú vonalnak megfelelően alakulna ki.

Isteni
megnyilatkozás

Se a hasztalan kerengő hollyók
felhők tomboló dörgő tusája,
se a szertelen tenyészet,
szagok és színek buja tobzódása,
se harsogó szelek szilaj vihara,
a végtelen tenger tajtékzó árja
nem mutatják meg nékem Őt.
Am ha a gyűgőgő zsenge csecsemő
esengő kacskokkal emlő után repes,
ha tojásból kibújt csöpp kis csibe
tétován tipegve tüstént csipeget,
ha kis kutyám meleg hunyász szemekkel
dölyfős emberi testemhez simul:
a sejtek sejtő világában,
hangyák hemzsegő serény sürgésében
a szűz könnyesepp drágagyöngyében
s a tünékeny renyhe gondolatban:
a titkos Mikrokozmos
csip-csup csodáiban ocsudok én Rá
hódoló ámulattal.

BIHARI LASZLÓ.

Debrecenben is fel kell
lendíteni a gyümölcs-
termesztést

Debrecen város közigazgatási bizottsá-
gának szeptemberi ülésén érdekes és na-
gyon is megfontolandó eszmét vetettek
fel, azt, hogy Debrecen igyekezzék ha-
sonló szerepre törekedni az európai gyü-
mölcspiacon, mint Kecskemét. Kecse-
kémét nyaranta száz és száz vagonszámra
szállítja külföldre a gyümölcsöt és az
okszzerű gyümölcsstermelés révén gazdag
és virágzó várossá fejlődött, nem is szól-
va arról a nagy nemzetgazdasági érték-
ről, amit a kecskeméti gyümölcskivitel
jelent. Debrecenben is sok előfeltétel
megvan ahhoz, hogy a kecskemétihez ha-
sonló gyümölcskulturát teremtsenek a
debreceni homokon és így nagyon he-
lyes volt a felszólalás, amely erre hivat-
ta a figyelmet.

A közigazgatási bizottság ülésén a
gazdasági felügyelőség jelentéséhez
szólva dr. Fejér Ferenc mutatott rá az
okszzerű gyümölcsstermelés nagy jelentő-
ségére.

— Az irigység nem a legelítendőbb
emberi tulajdonság, — mondotta — s
én megvallom, hogy mindig nagyon irig-
ységgel olvasom nyarankint azokat a je-
lentéseket, hogy Kecskemét naponkint
20—30 vagon gyümölcsöt exportál kül-
földre. Ez az irigység természetes, mert
hiszen Debrecenben is megtörténhetnék
az, nemcsak Kecskeméten, hogy

innen is naponkint indulhatnának a
gyümölcsest telt vagonok külföldre

mert Debrecenből is épen olyan szívesen
venné a külföld a gyümölcsöt, mint Kec-
kemétről. Nem tudom megérteni, hogy
miért nincsen Debrecenben is a Kecse-
métihez hasonló nagyszabású gyümölcs-
tenyésztés, amikor a talajviszonyok és az
éghajlati viszonyok is nagyjában meg-
egyeznek.

Közbeszólások: Óriási különbség van
a kettő között!

Fejér Ferenc dr.: Alig hinném, mert
én beszéltem szakértőkkel és azoktól
hallottam. Debrecen egész társadalmára,
sőt az egész országra nézve igen nagy
fontosságú lenne, ha Debrecenben is
meg lehetne teremteni a kecskemétihez
hasonló gyümölcsstermelést, mert

a gazdaosztály gyarapodása, vagy-
nosodása valamennyi osztály javára
válnék.

Nagyon szeretném, ha a közigazgatási
bizottság felhívna a gazdasági főtaná-
csos ur figyelmét, hogy az ő közismert
szakértelmével és agilitásával hasson
oda, hogy a gyümölcsstermelés intenzi-
vebbé tétele céljából Debrecenben te-
gyék meg a szükséges lépéseket. Ha ezt
sikerülne elérni, az javára szolgálna az
egész városnak, minden különbség nél-
kül.

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos,
gazdasági főfelügyelő válaszolt a felszó-
lalásra és valóban szomorúnak jelentette
ki, hogy Debrecen nagyon hátramaradt
a gyümölcsstermelés tekintetében. Az vi-
szont nem áll — mondotta — mintha
Debrecenben és Kecskeméten azonosak
lennének a talaj- és klimatikus viszonyok.

Fejér Ferenc dr.: A bugaci pusztá
sivó homok volt!

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos:
Igaz ellenben, hogy

ABBÁZIA
ERÉNYI BÉLA
GYÓGYSZERÉSZ
RESIDENZ
SZÁLLODA
Abbázia legszebb pontján, a Súdstrandon a
tengerpart szélén. Pálnás kert. — Fényes
konyha. — Kukor-, vese- és gyomorba-
jósoknál szigorúan diétás koszt. Usszes kom-
fort. Legalkalmasabb hely napkura, fekvő
kura és légkura használatára. A legszebb
reggeliző hely a tengernél, rózsás és pál-
más kertben verőfényes napsugár mellett,
vagy árnyékban. — Teljes napi penzió
már 30 líráért is. — Prospektust is küld.

a debreceni homok a sárga barack termelésre teljesen alkalmas.

és ezen a téren sokkal megfelelőbb eredményeket lehetne elérni, mint most. Az utolsó években javulás mutatkozott ezen a téren, a városi kertészet megkezdte az előmunkálatokat és az utolsó két évben már nagyon sok sárga barackfát osztott ki. A munkálatok tehát már megkezdődtek a gyümölcsstermelés fokozása érdekében.

Apróságok és érdekességek könyvekről és írókról

Daudet hősnője — De Bonnefon jó emlékezete Nagy Katalin és Diderot — A repülés és az írók

A dicsőség mulandó... Daudet Alfonz egyik legszebb regényét — a Királyok száműzetésben — tudvalevőleg egy törvényszéki tárgyalás nyomán írta meg, mely a maga idejében nagy feltűnést keltett mindenütt.

Ennek az egyik szereplője egy előkelő hölgy, akit Santerre vett nőül, leszármazottja annak a külvárosi sörkereskedőnek, aki XVI. Lajos kivégzésekor megadta a jelet a dobporgetésre, hogy ne hallják a király utolsó szavait. Ez a férj régóta gyanakodott feleségére, folyton utána járt s egy alkalommal a Café d'Orsayban meg is pillantotta őt, amint Limon herceggel vacsorázott.

De az asszony nem jött zavarba, a konyhába futott, ott átöltözött székacsónéknak s így megmenekült a férj hirtelen bosszujától.

Santerre a törvényszékhez fordult, válpórt indított ellene, a tárgyaláson részletesen megvitaták ezt az átöltözései komédiát, melynek alapján a törvény a házasságot elváltotta.

Annak idején egész Páris erről a mulatságos kalandról beszélt, ezen derült, Daudet Alfonz — mint említettük — regényt írt róla.

Most a kaland hősnője nyolcvan esztendőskorában a Vaugirard utcában szegényesen, ismeretlenül halt meg, a szomszédjai sem tudták róla, hogy kicsoda.

A dicsőség mulandó...

A száznegyven kilós újságíró. Joen de Bonnefon, a nemrég elhunyt francia újságíró típusa volt a toll uttörő harcosainak. Kartársai, ismerősei megannyi történetet mesélnek róla.

Tagadhatatlanul súlyos egyéniség volt, már csak azért is, mert száznegyven kilót nyomott. Amikor észrevette, hogy az uccán valaki fölöttébb csodálkozik óriási méretein, odalépett hozzá, ha ismeretlen is volt az illető s így szólott: — Ne csodálkozzék: azért vagyok ilyen kövér, mert egyszer elestem a lóról.

Mindezt rendíthetetlen komolysággal mondta, minthogyha a lóról való lebukás természetes következménye volna a hájnak.

Allandóan tréfálkozott. Különösen a hitelezőket gyűlölte. Egyszer azt mondta:

— A jó Isten azért teremtette a hitelezőket, hogy próbára tegye az emberiség türelmét.

Ő volt annak idején a leghíresebb utazó újságíró, a kiküldött tudósító, ki nyomába vágta az eseményeknek, a helyszínen tanulmányozta őket s egyszer Berlinben, egyszer Rómában, egyszer Athénben, egyszer Varsóban, egyszer Konstantinápolyban.

Nagy irodalmi műveltséggel rendelkező s olyan emlékező tehetséggel, mely igazán pártját ritkította. Erre maga is büszke volt.

Barátai mesélik róla, hogy egy ízben azt mondta:

— Ami az emlékező tehetséget illeti, ez tényleg pártatlan. Nem dicsekszem vele, mert ez nem érdem, hanem ajándék. Évek múltán is mindenre emlékszem. Mindenkiné a nevét megjegyzem, akivel megismerkedtem, ha csak egy pillanatig is láttam őt, vagy ha csak hallottam felőle. Párisban csak két embernek van ilyen emlékezőtehetsége. Az egyik én vagyok. A másik... ejnye... látjátok, ezt elfelejtettem.

Diderot Nagy Katalinról. Most fedezték fel és tették közzé Diderotnak, a francia enciklopédistának egyik levelét, melyet szentpétervári utja alkalmából feleségéhez és leányához intézett. Érdeklődéssel olvassuk ezt a történelmi adalé-

kében, de természetesen még hosszú éveknek kell eltelni, míg a kívánt eredmény mutatkozik. Nagy baj az is, hogy Debrecenben általában nincsen meg a gyümölcsfák iránti előszeretet és ezen a téren még valóban nagyon sok a tennivaló.

Aközizgatási bizottság a gazdasági főfelügyelő válaszával tudomásul vette.

kot, már csak azért is, mert egy idilli korról számol be, melyben a politikai hatalmasságok s a szellemi előkelőségek mint egyenlők érintkeznek egymással. Ime egy részlete:

Amikor a hideg beállt, a cárnő megkérdezte tőlem, van-e bundám és karmantyum. Azt feleltem, nincs.

— Akkor majd — mondta a cárnő — küldetek magának bundát is, karmantyut is. Szereti a bársony bundát?

— Nem, Madame, csak a szövetet.

— Rendeljen magának olyan bundát, amilyent akar, a karmantyut majd én szerez meg.

— Szerezze meg Felsőged, annyival is inkább, mert azonnal el fogom veszíteni.

— De majd láncsal kötettem oda a gomblyukához, mint a kisgyerekeknek szokás.

Igy szokott csevegni velem.

Mások ezt mondták:

— Mi semminek nem tudunk a végére járni. Tele van a fejem gondolatokkal, a magáé is. Polytont félbeszakítom magát és maga is engem...

— Csakhogy mikor én félbeszakítom Felsőgedet, akkor udvariatlan vagyok.

— Ugyan — mondotta a cárnő — hogy lehet udvariatlan ember az emberrel szemben?

Ez az asszony végtelenül nyájás és meglepően okos, majd mély, majd vidám. Korán fekszik, hajnaltól fogva dolgozik, az étkezésre kevés időt fordít, a szórakozásra csak ép két órát szán. Nincs az országban másvalaki, aki olyan jól ismerne a népet, mint ő.

Egy utazást tett Carszkoje Szeloba, engem is meghívott. Az udvaroncaival úgy bánt, mint akik vele egyenlők, hat rubel pénzbiroságot kellett fizetni annak, aki föláll, mikor megjelenik. Montesquieu az imakönyve.

Repülés és a költészet. Harminc év óta repülünk. 1897. október 14-ikén Clement Adernak sikerül először a levegőbe emelkednie egy gőzmotor segítségével. Voltaképp innen kezdődik a levegő meghódítása, mert azelőtt csak léggömbökkel igyekeztek birtokba venni az eget. Ez az első felszállás óriási esemény az emberiség történetében.

Faure Favier egy tanulmányában kimutatja, hogy ez az esemény egyáltalán semmi visszhangot sem keltett az irodalomban és a költészetben. Akkoriban a romantizmus halott volt, a naturalizmus uralkodott. Nem arról volt szó, hogy az ég felé emeljük kócos fejünket s kimeredő szemünket, hanem, hogy a föl-

det tanulmányozzuk. Mindenki az aprólékos megfigyelésnek adta magát. A göröcső helyettesítette a messzelátót. És éppen ebben az időben született meg a repülés.

Egyetlen író sem ihletődött meg a rendkívüli hódítástól. Nem jegyezte fel Santos Dumont, Wilbur, Wright és Gabriel Volsin, Farman, Blériot és Latham nevét. Senki sem bámulta bátorságukat. Sőt sokan gunyolták őket.

1910-ben Gabriel d' Annunzio „Talán igen, talán nem” című regényében tisztelettel emlegette a levegő hőseit. De amikor a költő maga is felszállt a fellegek közé, senki sem ünnepelte írótsárai közül.

Edmond Rostand, akiben a késői romantizmus lelke lakozott, „A szárny éneke” című költeményében ezt írja:

— Akik az égben vannak előbb látják a hajnalt.

1912-ben Anatole France „A fehér kövön” című könyvében megemlíti, hogy a leendő népi társadalomban a munkás majd külön kis repülőgépen száll haza a párisi gyárból a vidékre — ebédelni.

Garres szenvedését Ajalbert így örökíti meg:

— Ott, a győzelemben és halálban befejeződött Roland Gárrsónak szenvedése, amikor már semmit sem tud erről a világról, ahol mindenekelőtt az évezredek álmat valósította meg: a Szárnyakat, a Szárnyakat, a Szárnyakat.

Guillaume Appolinarie szabad verseiben éneklí meg a repülés diadalát:

Hol vannak a hajdani háborúk, Ma a mi örvényeink csupán A pincemélység és a repülőúr.

Képzeltetetlen magasságban küzd az ember,

Magasabbra lendül, mint a sas, Itt ember harcol az ember ellen. S úgy hanyatlik alá, mint a hullócsillag.

Alaptalan felebbezés a Hatvan ucca új szabályozása ellen

Debrecen város egyik legutóbbi közgyűlésén, mint emlékeztetes, hosszú vita volt a Hatvan ucca szabályozási tervének módosítása felett. A dolgot az tette aktuálissá, hogy a Hatvan ucca clején a debreceni izraelita hitközség hatalmas palotát akar építeni, a szabályozási terv szerint azonban az épület nyolc méterrel beljebb kerülne a jelenlegi frontnál. A szabályozási terv módosítása iránt több törvényhatósági bizottsági tag, valamint a debreceni izraelita hitközség is kérelmet adtak be a törvényhatósági bizottsághoz, amelynek közgyűlése úgy döntött, hogy a szabályozási terv megváltoztatásával a jelenlegi uccavonalat csak három méterrel tolja beljebb.

Ezt a határozatot most Bakóczy Gábor törvényhatósági bizottsági tag és társai megfélebbezték. A felebbezésben hangoztatják, hogy a hitközség tervezett palotája a Hatvan uccának — amely szerintük a legforgalmasabb, legszebb és a főuccába torkolló uccája a városnak — a legforgalmasabb, a főtérhez legközelebb, magához a történelmi Nagytemplomhoz alig nyolcvan—száz méternyire eső részén épül fel. Epen ezért a felebbezők szerint tarthatatlan a törvényható-

Bokanovszki Maurice

francia keresk. miniszter első ízben ült repülőgépre s aránylag csekély magasságból — 100 méterről — lezuhanva, négy társával együtt szénné égett.

sági bizottság határozata és mint mondják, az „csak a törvényhatósági bizottság mai összetételében leli magyarázatát”. Hivatkoznak arra, hogy az építési bizottság és a szabályozási terv módosítására kiküldött ad hoc bizottság belátta, hogy a szabályozási vonaltól való eltérés jóformán örök időkre lehetetlenné teszi a Hatvan ucca helyes szabályozását. Egyedül a jog- és pénzügyi bizottság javasolta a szabályozási vonal megváltoztatására vonatkozó kérelem teljesítését, a tanács azonban közbiztonsági, szépjézetési és forgalmi szempontból a kérelem elutasítása mellett volt. Azt hangoztatják a felebbezők, hogy nem áll meg a közgyűlésen a szabályozási vonal megváltoztatása mellett felhozott indok, hogy már csak azért is meg kell engedni a szabályozási vonal megváltoztatását, mert a telek mellett levő házak oly soká kerülnek lebontás alá, hogy nincs értelme annak, hogy az eredeti terv végrehajtása esetén a hitközség palotája éveken keresztül hatnyolc méterrel beljebb legyen a fronttól. Ez az indok szerintük azért nem áll meg, mert az ehhez a helyhez nem messze álló híres Arany Bika épülete csak az utolsó ötven év alatt háromszor épült újjá. Így az a pár épület, amelyről szó van, nyolctíz év alatt egészen biztosan átépítve, a rendes szabályozási vonalba kerül. Nézetük szerint a jövő szempontjából, példa statuálása kedvéért is szükséges a szabályozási terv fentartása. Az a véleményük, hogy a kérdéses, csaknem 400 négyszögletes telket a debreceni izraelita hitközség azért vehette meg olyan olcsón, 44,000 pengőért, mert annak egyrésze a szabályozási vonalba esett. Ezenfelül a területen régibb, de emeletes, lakott épület volt és a bontás folytán az anyagból csaknem 30,000 pengőt sikerült kiárulni. Ha ilyen dolgok lehetségesek — mondják végül a felebbezők — akkor hasonló alkalommal száz és száz esetben jönnek a törvényhatósághoz a szabályozási vonal megváltoztatásáért, úgy gondolva, ha sikerül, nagyon jó, ha nem sikerül, ugys olcsón vették a telket és nem lesz károsodásuk.

Igy szól a felebbezés, amelynek alaptalansága azonnal nyilvánvaló. Elsősorban is a debreceni izraelita hitközség nem 44,000 pengőért vette meg a kérdéses telket, mint ahogy a felebbezés állítja, ahhoz pedig, hogy a lebontásra került ház ócska anyagaiért mennyit sikerült kapni, a hitközségnek semmi köze sincsen. Az ócska anyag a vállalkozóké. Szöllösi és Horváthé és a hitközségnek nincsen semmi köze ahhoz, hogy a vállalkozó a kikerült anyagot hogyan tudja értékesíteni.

Ami az ügy lényegét illeti, az 1908-ban elhamarkodottan meghuzott szabályozási vonalat nem lehet örökérvényűnek tekinteni. Annál kevésbbé, mert hiszen a mai szomorú viszonyok között Debrecennek nincs annyi pénze, hogy a rengeteg kisajátítással járó tervet végrehajthassa. A Hatvan ucca 4/a. számú ház ugyanis, ha a szabályozási vonalhoz ragaszkodnak, 8 és fél méterrel kerülne beljebb a mai vonalnál, úgy hogy a megmaradt telekrész nem lenne beépíthető, ezt a városnak drága pénzen ki kellene sajátítani. Az se áll meg, hogy a Hatvan ucca bejárata nem elég széles, hiszen kisebb bejárás esetén is van annyi hely a közlekedésre, mint a

INTÉZETI ISKOLA

RUHÁK és KABÁTOK

a 7297/928—V. sz. kultuszminiszteri rendeletben előirt

fazon szerint

nagy váiasztékban

Halmágyi Sámuel Utódai divatházában

Piac uccán, már pedig azt senki sem állíthatja, hogy a Hatvan ucca forgalma nagyobb, mint a Piac uccáé. Csodálkozni kell azon, hogy a revíziós bizottság éppen a Hatvan uccán hagyta meg a 24 telket súlyosan érintő szabályozási vonalat, anélkül, hogy a Hatvan uccánál, amelynek a mai szélességét maga a városi tanács is elég-

nek tartja, amire mutat az is, hogy ott nemcsak benzinkutat, de árusító bódét is engedélyeztetett.

A felelősség alaptalansága és a törvényhatósági bizottság határozatának helyessége tehát nyilvánvaló s így a belügyminiszter minden valószínűség szerint el is fogja a felelősséget utasítani.

Az adókiadó hatóság nem tagadhatja meg az üzleti könyvek alapján mutatkozó jövedelem adóalapul való vételét

Az általános kereseti adó megállapítása során újból fölmerült az a kérdés, hogy vajon a szabályszerű könyveket vezető adózók a fennálló és jelenleg érvényben levő törvényes rendelkezések alapján joggal igényelhetik-e a kereseti adóalapnak a mérleg, továbbá a nyereség-, veszteség-számla alapján való megállapítását?

Erre a kérdésre feleletet ad az általános kereseti adóra vonatkozó 300/927. P. M. számú Hivatalos Összeállítás 12. §. (4.) bekezdése, amely

kimondja, hogy ha az adózó szabályszerű könyveket vezet és üzlete vagy iparvállalata jövedelmét oly hiteles mérleg és nyereség-, veszteség-számla bemutatásával bizonyítja, amely az adóztatás céljaira elfogadható, az alapul szolgáló tisztá jövedelmet a mérleg és a nyereség-, veszteség-számla alapján kell megállapítani.

A 12. §. (4.) bekezdése tehát határozott rendelkezést tartalmaz a könyvek eredménye szerinti adóztatásra nézve és csak azt köti ki, hogy a bemutatott mérleg, továbbá a nyereség-, veszteség-

számla az adóztatás céljaira elfogadható legyen.

A könyvszerű adóztatás céljára minden oly mérleg nyereség-, veszteség-számla alkalmas, amely a kereskedelmi törvény, illetve a 300-927. P. M. számú Hivatalos Összeállítás 50. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelő módon vezetett, szabályszerű, hitelt érdemlő, megbízható és az összes üzleti eseményeket felölelő könyvek eredményét tünteti fel.

A fennálló törvényes rendelkezések alapján tehát minden adózó, aki szabályszerű és az összes üzleti eseményeket felölelő üzleti könyveket vezet, a hiteles mérleg és nyereség-, veszteség-számla bemutatásával

joggal igényelheti, hogy adóalapul szolgáló tisztá jövedelme a mérleg és nyereség-, veszteség-számla eredménye alapján állapíttassék meg,

annál is inkább, mert ha az adóhivatal véleménye szerint az adózó által bemutatott mérleg és nyereség-, veszteség-számla szerint mutatkozó jövedelem az adózó tényleges viszonyainak nem felel meg, vagy annak adatai aggályosak, az adóhivatal könyvvizsgálatot rendelhet el.

Szolnoki terepszemle a debreceni szintársulat tagjai között

Mit csinálnak a debreceni közönség volt és leendő kedvencei a szőke Tisza partján? — Mulatságos és még mulatságosabb históriák a bohémársaság köréből

A debreceni szintársulat hát csak megnyitotta a szezon Szolnokon. Nem valami nagy reménységgel, mert

az a hónap, amit a debreceni főévad után május közepétől Szolnokon töltött a társulat, kiábrándító tapasztalatokat hozott inkább, semmint biztatókat.

Még a vidéken is párját ritkító részvétlenség mutatkozott akkor Szolnokon s igazán optimizmus kell hozzá, hogy az őszi szezonról jobb véleménnyel legyen utána Kardoss Géza. Mégis kedvvel ment el a társulat Szolnokra. Jót tesz ott a debreceni főszézon előtt egy hónap. Ez alatt legalább összeszokik a társulat, amelyben most igen nagy a frissen hozzákevert új elem. Az egybehangolt társulat aztán sokkal szebb munkát tud produkálni majd Debrecenben, amelynek színházi közönsége — így remélik ezt a színházi augurok — valósággal megéhezik a színház-talan szeptemberben a színház után. — Adjá Isten, hogy úgy legyen.

Mindenesetre élet költözött szeptemberre a szolnoki színház környékére, a tiszaparti épületbe, amelyet csak a Tisza-szálló szép palotácskája választ el a nagy partjai között lenn kanyargó folyamtól.

U. Kovács Terus

A színészbejárótól oda is lehet látni a tulsó part uszodáira, csónakkölcshözöre, de még jobban a kávéház terraszáról, mely egyformán kellemes, intim helyiség csúszott és nyitott állapotban.

Ezen a terrazon egy hét óta minden délután öldröklő kártyacsata folyik. Kalábrász természetesen. Kardoss Géza próbálja itt egalizálni a színházi deficitet ugyancsak kevés sikerrel.

szerint az, hogy nincs szíve sokat nyerni Remetétől és Ungertől, a rendező és a bonviván viszont azt mondják, hogy a direktor szeretne nyerni tőlük, de nem tud. A harc folyik több-kevesebb sikerrel, reméljük, hogy végzetes csatavesztést nem hoz a tavaszig sem.

Tamás Benő, a levitézlett kalábrász-kibic

A kártyaasztal mellett délutánoként a kibicék egész sora ül. Ott láthatni a debreceni közönség kedvenceit a múlt évről, sőt még régebbiről is, hiszen többek között ott tölti idejét Tamás Benő is, aki a leghívebb kibic volt s a legnagyobb tekintélyű egészen hétfőig. A tekintély forrása Tamás nagyszerű szótlanúsága volt. Egy hétfőig egyetlen egyszer sem mukkant meg, csak beleegyezően vagy helytelenítően bólogatott, amikor a kártyások panaszkodtak neki. Hétfőn végre megszólalt. Kardoss Géza volt a felvevő, Unger és Remete játszottak ellene. Unger hívott Kardoss alá, aki habozott, hogy tizessel üssön vagy királlyal.

— No, most adjál tanácsot — fordul hátra Kardoss Tamáshoz. — Tizessel üssök?

Tamás bólint, Kardoss tizessel üt, amit Remete hidegvérrel visz el az ásszal.

— Ilyen tanácsot adsz — fordul ismét Tamás felé Kardoss —, tedd a füstre a tudományodat. Tudsz te egyáltalán kalábrázni?

— Soha életemben nem játszottam — mondja rá Tamás.

Feleky Klára

— Hát miért nem mondtad ezt?

— No, nézd, még a direktor ur méltatlankodik. Ön tanácsot kért. Én adtam. Azt azonban nem is kérte, hogy a kalábrászhoz értek-e.

A kalábrász parti rendez kibice Thuróczy Gyula is, a rokonszenves drámai hős, Szigeti Jenő — ha nincs sakkpartnere —, Szathmáry karnagy, Lázár Tihamér, az új szerelmes színész és Sugár Misi, a kis fürge táncoskomikus.

Kovács Terus majdnem benevezett a szolnoki vadevezős versenyre

A társulat tagjai közül néhányan eveznek. A kellemes és szép sportra bő alkalom ad a Tisza-szálló aljában elkanyargó szőke Tisza. Nagy sportladynek bizonyult. U. Kovács Terus, ki már indulni is akart a Szolnoki Ujság vadevezős versenyén vasárnap. A dolog nem vicc. Szolnok uccán mindenütt plakátok hívták fel a közönség figyelmét, hogy előfizetői részére díjtalan vadevezős versenyt rendez a lap. Kovács Terus gyorsan előfizetett s már indulni is akart, amikor az utolsó pillanatban Kardoss Géza letiltotta azon a címen, hogy az esti előadást veszélyeztetné, ha belefordulna a Tiszába és meghülne. Ugyis volt már egy berekedt primadonna a színházban — a kedves Nagy Anci —, aki Timár Ilát helyettesítette egy hétre, de az erős szolnoki levegő már

Szentgyörgyi I. Márta

az első nap rekedtette tette. Kovács Terus a szívére is vette a dolgot, hogy letiltották s megfosztották egy kitünő sportteljesítmény lehetőségétől. Csak akkor vigasztalódott meg, amikor este a Borcsa Amerikában páratlan sikert aratott.

Milyen fufanggal kerített Kardoss Géza civilzenekart a szolnoki szezonra?

Az előbb primadonna válságról beszéltünk. Volt is és csak nagynehezen lehetett megoldani azzal, hogy Nagy Ancit szerződtette a direktor egy hétre a Belvárosi színházhoz vendégszereplő Timár Ilá helyettesítésére. Ez azonban semmi azokhoz a nehézségekhez képest, amelyek után zenekart szerzett Kardoss Géza. A debreceni katonazenekarból még egy „részleget” sem tudott kapni hosszú könyörgés árán sem a szinigazgató, mert a zenekar egy részét a mozi szerződtette az Elsodort ember előadásaira. A másik része viszont nem volt Debrecenben. A debreceni mozik igazgatója azzal tért ki Kardoss Géza kérésére elől, hogy legalább a hét bizonyos napjaira engedje át a zenekart, hogy szerintük a zenekar át-

gedése a mozgók léteiket veszélyeztetné. Nem volt hát más mit tenni, Kardoss Géza szívében tele elkeseredéssel; hiszen ő tartja fenn a zenekart s annak felállításakor hatalmas összeggel járult hozzá a hangszerbeszerzéshez, felment Budapestre, hogy civilzeneszeket szerződtessen. A közvetítő hivatal azonban csak úgy akart zenészeket adni, ha fél éves szerződést biztosít az igazgató. Ez lehetetlen volt.

Sok baja közben egy ötlet ragadta meg az igazgatót. Este felment a közvetítőhöz s az előszobában elvegyült az állástalan zenészek között. Nagy volt a panasz s Kardoss még tódította.

— Lehetetlen állapot mégis — mondta — hogy nem kapunk állást, a szó szoros értelmében éhezünk kell, amikor vidékről egyre-másra érkeznek az ajánlatok.

— Miféle ajánlatok, kolléga? — zudult rá a zenészek.

— Biztosan tudom, kolléga urak — feleli a debreceni igazgató, — hogy Szolnokról például kilenc zenészt kértek, de a közvetítő csak fél éves szerződéssel akar bennünket átengedni. Ott meg csak egy hónapra kellenék.

A felvilágosítások valóságos forradalmat teremtettek. A zenészek azonnal a közvetítő titkárhoz akartak menni, méltatlankodva, hogy éhezni engedik őket, amikor legalább egy hónapi elhelyezkedési lehetőség nyílik számukra. A nagy zavarban Kardoss Géza csöndesen elosont s csak egy óra múlva ment vissza, amikor már a titkárral tárgyaltak a lázadó zenészek. Diadalmenetben vitték a titkár elé:

— Ez a kolléga mondta, hogy vidékre kérnek zenészeket. Itt van a tanu, most már ne tagadják le!

A titkár Kardoss Gézát vonta felelőségre, hogy honnan vette a híreket, mire a „zenészkolléga” bemutatkozott, hogy éppen ő tette az ajánlatot, ő a debreceni szinigazgató. Félóra múlva már le is volt szerződötve kilenc zenész s biztosítva volt a szolnoki szezon.

Más kérdés persze, hogy a civilzenekar igen nagy terhet jelent a színház pénztárá számára. Ez a teher annál érezhetőbb, mert maga a társulat is igen nagy. Egy hét előtt már közzöltük, hogy kiből áll, most itt az alkalom, hogy az új tagokról mondjunk néhány szót.

Rövid, de velős beszámoló az új tagokról

Itt van például Tihanyi Juci, a szőke, karcsú, filigrántermetű szubrett. Prózái színésznő volt eddig, most tért át az operettre s vidékre jött gyakorlatra a Belvárosi Színházról, amelynek a múlt évadban tagja volt. Volt ugyan mint szubrettnek is szerződése a Városi Színházhoz, azonban úgy vélte, hogy gyakorlatot igazán csak vidéken lehet szerzeni s ezért jött Debrecenbe. A Gyurkovics fiukban mutatkozik be s legjobban szeretné a Régi nyár szubrett szerepét eljátszani. Különben naiva-szubrett.

Németh Ila is szubrett, az ő zsánere a paraszt-szubrett. Egyenesen az iskolából szerződtette Kardoss igazgató, de valami köze volt a színjátszáshoz az előtt is: a filmnél játszott el egy-két szerepet. — Gyurkovics Anikóval mutatkozik be a debreceni közönségnek, de legjobban szeretné eljátszani a Süt a nap naivaszerpét. Ezenkívül legjobban azt szeretné, ha szeretnék Debrecenben.

Ami a prózát illeti, van a társulatnak egy fiatal, nagytehetségű hölgytagja, akitől még sokat várunk a debreceni szin-

Lázár Tihamér

Németh Ila

padon. Szolnokon az Olympia címszerepében mutatkozott be Szentgyörgyi J. Mária, finom hangú és széles skálájú prózai színésznő, sikere nagy volt és megérdemelt s joggal várhatjuk, hogy Debrecenben is folytatása lesz ennek a sikeres bemutatkozásnak. Ő is az iskolából jön Debrecenbe. Góthnál tanult és a Vájlunk el-ben debütált a Belvárosi Színházban. Minden jóval biztatták és nagy jövőt jósoltak neki. Kapott is egy csomó ajánlatot s ezek közül a debrecenit választotta, ahol rokonsága is van, édesanyja debreceni leány volt. Játszott különben a Vigszínházban is, a Házibarátságban. Azt a szerepet kapta meg, amelyiket legjobban szeretett: az Olympiát.

A prózához is, az operetthez is lehet számítani Felek Klárit, aki prózai színésznőnek szerződött s Szolnokon tudták csak meg róla, hogy szép hangja van, kitűnően táncol, szóval igazi szubretnek való. A Magyar Színházban, Szegeden, Miskolcon játszott és minden reménység meg van arra, hogy Debrecenben hasonlóan nagy sikereket arat majd.

Dinnyéssy Rózsának az a specialitása, hogy fiatal komika. Izes, hatásos humora van, kellemes orgánuma s minden joga meg van a sikerre, amit bizonyára elér majd Debrecenben is.

Kik a társulat férfi tagjai

A társulat új férfitagjai közül Lázár Tihamér mutatkozott be az Olympiában. Magas, jóképű fiú, a Vigszínházról jött, miután előbb Pécsen is játszott. Az Új Színházban a Marusjában lépett fel s aratott sikert s most, ebben a szezonban fel lép a Nemzeti Színházban is a Hamletben. Kardoss igazgató azonban kijelentette jóelőre, hogy semmiesetre sem bocsátja el egy évig.

Misoga László a kolozsvári közönségnek volt a kedvence, mint táncoskomikus. Ő vele három művész van ebből a műfajból: Tamás, Sugár, Misoga. Magas alaku, izes humorú és ötletes színész Misoga, arról is nevezetes, hogy igen szép feleséget hozott a debreceni színházhoz. — Barna Klárit, aki maga is kedvenc, kitűnő szubrett volt Erdélyben. Ma különben nem tagja a társulatnak.

Sugár Mihályról az előbb volt szó. — Fűrge alacsony gyerek, ügyes táncos. — Nagy gyakorlata van a színpadon, nemcsak azért, mert színészygerek, hanem azért is, mert Miskolcon a pozsonykassai társulatnál már két szezont töltött.

Rokonszenves, szerény modorú színész Fábian Ferenc. Az iskolából jön Debrecenbe tele ambícióval és nagy jövőre jogosító tehetséggel. Szerelmes színész, az Antónia Gyurijában mutatkozik be a debreceni közönségnek.

Sugár Mihály

Lirai megemlékezés egy eltávozott szépségről

Ennyit az ujakról, akiket még nem ismer a közönség. Befejezésül azonban a régiekről is meg kell emlékeznünk, illetve egy tagjáról a régi társulatnak, aki Budapesten startol most nagy reménységekkel. Igen röviden mindössze annyit óhajtunk a fiatal művésznőről elmondani, hogy reményeit erre alapítja:

— Tudod, drágám, most már biztos va-

Fecskék őszi nagy gyakorlata a Köntösgáton

Assisi Szent Ferencnek, Isten szegénykéjének madarai Kisasszony napján mondanak búcsút a Duna-Tisza vidékének. Kisasszony napja az ő tisztántul ideje s hiába tartott még tegnapielőtt változatlanul a kánikula, verítéket fakasztva minden emberi arcon, a fecskék titokzatos naptára már figyelmeztette a kedves madarakat az utazás idejére. Táborba szállottak már, megkezdtek a nagy-gyakorlatokat, amelyeken minden fecskeasszonynak és urinak be kell bizonyítani ügyességét az aviatikában. Meg kell mutatni ilyenkor minden fecskének, hogy van-e benne elég kintartás és ügyesség ahhoz a nagy feladathoz, amivel mi emberek még csak most kezünk próbálkozni, de ami nekik ösdiók óta csak erőpróba: átrepülni a tengeren. Igaz, hogy nem az Atlanti óceánról van szó, hanem csak a keskeny földközi tengerrel. Am tessék az ő arányait hozzá mérni egy modern óceánrepülőgéphez s összevetni a teljesített repüléssel s akkor megláthatja mindenki, hogy mégis, ma is ők az aviatika igazi rekorderei, legalább is a pehelysúlyban.

Különösek ezek az őszi nagy-gyakorlatok. Városi eniber alig tudja, mi az: a fecskék táborozása az indulás előtt. — Magamat is a véletlen vetett ki a Köntösgátra a pénteki vihar előtti napos délutánon, ahol a kedves madarak egy óriási csapatja gyűlt össze a repülőgyakorlatokra. Nem plakatirozzák ezeknek az idejét, meghívókat sem küldenek ezeket, a fecskéfiatalságnak tán még behívóparancsra sincs szüksége, hogy megtudja a gyakorlat idejét és helyét. Mégis a Köntösgáton ezer és ezerszámra gyűlt össze a rengeteg fecske, amennyi talán husz faluban sem akad. Amikor én kivetődtem, az a nagy fecske sokaság fogta meg a szemem.

Mindenütt fecskék iltek. Végtelen sorokban lentek el a telegraf-drótokat, ott raizottak az akácfákra s a levegőben százsámra lebegtek, hol látszatra szabálytalan formátumokban, hol széles rajvonalakban hullámoztak. Akár hiszik, akár nem, kisebb csoport lengette a szárnyát, néha egy helyben maradva, néha ide-oda röplve tíz-husz méterrel ezek fölött a gyakorlatozó fecskék fölé. Az ember meg mert volna rá esküdni, hogy az a kicsi csoport ott a vezérkar, vagy a vizsgáztató bizottsága. Milyen rettegéssel nézhettek a gyakorlatozó, fiatal fecskék a generálist, vagy

gyok abban, hogy végre boldogulok, megszeret a közönség. Az anyukámnak ugyanis nem szabad fel sem jönnie a színházhoz. Ezután nem sáfakál mindig a közönségnél. Hála Istennek, végre enged, hogy szeressenek. Ezelőtt addig csinálta nekem a reklámot, hogy mindenki megutált miatta.

Mindezeket a művésznő mondta el egy kolleganőjének. Adja Isten, hogy reménysége jogosnak bizonyuljon.

a vizsgáztató biztost! S hogy drukkolnak, ott a telegrafdróton a mama és a papa!

Néha húzódik a csapatból egy-egy raj, lecsap éles siklóval a földre, aztán két kilométer ivel visszakarodnak a fősapathoz. (Odafele bizonyosan összedugja a fejét a vezérkar s megtárgyalja, sikerült-e a gyakorlat.) Később egyszerre fölfelé irányítja a fecsketőmeget a vezető. Az ezernyi madárkar egyenesen emelkedik a levegőbe, az ég azurijában, amíg apró testük-szárnyuk már csak egy-egy alig kivehető pont a kék égbolton. Azt is tán csak odaképzeli az ember, mert hát ott kell lenniök valahol. (Éz volt a magassági verseny. Amikor leömlenek, nagy izgalom, csipogás: ki csinálta az idei rekordot?)

Gyönyörű, érdekes színjáték ez a fecskegyakorlat. Megérdemelné, hogy kiléssék a helyét és töljön a látványosságra az emberek tömege. Kár, — hogy valószínűleg már holnap egy másik táborral egyesül ez a fecskehadereg s együtt tartják meg a másik gyakorlatot. Így megy ez szeptember első hetében. Kisasszony napjára már minden fecskéről fel van jegyezve, mennyit ér s a fecskemamák addig biztosan nem egy kísérletet tesznek, hogy megjavítsák a gyermekek kalkulusait. Kisasszony napján aztán mindenki tudja, hogy tartozik, milyen a beosztása a repülőcsoportban, amelynek — micsoda nagy könnyebbség ez! — egyáltalán nem okoz gondot a podgyász kérdése: egész uton a jó Isten gondoskodván szegénykéjének madarairól. És amint ennivalóról gondoskodik, ad elég erőt is azoknak a törekeny szárnyaknak az ezer és ezer kilométeres ut átrepüléséhez.

Tengereken és szárazfölddeken át vezet utatok a téli hazához, hogy repültek abba a nagy messzeségbe Szent Ferenc madárkái? Az alföldi mezőkre egy hét múlva már ráborul az őszi fehérrel fátolozott ege, amelyet azután nem hasít meg a fecskék cikázó röpte. Az őszi bogarai bántatlan döngenek a csöndes léghen, amíg az egyre hidegülő éjszakák téli álomba nem küldik őket. A nap ereje napról-napra enyészik s a haladóklo mező déresípte füszálai esüggedt fejjel gyászolják a szeptember elérkezését, a fecskék távozását. Ézért olyan szomorú látni Assisi Szent Ferenc madarainak készülődését az utra, amely után besuhan hozzánk az ősz.

Az erdélyi magyar iskolákat üldözik a román hatóságok

Kolozsvár, szeptember 6. Az európai közvélemény ma már teljesen tájékozva van a román államkincstár súlyos helyzetéről és pénzügyi nehézségeiről, amelyek súlyosan megbénítják a kulturális szükségletek kielégítését is. A román kormány természetesen módot talál azért arra, hogy a románnyelvű iskolákat lehetőleg támogassa, de,

állandó nehézségeket támaszt a kisebbségi egyházak iskoláinak támogatásával szemben.

Az erdélyi magyar egyházak, mint minden esztendőben, most is kérték az államot iskoláik állami támogatására, a román kormány azonban huzza-halogatja ennek a köteletségének teljesítését. A bukaresti Univerul című újság most egy aknát helyezett el a magyar iskolák állami segélye ellen és azt írja, hogy

a román kormány ne adjon állami segélyt az erdélyi magyar iskoláknak, mert azok állandóan hatalmas összegeket küldenek Budapestre a magyar kultuszterea költségvetésének gyarapítására.

Ezzel a neveltséges öflettel akarja az Univerul megindokolni, hogy nem jó a kisebbségi iskoláknak megadni az államsegélyt. A köholt vádak sorozatát kiegészíti a tulzolt nacionalista román újság még azzal is, hogy Mailáth Gusztáv gróf gyulafehérvári püspök felszólította papságát, hogy az államtól kapott kongruát fizessék be a magyarországi főiskolai hallgatók közös alapjára.

Itteni kolozsvári magyar körökben egyrészt a legnagyobb meötközéssel, másrészt pedig humorosan fogják fel az Univerul komolytalan meséjét. Köztudomású ugyanis, hogy

az erdélyi magyar egyházak iskolái a legnagyobb üldözéseknek vannak kitéve a román helyi hatóságok részéről, a magyar papok pedig valósággal nyomorognak,

mert saját kis illetményeikből járulnak hozzá egyházi iskolájuk fenntartásához. Az Univerul természetesen nem terjeszkedett ki arra, hogy komolytalan állításait bebizonyítsa és így támadásával nyilvánvalóan csak egy cél felé törekszik, hogy a magyar iskolák teljesen elsovadjanak a magyarlakt Erdélyben.

— A „Zion” debreceni betegsegélyző egyeslet XXXVII. évi rendes közgyűlését szeptember hó 9-én tartja meg d. e. 11 órakor az izr. hitközség József kir. herceg ucca 26.) emeleti tanácstermében. Az elnökség.

KOMLÓS NŐI FELÖLTŐK MODELLHÁZA Debrecen, Piac u. 42

Elegáns őszi és téli felöltők. Valódi szörme bundák. Leány kabátok, Intézeti ruhák legnagyobb választékban

SIPKOVITS BÉLA Tűkőrgyártás. Üvegcsiszolás. Kirakatok tükörése, épület és portál üvegezés. Nagyvárad u. 15. (Sziv u.) Tel. 356

Minden tekintetben
a legjobb beszerzési forrás

Fűszer Csemege Gyümölcs Italáruk-ban

Pálffy, Kossuth u. 7. Telefon 16-96.

KERÉKGYÁRTÓ
Kézi Munka Ipar Szent Anna ucca 6.

Az alanti kézimunkák újdonságai beérkeztek:
Fü. göny f. let. klóplil, Dirchtl. gobelin, Ke im, smyrna, perzsa munkák. stb.
Iskolai vásárlások külön árengedménnyel.

gyar is-
a román

európai köz-
szemlére a városházán. A közszemlére
kitétel ideje alatt kell kérni az arra jo-
gosultaknak adójuk kétszeres számítását is. Ujabbán a következők kérték a kétszeres adószámítást:

a kisebbségi
ásával szem-

mint minden
llamot iskolák
ormány azon-
kötelességének
sul című újság
magyar iskolák
hogyan

ami segélyt
mert azok
küldenek
zárca költ-
sára.

ja az Univer-
a kisebbségi
élet. A köholt
zott naciona-
hogy Mailáth
spök felszólít
kapott kon-
zági főiskolái

ben egyrészt
másrészt pedig
sul komolyta-
nis, hogy

iskolái a leg-
kítvére a
l, a magyar
morognak,

árulnak hozzá
e. Az Univer-
dedett ki arra,
bizonyítsa és
csak egy cél
kolák teljesen
edélyben.

etegsegélyző
közgyűlését
meg d. e. 11
sef kir. her-
ácstermében.

OS
LLHÁZA
u. 42

t éll
k.
m e-
K.
ruhák
t ékb an

Kétszeres adószámítás

Debrecen város legtöbb adót fizetőinek névlegyzékét most tették közszemlére a városházán. A közszemlére kitétel ideje alatt kell kérni az arra jogosultaknak adójuk kétszeres számítását is. Ujabbán a következők kérték a kétszeres adószámítást:

Adorján József dr. főorvos, ve-
gyézmérnöki oklevél, Jóna Gyula
gyógyyszerész, gyógyszerési oklevél,
Debreceni Jenő gépészmérnök, gépész-
mérnöki oklevél, dr. Vargha Em. illisztí
orvosi oklevél, Mihalovits Jenő gyógy-
szerész, gyógyszerési oklevél, Szöllös
Armin vásárpénztári vezérigazgató, ál-
latorvosi oklevél, Fegyverházi János ke-
reskedő, kereskedelmi és iparkamarai
beltagság, dr. Strelinger Győző orvos,
orvosi oklevél, dr. Harsányi Miklós, Ke-
mény Viktor és dr. Kocsár Gábor ügy-
védek, ügyvédi oklevél alapján.

Több az öngyilkosság ez évben, mint tavaly

Az életvédelmi rendeletnek alapos
cáfolatát adták a bekövetkezett öngyil-
kosságok.

Debrecenben legalább — de más
városokban is — sokkal többen let-
tek öngyilkosok, mint az elmúlt
évben.

Nem állhat tehát meg az az érvelés,
hogy az embereket befolyásolják az
öngyilkosságokról irt tudósítások. A la-
pok a hatóságok titkolódzása következté-
ben sokkal kevesebb öngyilkosságról
adnak számot, mint az elmúlt években
és az öngyilkosságok száma mégis sok-
kal több lett. A súlyosabbá váló megél-
hetési viszonyok egyre jobban hájsoz-
tják az embereket és azok, akik nem
bírnak tovább a keserves küzdelemmel,
a halálba menekülnek. Nem életvédelmi
rendelet kell tehát, legalább is nem
ilyen formában, hanem a megélhetés
biztosítása. Van a rendeletnek olyan
irányú intézkedése is, hogy meg kell
menteni az öngyilkosokat és ha már
egyszer eljutott a halál kapujába, vissza
kell menteni az életnek és biztosítani
kell neki a megélhetést, hogy ne kény-
szerüljön rá ismét az öngyilkosságra.
Az életvédelmi otthonokat a rendelet
szerint fel kell állítani. Debrecenben
még nincs felállítva, nincs hozzá pénz,
nincs hozzá helyiség. A rendelet így
nem szolgál mást, csak a teljes elhall-
gatást, a súlyos baj takargatását és
nem a javítását.

Az idei nyáron nagyon sok vér folyt
Debrecenben.

volt olyan nap, hogy négy öngyil-
kosság történt, a vonat kerekei,
a pisztoly golyója, méregpohár
szedte áldozatát.

A közelebbi hónapok csak emelni
fogják az öngyilkosok számát és az
emelkedéssel az öngyilkosokról készült
statisztika kétszeres számot fog mutat-
ni ez évben, megcsufolására minden
életvédelmi intézkedésnek.

A rendőrség sérülési osztályát a sok
rossági eseten kívül nagyon meg-
terhelik munkával az üzemi balesetek.
Ugyiszólván naponként jelentenek bal-
eseteket a gyárakból, műhelyekből.

Sok a szerencsétlenségek száma is
és különösen az autó és motorke-
rékpár vesz iki részét nagyrész-
ben az előtűzésükben.

Emberélet ellen elkövetett nagyobb
büncselekmény nem fordult elő a nyá-
ron, csupán kisebb verekedésekből ere-
dő vétségek, jelentéktelen sérülések. A
részeg emberek nem adnak amnyi mun-
kát, mint máskor, kevés a részeg. —
Nincs az embereknek elég pénzük és
nem verik fel duhaj részegek a város
esendjét éjszakánként.

Az 1928. év nyarának rendőri króni-
kája semmi jóval nem biztat, sok volt a
bűnöző, szótlanul sok a csavargó és
tolvaj. A bűnügyek krónikása nem meri
elgondolni, hogy milyen állapotok lesz-
nek itt a szigorú télen.

(b. m.)

Egy pesti hölgy élefeleiből.

Elutaszik — örül, hogy minden
gondjától megszabadul, boldog,
mert végre önmagával is fog-
lalkozhat, kis lerveivel és —
lelletjével!

Hogy a megszokott, stílusos
eleganciával jelenhessen meg új

környezetében, a sokféle kényes
holmi közül melyet csiphét stb.
is bátran becsomagol, mert hisz
ezeket mind Lux-szal ápolja —
persze mindegyiket a megfelelő
eljárással.

(Jövő szerdán folytatjuk)

Ha kétsége volna aziránt, hogy ruházatának valamelyik darabját hogyan kell
helyesen és olcsón mosni, adjon nekünk, készséggel adunk szaktanácsot. — Lever
és Társai k. i. l. Budapesti, IX., Ráday-utca 30.

Az ipartestület előljárósága tiltakozik az iparos tanoncok tanszereinek egységes beszerzése ellen

Panaszával esetleg a miniszterhez is fordul

Most tartotta meg az ipartestület
előljárósága szokásos havi ülését, amelyen a tagok igen nagy számban vet-
tek részt. A nagy érdeklődés teljesen
érthető is, hisz nap-nap után újabb és
újabb sérelmek érik az iparosságot te-
hát az előljáróságnak állandóan résen
kell lennie, hogy azokat megszüntet-
hesse, vagy ha ez teljes egészében nem
is sikerül, legalább tompithassa azok
élet. Az e havi ülésen is több oly fontos

az iparukban, mint pedig az iskolában
jeles eredményt értek elde ezek közül
is a legkiválóbbak: Kamuti Jenő laka-
tosságának átnyújtotta a testület aján-
dékát képező könyvet e egyben köve-
tendő mintaképpel állította a többi fel-
szabadultak elé.

Az iparos székház

Napirenden szerepelt a létesítendő
székház ügy, amelynek létesítése iránt

ügy szerepelt, mely méltán megérde-
melte a tagok érdeklődését s az ügyek
tárgyalásánál keletkezett mély és be-
ható vitát.

Az ülést kevesebb 5 óra után nyitotta
meg — a Nemzeti Hírszék egy elmon-
dása után — Variassy Imre elnök.

Új segédek

Az ülés első tárgyaként szereplő tan-
oncszabadtítás alkalmával elnök inté-

már korábban megindult az akció. Most
ismét tárgyalás alá vették s több, igen
hasznos intézkedés tétele után remélni
lehet, hogy tavaszra megindul az épít-
kezés, amely a debreceni iparosság
régí vágvának: az iparos székháznak
megvalósulását fogja jelenteni.

A vásárok napja

A városi tanács utján kérdést intézett
a kereskedelemügyi miniszter az elől-

Dr. Molnár Elek és Baltazár Évike esküvője.
A fiatal pár az esküvői szertartás után elhagyja a templomot.

zett ezuttal is buzdító beszédet a se-
géd sorba cseperedett tanoncokhoz, akiket
isten és a haza eszméjének tisztele-
letére, egymás és a munka megbecsü-
lésére serkentette. Örömmel állapította
meg beszéde végén, hogy a 62 felsza-
badult tanonc közül több van, akik úgy

járósághoz, nem lenne-e sérelmes, ha
a vásárokat szombatról másnapra át-
helyeznék, mert a szombat izraelita
ünnep lévén, azokat törvényük tiltja a
szombati munkától. Az előljáróság ugy
határoott, hogy az eddigi rendszer
fenntartását kívánja, mert a mai nehéz

helyzet nem alkalmas a régi és bevált
szokás megváltoztatására, különben
sem akar precedenst teremteni, amely-
re hivatkozással, későbbben pedig va-
sárnapról helyeznék át másnapra a
vásárt.

Kimondotta az előljáróság, hogy az
elhunyt Szathmáry Zoltán síremléke-
nek költségeit hozzászárul.

Egyéb ügyek

Több ünnepségre való meghívásra
kimondta az előljáróság, hogy nem kép-
viselheti magát az ünnepségeken,
henem átírtilag üdvözli az ünnepelő
testületeket.

A festőszakosztály javaslatára a mun-
kaadókat ok nélkül otthagytott tanon-
cok újraszerveztetésének ügyében ide-
iglenesen több igen üdvös rendelke-
zést léptetett életbe.

Az előljáróság a iskola egységes tan- könyv beszerzése ellen

Majdnem két óra hosszáig tartó be-
ható és sokszor szenvedélyes vitát
provokált ki a tanonciskola felügyelő-
bizottságának azon intézkedése, hogy
a tanúre ismét kötelezőleg kívánja az
iskola ellátni tanszerrel a tanoncokat.
Az előljáróságban az az egyhangú vé-
lemény alakult ki, hogy mindenkinek
módot kell nyújtani ahhoz, hogy a
szükséges tanszereket és könyveket
onnan szerezzé be, ahonnan akarja. Sé-
relmesnek tartja az előljáróság azon
körülmenyt is, hogy az iskolában min-
den évben újabb tankönyveket irnak
elő úgy, hogy a munkaadók, akik egyik
évben már beszerették az illető osztály
részére szükséges könyveket, a másik
évben nem tudják átadni a másik ta-
noncnak, hanem újat kell vásárolniuk.
E tárggyal kapcsolatban az asztalosok
és a cipészek azt is felpanaszolták,
hogy az iskolában felállított műhelyben
privát munkát végeztetnek s hogy a
levente-órakon résztvevő tanoncok ott-
léte nem igazoltatik. Mindezekre vo-
natkozólag az előljáróság megteszi a
lépéseket s ha kell, panaszával küld-
döttségileg fordul az illetékes minisz-
tériumhoz.

Több kisebb ügy, bejelentés, hivatali
ügyforgalom és pénztárjelentés tudó-
másvétele után az ülés 9 óratájban
ért véget.

Eddig 63 juttatott fizette be az első részletet

A házhelyrendezési eljárás során
házhelyhez juttatottaknak, mint már
több ízben közöltük, szeptember 25-ig
kell kifizetniük a megváltási ár 25 szá-
zalékát a városi házipénztárba. Ezzel
kapcsolatosan Sesztay Gyula, az OFB
előadó mérnök megereste a várost,
hogy az egyes telektömbök határvona-
laít tizzék ki, ott, ahol az uccákat ter-
vezik és ahol az uccák részben, vagy
egészben idegen területre esnek, a kisa-
játítási eljárást indítsák meg. Kérte to-
vábbá, hogy csináljanak ezekről a terü-
letekről nyílvélvéltelt és az adatokat kö-
zöljék vele.

A városi tanács a megkeresésre azt
válaszolja, hogy a kérsnek már csak
azért sem tehet eleget, mert az előadó
mérnök bizonyos előterveket elvitt ma-
gával és azok nélkül az elvégezni kért
munkálatokat nem lehetne végrehajtani.
De különben elvi okokból is elzárkózik
a tanács a kérelem teljesítése elől, te-
kinettel arra, hogy az igen tetemes
költséggel járna, aminek a viselésére
pedig a város semmiképpen sem köte-
lezhető.

A városi tanácsnak különben is az a
nézete, hogy egyelőre semmi értelme
nincsen annak, hogy mind a 817 ház-
helyhez juttatott telkére vonatkozólag
megesimálják ezeket a munkálatokat, —
mer hiszen eddig csak 63 juttatott fizet-
te be az első negyedrészt a megvál-
tási árnak és a tanács szerint nem va-
lószerű, hogy ezek többen lesznek
100—150-nél.

Debrecennek tehát ezek szerint csak
100—150 házhelyigénylő jut ténylegesen
házhelyhez, ami elenyészően csekély
szám az eredet ez jelentkeztet 349
igénylővel szemben.

Sirkövek
minden minőségben s kivételben leg-
olcsóbban
beszereshetők
Hunyadi u ca 14.
Temetői munkát olcsón vállalunk.
Terveket és rajzokat díjtalanul kö-
szülünk. Telefon 7-34

Séta a debreceni zöldség és baromfi piacon, ahol nagy a kínálat, de a pénzhiány miatt kevés a vásárló

Ismét országos problémává lett a drágaság. A főváros már tanácskozik azon a problémán, amin hiába tapácsolozott pár év előtt az egész ország minden érdekeltsége és hatósága: hogy lehetne csökkenteni a drágaságot valamiképpen. A piac aktuális probléma lett, nemcsak az újságokban, hanem a háztartásokban is, hiszen

a napról-napra emelkedő árak mellett a mai nehéz kereseti viszonyok között csakugyan nehéz az élet. Ma reggel kimentünk a debreceni piacra, szemlét tartani a paprikahegyek

és egyéb jóféle emivalók tömegei között, a hadszíntéren, ahol östermelők—vizontelárusítók, fogyasztók, a modern kornak ezek az állandóan hadilábon álló seregei ütköznek meg naponta.

Nos, az első benyomás az, hogy a debreceni piacon sokkal nagyobb a kereslet, mint a kínálat.

Nincs arányban valahogy a kettő, mert hiszen sohasem láttunk annyi megma-

radt portékát 11 órakor, mint amennyi látható a debreceni piacon.

A fogyasztó nem igen tud itt vásárolni, az eladó viszont érzi árujának a becsét és nem enged az árból.

Emiatt aztán meglehetősen csekély a forgalom, ami legalább is a vételt illeti. Mert olyan forgalom, ami a vevők fel és alá hullámzásából áll, az igenis van, még pedig hallhatlanul nagy. Érthető is ez. Akinek kevés a pénze s már emiatt is drágálja a portékát, az ugyancsak meggondolja, hogy miért adja ki a pénzt.

Gondos háziasszonyok háromszor-négyszer végigjárják a piacot, amíg bevásárolják az egy napra való élelmiszert.

Innen van a debreceni piac tumultuózus jellege. Ha pénzsűke helyett pénzbő-

ség uralkodnék Debrecenben, ha az árak a normális színvonalon, vagy ezen alul maradnának, abban az esetben, bizonyára kisebb lenne a fövősmeniés a piacon.

Az östermelő soron a legnagyobb a forgalom.

A Rákóczi utcán van a piacnak ez a része s előbb mindenki ezt látja keresztül-kasul. Hátha olcsóbb lenne a zöldség a boltárnál, vagy a falusi magyarnál. Mindenféle élelmiszer nagy bőségben áll rendelkezésre s abban is van meglehetősen nagy választék, hogy az áru milyen minőségű. Paradicsomot például 30-tól 50 filléréig mindenféle árban kínálnak a termelők, a tengeri csövé 3-4-5-6-7 fillérért is lehet kapni. Egy kiló hagyma 14, a krumpli 16 fillér, ami első pillanatra furesának tűnik fel. A zöld bab ára hetven fillér, már amennyi van. Mert a készlet az előrehaladott őszi időnyeknek megfelelően igen kiesény.

Aki bizonyosan akarja tudni, hogy hány kilónyi az a portéka, amit megvásárol, az a városi mázsához viszi az árut. Több mázsája van a városnak kiinn a piacon s ezeknek igen nagy a forgalmuk. Díjtalan minden mérés. A harsabajuszu városi ember, aki ott áll a mázsa mellett, hallatlan türelemmel mér egymás után végtelen sorban krumplit, hagymát, almát, körtét, szilvát, tyúkot... a piac minden portékáját.

Az östermelő jellegzetes típusokat adnak, csupa gyönyörűség őket látni fényképészek, festőnek.

Nagy derűtséget kelt egy egész eladócsalád. Ott van az apa, anya és közöttük legjobban kínálja az árut, gyöngye hangján visongatva egy hatéves gyerek.

A gyerek maga adja meg a felvilágosítást, hogy 15 fillér a káposzta feje s ez az ára a piacon csakugyan, kivételesen szép, drágább persze és a kicsit hitványabb olcsóbb. A háziasszony ügyességétől függ, hogy milyen vásárt csinál. A zöldséget csomóra adják Debrecenben. A zeller, sárgarépa, petrezselyem gyökér csomóra két a

debreceni piacon s, ebben a tekintetben is a háziasszony szorgalma, ügyessége dönti el, hogy olcsó, vagy drága-e a levesbe kerülő zöldség. Egy csomó ára 5-12 fillér között mozog. A kalarábé darabja 4 fillér s általában 1 fillér a zöldpaprika.

Nagy por, a porban szállódó pihék jelzik, hogy a baromfi piac környékére értünk. A villamoscsilingelés lármáját a baromfiak hápogása, gágogása, kukorékolása nyomja itt el. Párosával egymáshoz kötve, a forrószágban pihelve fekszenek itt a baromfiak a földön, várva a vásárlókat. Hosszúnyaku libák féloldala hajtott fejjel nézik kíváncsian a sürgő-forgó tömeget. Jobbára soványak szegények. Kevés van közülük „javított” és még kevesebb hízott. De rossz kondíciójuk ellenére is vásárolják őket, épügy, mint a ványnyatag csirkéket, amelyek a kemény kötélektől sokszor vérző lábakkal rángatóznak a poros kövön. Vannak azonban tarajos, nagy kakasok és molett tyúkok is az eladó áru között. Egy kakas mindannyiszor kukorékol, valahányszor felemelik és noha fejjel lefelé esőing, igyekszik felfelé emelni nyakát.

A javított kacsza 6.50, a sovány liba 5 pengő. A csirke párját 4 pengőért vesztegetik.

A háziasszonyok aggodalmaskodva emelgetik őket és elmélyülten figyelnek a baromfiak bőrére, amint belefújnak tollaik közé. Annál hevesebb a kínálat. Alig gyur meg a kofa vagy falusi eladó egy vevőt, máris másik után néz és a levegőben lóbálva a szegény megszédült csirkéket, dicséri a portéka finomságát.

Békésebb az élet a gyümölcs piacon. Itt.

vizonteladók árulják a görög dinya-t, amely egyedül olcsó a piacon, 12, a sárgát 20 fillérért.

Ügyes gyerekek kaparintják meg a meglekelt dinya kivágott cikkét és csaknem az eladó orra előtt majszolják.

A körte ára 35 fillér, az almáé 25-40, a ringló 26 fillér, míg egy kiló olcsó vörös szilvát már 16 fillérért is adnak a kofák. A szőlő ára 50-80 fillér körül mozog, míg

TANKÖNYVEK

AZ ÖSSZES ISKOLÁK RÉSZÉRE,
FÜZETEK, ÍRÓ- ÉS MINDEN-
FÉLE ISKOLASZEREK

NAGY VÁLASZTKÉBAN
KAPHATÓK

HEGEDÜS és SÁNDOR R.-T.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN,
FERENC JÓZSEF UT 34.

a legdrágább gyümölcs az őszi-
barack 1.60 pengőért két el.

Lassan elmúlik 14 óra, a termelők táborába kezd somfordálni a kofák felé, vagy a kofa járja végig a termelők piacát. A megmaradt áru most a kofa tulajdonába vándorol át s egy óra múlva már csak egy-egy elkésett, vagy

élelmes háziasszony kutat azután a portéka után, ami már a kofának sem kellett. Nagy a nyomoruság, ilyenkor nincsen selejtes áru a piacon. A szükség jóvá teszi az olyan gyümölcsöt, zöldséget is, ami már senkinek sem kellene jobb időkből.

Mayer Antal nagyváradai apostoli kormányzó édes anyját Debrecenben temették el nagy részvét mellett

A nagyváradai apostoli kormányzó édesanyja a napokban halt meg Nagyváradon. A holttestét autón esütőtörkőn este Debrecenbe hozták és itt temették el a férje sírja mellé, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetésre megérkeztek Nagyváradról a papok a gyászoló Mayer Antallal.

A koporsót egyenesen Potók György ny. katonai állatorvos, Varga ucca 7. szám alatti lakására vitték és ott ravatalozták fel. Pénteken reggel fél 9 órakor kezdődött a temetés. Dr. Lindemberger János apostoli helynök nagy papi segédlettel szentelte be a koporsót, melyet gyászkeszire tettek és átvittek a Szent Anna utcai plébánia templomba s a főoltár előtt, a szentélyben felállított ravatalra helyezték.

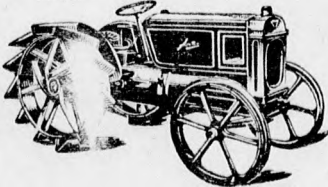
A temetési szertartás végeztével megindult a menet. Dr. Lindemberger János apostoli helynök-püspöki ornátusban, nagy papi segédlettel indult meg a gyászkeszre előtt. A koporsó után haladt közvetlenül Mayer Antal apostoli kormányzó és a gyászoló család férfi tagjai s azután a hosszú gyászkeszre.

Idéjében és legolcsóbban végzi el a szántást,

ha
Austin

traktor-t
használ.

Nagy teljesítményű,
keveset fogyaszt,
gromblatos egy-
szerű kezeléssel és
miv 135 anyagból
van gyárva, hosszú
élettartalmu

Ára 7904 pengő

Kedvező
fizetési feltételek!

Kérje 309. sz. árjegyzékünket

SATURNUS MŰSZAKI ÉS GÉPKERESKEDELMI R.-T.,
Budapest, VI. ker., Teréz körút 40. sz.

Közzétképviselek:

Guttmann Testvérek Debrecen, Hunyadi ucca 14.

FIGYELEM!

Ha olcsón és jól akar szőnyeget, függőnyt, ág- és asztalterítőt,
hencsertakarót, linoleumot, bőrvásznát, stb. vásárolni, keresse fel

Molnár Lipót

szőnyeg- és linoleumüzlet

Ferenc József ut 40. szám, szemben a Hungária kávéházzal

és győződjék meg áruim minőségéről és olcsóságáról.

Kedvező fizetési feltételek! 10%-kal olcsóbb mint hitelkönyvekre!

Még ma
hurcolom
cíóra az
lyet zseni
rált néme
hires oros
produkción
peslap me
festményt
Szent Öre
zem, hogy
ban áll va
A Háború
Rjepin ké
A Háború
először —
falgató, m
gimnázist
dalom e l
virgonc, s
tömegében
a könyv
feloldotta
sében és
meditáltan
nak megtá
ban, naiva
sem azóta
mikor az
könnyes p
e könyv
férfivá iz
Béke a le
a művésze

És a R
hozzámar
kartonpap
a ruhásko
kétségek
élet, ha le
a vérem n
vitt keres
tarka-bar
gyűrődött
a lekemm
vígaztalá
Ecce h
ban, ha a
legfájóbb
az ember
ha botlotta
szárnyaln
ber, itt ál
ber-szálf
Hatalmas
työg, törz
zik. Mezi
és tekinte
ben, abba
kezeben v
Hanyag t
riárka fej
zontos, ő
lámlik el
szeme, mi
és lelkiisr
magas hon
az agy me
átfogó fé
döre, az e
nyi Jasz
tovább, eg
ellenállhat
kontinens
szívünkre,
minden pa
lyet zseni
érint.

Elöttem
Rjepin ké
gróf —,
csináltam,
Hallgassa
embertest
utamra, m
egyenes u

Ennek
nak az éle
kusabb és
irt a sors.
több író o
goruan el
től. Tolsz
san egybe
hetjük me
a társadal
filozófiai
hatjuk fel
profétizmu
pontra azt
lyet Tolsz
Csodáló
aki filmre

A száz esztendő Tolsztoj

Irta: Farkas Lajos.

(Vázlat egy készülő tanulmányhoz.)

Még ma is babonás ragaszkodással hurcolom magammal életem újabb stációjára azt a festmény-reprodukción, amelyet zsenge diákkoromban egy illusztrált német lapból oltottam ki. Rjepin, a híres orosz portréfestő készítette a reprodukció eredetijét és bár a német képeslap megcsontkítása óta rengeteg olyan festményt és fényképet láttam, amely a Szent Öreget ábrázolta, ma is úgy érzem, hogy Rjepin műve toronymagasságban áll valamennyi felett.

A Háború és békét olvastam, mikor a Rjepin kép másolata a kezembe került. A Háború és békét olvastam — akkor először — én is, a komolykodó, filozófalgató, még el nem vásott innyü kis gimnázista úgy merültem el a világirodalom e legnagyobb alkotásában, mint virgunc, szomjas halacska az óceán víztömegében. Valósággal megsemmisültem a könyv mérhetetlen nagysága mellett, feloldódtam a fullasztóan izgalmas meséjében és elképedve, tátul értelemmel medítáltam az író történelemfilozófiájának megátaruló mélységei felett. Mohóbban, naivabb lelkesedéssel sem azelőtt, sem azóta nem forgattam könyvet és mikor az utolsó oldal végére futott könnyes pillantásom, azt éreztem, hogy a könyv olvasása közben megnöttem, férfivá izmosodtam, mert a Háború és Béke a legteteje az életnek, az írásnak, a művészetnek és a filozófiának.

És a Rjepin portré attól kezdve úgy hozzámartozott, akár a bőröm. Kemény kartonpapírra ragasztottam, elrejtettem a ruháskosaram mélyére és olykor, ha kétségek gyötörték, ha megtaposott az élet, ha lelketlenül cibált a sorsom, vagy a vérem mocsarakon vagy virágerdőkön vitt keresztül, reszkette kitorászta elő tarka-barka holmijaim közül az ütődött, gyűrődött képet és szememben keresztül a lelkeimmel öleltem körül, hogy erőt és vigasztalást sugározzon belém.

Ecce homo! — mondogattam magamban, ha a képet néztem bolond ifjúságom legfájdalmasabb és legtisztább perceiben. Ime az ember! — mondogattam magamban, ha botlottam, zuhanbam az életben, holott szárnyalni szerettem volna. Ime az ember, itt áll az erdőszélen, magános ember-szálfá az erdő fa-tömege mellett. — Hatalmas alakján bő vászonnadrág lötyög, törzsén gyűrött muzsik-ing redőzik. Meztitláb áll az erdő melletti tarlón és tekintetét a végtelenbe furja. Kezében, abban a nagy, durva, kidolgozott kezében vastag könyvet szorit, a bibliát. Hanyag testtartással áll, szakállas patriárka fejét kissé lehajtva hordja és bizontos, ősz szemöldöke alól úgy csilámlik elő két nagy, révedező nézésű szeme, mint a hitvány sárgolyónk tükre és lelkiismerete. Barázdás, elképesztően magas homloka mögött, szinte hallhatóan az agy motorja zug és az egész világot átfogó fénycsóvát veti a tarlóra, az erdőre, az erdő mögött meghúzódó csöppnyi Jaszna Poljanára s még tovább, tovább, egyre tovább, egyre szélesebben, ellenállhatatlanabban Oroszországra, a kontinensre, a földgömbre, reám, read, a szívünkre, az értelmünkre, a kezünkre, minden parányra, vagy hegyecsucra, melyet zsenijének szárnyacsapásával megérint.

Előtem nincs titok! — mondta ezen a Rjepin képen Leo Nikolajevics Tolsztoj gróf —, én az életben mindent végigcsináltam, megtanultam, előkapartam. Hallgassatok hát reám, drága, bolond embertestvéreim és kövessetek engem az utamra, mert én már ismerem a tiszta és egyenes utat. . .

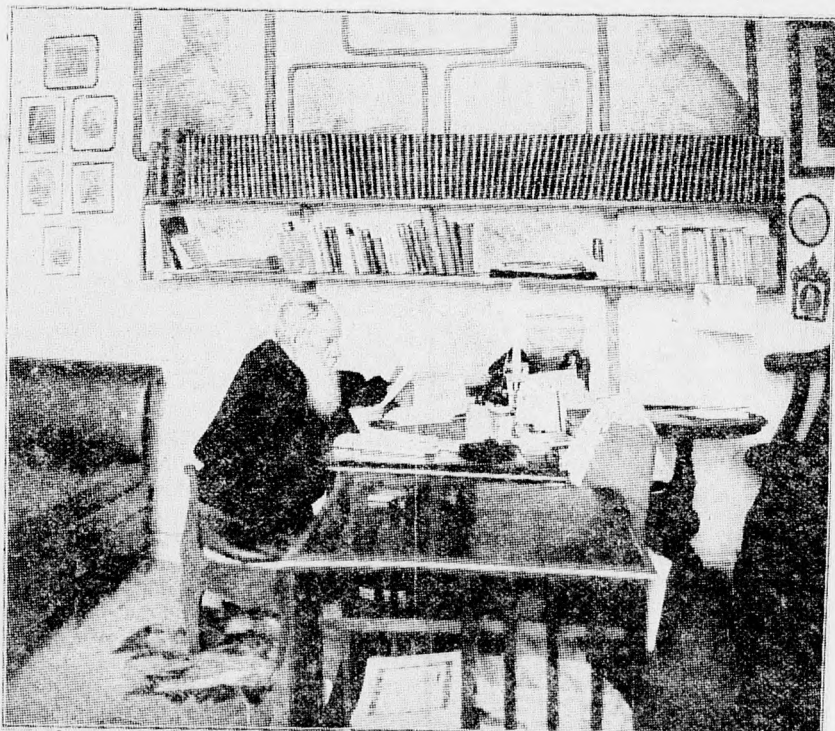
Ennek a nagy embernek és nagy írónak az életénél szebb, fehérebb, tragikusabb és izgalmasabb regényt még nem írt a sors. Mert vannak írók — és legtöbb író olyan —, akiknek az életét szigorúan el kell vonatkoztatni a műveiktől. Tolsztoznak azonban az élete szorosan egybeforrt az euvre-jével és nem érhetjük fel teljes egészében a regényeit, a társadalom, történelem és művészet-filozófiai tételeit, de legfőként nem foghatjuk fel igazi mivoltában a tolsztoji profétizmust, ha nem követjük pontról pontra azt a csodálatos, hosszú utat, melyet Tolsztoj életében befutott.

Csodálom, hogy még nem akadt író, aki filmre szcenizálta volna a pályafu-

tását, amelynek csupán a külső történései is bőségesen elegendők egy „szenzációs” mozidramához. Mert nem elég film szerű vajjon az indulás: egy gazdag orosz arisztokrata család csemetége, aki úgy lép az életbe a gondtalan jóléteből, mint a többi orosz főúri siheder. Kikentkifent tiszteteske lesz, bővérű, nagypénzü legény, aki számolatlanul szórja az aranyat a naponként megismétlődő orgiákon. Sivár, hangoskodó dinom-dánomokon keresztül éli ki magát: asszony, bor, kártya, ló töltik be az életét. Iszákos, garázd, csélcsep, könnyelmi fickó ez a fiatal Tolsztoj gróf, akit a véletlen csapattestével egyszerre Szibériába sodor.

Háta megett a sok-sok kicsapongás emléke, előtte hófödte hegyek és néma erdők, amelyekről gyakorta vágtatnak elő az orosz uralom ellen lázadó törzsek egy kis csetepatéra. Új, csendes és veszelyes élet ez a hajdani garnizon-élet hangos örömei után. Az új állomáshegyen, ha a harc szünetel, bőven jut idő a szemlélődésre és a gondolkodásra. Itt már kezdi megmutatni az élet az igazi arcát. Középről látja a nyomort, a szenvedést, a halált. A saját bőrén érzi a leselkedő veszedelmet és a tábori élet kényelmetlenségei és nélkülözései letépi a szeméről fajtájának osztálygöggjét és elfogultságát.

A vállas, jókedvű huszártiszt lassan lecsendesedik, megedződik, megkomolyodik és aki egy-két évvel azelőtt látta a duhaj, vigkedvű, pacsulis gyerektisztet, most már nem ismerne rá a szente zárkózottságig komoly, önmagába merült férfira, aki fokozatosan távolodik el a régi énjétől és új értelmét keresi az életnek. Szibériában már irogatni kezd Tolsztoj.

A természet szépségei ösztökélik először írásra, aztán a tábori élet friss fordulatai ragadják meg a képzeletét. Később a Három huszár és a Csudra Makar című könyveiben halhatatlan emléket állít a Szibériában eltöltött éveinek. Innen már gyorsabban perog a film. Az első lelki válság és a családi okok miatt kilép a hadseregből. Hazamegy, megnősül, családot alapít és rendszeresen inni kezd, mert elhivatottságot érez az íráshoz. Egymásután jelennek meg a könyvei, amelyekre hirtelen felfigyel Oroszország, majd Európa és az egész kulturvilág. Tolsztoj, a regényíró, máról holnapra megnyerte a csatát, korának a legolvasottabb és legkedveltebb írójává nőtt.

Eljövendő, nagy küzdelmeiből első könyveiben még alig lehet sejteni valamit. Pedig a harc már Szibériában megkezdődött benne és egyre teljesebb erővel bontakozott ki az elkövetkező életben. Elnyűhetetlen étvágygal olvas, tanul, ír és filozofál. Regényei már nemcsak szép és szórakoztató olvasmányok, hanem elmélyedést és harcokat provokáló olvasmányok. Az írás szűz területeit szántja a tollával és agyának rugói kora legaktuálisabb és legátfogóbb problé-

máit mozgatják. Harcos, kemény író lesz Tolsztoj, mert úgy látja, hogy az orosz népe és az emberiség a lejtőre kerül és vesztébe rohan. Amerre néz: mindenhol válságot lát. Válság van benne, válság dul a családjában, válság dul minden családban, a cári Oroszország egy rothadási folyamat kellős közepén vergődik és válságban sanyalódik a híres nyugati kultúra is a kezdődő technikai forradalmával együtt. Úgy látja Tolsztoj, hogy dögrösvásra kerül minden, mert az emberiség rossz utra futott és hitvány hedonizmusból a talpa alá akarja gyúrni a Természetet, ahelyett hogy hozzásimulna és igyekeznék feloldódni benne. Mindent meggyűlöl, amit a természetes élet kerékkötőjének tart. — Az arisztokrata Tolsztoj gróf gyűlöli a botor, kegyetlen cárizmust, amely néhány tizezer arisztokrata és nagytőkés érdekeiért állati sorban tartja a százmillió orosz népet. És a bibliával kelő-fekvő Tolsztoj, akinek lelke forró imádatlással csügg a Megváltón, rettenthetetlen keresztshadjárót hirdet a papság ellen, amely csak prédikálja az igét, de majdnem mindenben az ellenkezőjét teszi és téteti az ige parancsainak. És ez a Tolsztoj Leo, akinek írásai a modern irodalomnak és kulturának az elefántcsonttoronyába kerültek, tajtékzó dühvel protestál minden modernizmus ellen, mert szerinte a modern életformák, a modern irodalom, művészet, tudomány és technika a kóros szenvedélyek zsákucájába viszik az embert.

A szórakoztató regényeket író Tolsztoznak csak hívei voltak, de a próféta Tolsztoznak előkerültek az ellenségei is. Hirtelen üldözött vad lett Tolsztojból. A cárizmus, ha kedve szerint cselekedhetett volna: ízekre tépeti szét. A papság kiközösítette az egyházból Krisztus legjámorabb szolgáját. A modern kul-

A külső világ ellenségei megszapordtak. Ellenségének tartotta a feleségét, gyermekeit és szélesebb családját is, akik nemcsak az életmódját kritizálták, hanem az elveit is és ráadásul élesen tiltakoztak a családfo diktatúrája ellen, amely feltétlen engedelmisséget írt elő. Tolsztoj ekkor már valóságos remeteli életmódot folytatott. Úgy élt, mint bármely szegény orosz muzsik. Mezei munkát végzett, ruháit, cipőit maga varrta, a béresekkel együtt táplálkozott és az volt a legfőbb szórakozása, hogy a jaszna poljanai parasztyerekeknek téli iskolát alapított, ahol ő maga tanított. — Megragadott minden alkalmat és módot, amelyet alkalmasnak talált arra, hogy elveit a saját életén keresztül juttassa kifejezésre. Mániaakusnak tetsző erőlködéssel dobta el magától a kulturélet sallangjait és földbirtokain megkezdte az ősi primitív keresztény-kommunizmus megteremtését.

Hatvan éves korában eldobta a tollat Tolsztoj Leo. Az írást is kárhuzatos nyügnek tartotta már és csekélyszámú benső barátai előtt többször kijelentette, hogy az életnek csak egy értelme lehet: tisztá, jó, egyszerű, keresztény életet folytatni a Természethez való átlényegülés között.

Husz esztendeig nem vette fel az eldobott tollat Jaszna Poljana önkéntes remetéje. Nyolcvanéves volt, szinte légiessen megtisztult aggyastán, mikor a kulturvilág megdöbbsent bámulatára megkezdte utolsó és legtükeletesebb regényének írását, a Feltámadást, ezt az örökkévalóság számára alkotott heroikus művet, a világirodalom tündöklő koronáját.

A Feltámadás volt Tolsztoj hatyudala. A nagy mű befejezte után még magasan szárnyalt a szelleme, még új terveket kovácsolt, még szélesbiteni akarta az igaz utat, de testének ereje már törőben volt.

Nyolcvankettedik születésnapja előtt erősen meghült és magas lázzal feküdt ágyba az aggyastán. És ekkor következett az utolsó fellángolás, amelynek eredőjét életrajzírói és családtagjai különbözőképpen magyarázzák. Egyesek szerint egy heves családi perpatvar, mások szerint egy régen elhatározott program az oka, hogy a lábbeteg öreg ember egyik hajnalon feltápaszkodott ágyáról és törődött, fáradt testét kinosan vonszolva vánszorgott a hideg esőben a legközelebbi állomás felé. Vonatra akart szállni és egy kolostorba akart utazni, hogy a szent hajlékban, távol a hívságos világtól, morzsolja le utolsó napjait.

Több, mint 20 kilométert vánszorgott Tolsztoj, míg az állomást elérte. Ott találtak rá kétségbeesett családtagjai, az őrszobában feküdt, eszméletlenül. Menekülni akart előlük, a világ elől — és ki tudja — talán önmaga elől is.

Ezután kezdődött az agónia, amely két napig tartott. S az orosz óriás végleg elmenekült e földi térről. . .

Két tucat könyv és egy páratlanul érdekes élet története maradt utána. Tolsztoj szent álmát megörölte az Idő és a Történelem. A filozófiája ma már nem egyéb, mint egy egyedülálló

zseni muzeumba való grandiózus, de kövémeredt virága, amely nem tudott gyökeret eresztetni a tényleges életbe.

De Tolsztoj regényeit nem öröklheti meg semmi, mert az alakjai hús-vér emberek, akik egy elmúlt korszakot reprezentálnak olyan megjelenítő erővel, hogy még évszázadok múltán is élni fognak, mint szabatos illusztrációi a Tolsztoj Leo-korabeli Oroszországnak.

A regényein kívül az életének története és tanulása az, amely nem csökkenő értéket jelent az emberiség számára. Ha valaki bármikor kíváncsi lesz

arra, hogy miként terem és fejlődik egész a fellegekig egy hérosz és miként zuhan le a sárba azért, mert a mi világunk még nem bírja el a héroszokat, az elolvashatja a föld talán legnagyobb és legszerencsétlenebb zsenijének életrajzát.

Ma, a centennárium napján, a kulturális emberiség minden tagja meggyújtja szívében a hála és emlékezés képletbeli kis gyertyáscskáit Tolsztoj Leo gróf halhatatlan alakja előtt.

Merre megyünk majd...

*Merre megyünk majd, mely üszkös uton?
Hol fog kigyulni, égni? — nem tudom,
de kigyul még a világnak egy sarka!*

*Az égő perje gyorsan szerteszáll,
felperzsel mindent, amit megtalál,
de mi, magyarok ne busuljunk rajta!*

*A mi vetésünk elhamvadt már rég,
bennünket mindig megcsufoltak még,
mert szívben volt s nem nyelvünkön a hűség.*

*Mit bánom én, ha hét ország kigyul,
s az egész világ száz darabra hull...
megérett rá, hogy szerteszéjjel üssék.*

*Tovább így élni ugy sem érdemes,
lassan halódní mit is érne ez?!
Öröm így menni tűzbe, zivatarba...*

*Merre megyünk majd, mely üszkös uton,
hol fog kigyulni, égni? — nem tudom...
de lesem már, hol ég a világ sarka?!*

FÉNYES JENŐ.

Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő a Bethlen-Gömbös egyesülésről

A magyar politikai életnek kétségtelenül egyik legérdekesebb, hogy úgy mondjuk, egyik legpikánsabb eseménye volt Gömbös Gyulának a fajvédő pártjával az egységes pártba való belépése és honvédelmi államtitkárává való kinevezése. Megkérdeztük az egyesülésről Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselőt, aki a következőket mondotta:

— Nem lepott meg Gömbös Gyulának államtitkárrá való kinevezése és vártam a fajvédő pártnak a kormány-pártba való bevonulását.

— Hiszen mi ellenzékiek régen tudtuk, hogy

Gömbösök kilépése csak taktikai fogás volt

azokban az időkben, mikor Bethlen miniszterelnök urnak más hangulatoktól kellett magát legitimálnia. Ugy látszik: ez az időszak megszűnt tehát Gömbösök visszaolvadtak.

— Minthogy Gömbös azt mondja: „A magvetés nehéz munkája a fajvédelem terén befejeztetett” — kíváncsiak vagyunk, hogy Gömbös államtitkársága

mellett: mi sarjad ki ebből a magból?

Nem szeretném, ha Mussolini rendszerű kialakulások lennének a termékenységtől duzzadó egyesülés gyümölcsei.

— Nálunk tehát az egyesülés meglepetést nem keltett; azonban ez nem mindenütt van így. — Nem tudom mit szólnak hozzá Ugron Gábor, Kállay Tibor és társai, kik a Bethlen kormányban a liberális éra csillárait látták és hirdették.

— Nem tudom mit szól hozzá a helyi egységes párt vezetősége, amelyben Bernfeld Sámuel ur és mások foglalnak helyet. Kíváncsi vagyok egy olyan népgyűlésre, ahol ők Gömbösökkel egy pódiumon ülnek!

Valóban érdekes jelenség lesz a jövőben ez az együttműködés, egymásért való szép és őszinte nagy lelkesedés, amely szülő anyja lesz majd az egységes pártban bekövetkező liberális-fajvédő politikának. Nagyon érdekes lesz.

A város főuccájának rendezése és burkolása tárgyában fontos értekezlet volt a kereskedelmi és iparkamaránál

Az értekezlet egyhangulag dr Radó Rezső kamarai főtitkárnak javaslatát tette magáévá a rendezésre vonatkozólag

Debrecen város kereskedelmi forgalma szempontjából igen fontos kérdés a város főuccájának hosszú időre szóló ucca rendezése és burkolásának megoldása. Ezért a kamara elnöksége ennek a kérdésnek az érdekelttség részvételével való megbeszélésére és a hatóságok képviselőinek felvilágosításai alapján leendő kamarai állásfoglalás kialakulása végett széleskörű értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvettek a kamara részéről: Sesztina Jenő elnök, Békés Lajos és Zelinger Ede kamarai alelnökök, Biczó Gyula, Félgyázy János, Horváth János, Kiss Károly, Lőkövits Arthur és ifjú Schwarcz Vilmos kamarai beltagok, a város részéről: dr. Vargha Elemér főjegyző, a városi műszaki igazgató

részéről dr. Vida Szücs Imre és Zelinger Ede kamarai alelnökök, az államrendőrség részéről: vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelő és dr. Tarr Lajos rendőrfogalmazó, a Helyivastól részéről

MAGYAR SZABADALMAZOTT
PATKÓGYÁR
* RESZVÉNYTÁRSASÁG *
DEBRECEN, HID UCCA 4. TELEFON 10-60.
Gyárt és szállít: Sodronyfonatot tüzben horganyozva, minden méret és kiállításra kész. Kerítéseket, kapukat, áthányós tákat és horganyozott tuskés huzalt. — Kérjen díjmentesen árajánlatot.

Bikszádi gyógyforrásvíz
gyomorlajás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb!

Farkas Lehel igazgatóhelyettes, a Kereskedő Társulattól Gaszner Géza főtitkár, továbbá Sebestyén Lajos műszaki főtanácsos, Lindenfeld József fuvarozási vállalkozó.

Sesztina Jenő az értekezlet megnyitása után ismertette azt a célt, amely az értekezlet összehívására alapul szolgált. A város kereskedelmi forgalma szempontjából igen fontos kérdés a főucca rendezésének megoldása.

Dr. Radó Rezső főtitkár rámutat arra, hogy a főucca a város fokozlekedési ere is. Szükséges tehát, hogy ez utrendezése és burkolása úgy történjék, hogy azon

a kereskedelmi és ipari és az általános forgalom a legcélszerűbben legyen lebonyolítható.

Egy ilyen rendezés nemcsak hosszú időre szól, hanem költséges is s így megoldása körültekintő gondosságot igényel.

A megoldásnál főszempont nem a szemnek tetszetős külső, hanem a gyakorlati célszerűség.

A közlekedés fejlődési rendje, hogy az allati járművet felváltja a gépjármű, amely gyorsabb, nagyobb terhet von s jobban veszi igénybe az utat. A gyorsaság növeli a forgalmat, amely gyakorlati torlódásra nyújt lehetőséget. A fejlődő forgalom levezetése csak megfelelő uton biztosítható. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Ferenc József ut főgócponja a város iparának és kereskedelmének. Már pedig e két foglalkozás volt az, amely

Debrecen fejlődésének és vagyonsodásának alapját megvetette.

Miután a kérdés még véglegesen eldöntve nincs, a kamara időszerűnek tartotta az értekezlet összehívását.

Dr. Vargha Elemér főjegyző, ismerteti a kérdés jelenlegi állását. Utal a közgyűlés határozatára, amely a Piac uccát jelenlegi beosztásában kívánja meghagyni, úgy hogy a Kossuth uccától a postáig terjedő részt parkiroznak. A közgyűlési tagok egyrésze Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő és társai a határozatot megellebítették, mert a középsétány létesítését tartják helyes megoldásnak. A közgyűlési határozat helyessége el nem vitatható, ha annak a Kossuth uccától a postáig terjedő utvonalon létesítendő parkirozásra vonatkozó része elmarad. Helyesebb volna e területnek is a kiaszfaltirozása, mert ezáltal az ucca szépségében nem veszik, szélességükben pedig nyer.

A középsétányos megoldástól nem vitatható el az, hogy szép,

de költsége s megvalósításához széles és egyenes ucca szükséges, amely a jelen esetben rendelkezésre nem áll. A rendezésnél szerepe is érvényesítendő a kereskedelem és az ipar szempontjai.

Zelinger Ede igen hasznosnak tartja az értekezletet s nagyon örülne, ha azt már a városi tanács, valamint a műszaki igazgató hivta volna össze, de már a Nagytemplom előtti tér rendezését megelőzően. Ő ismételt szót emel a jelenlegi parkrendszer továbbfejlesztése ellen, mert

annak célszerűtlensége nyilvánvaló.

A rendezés megoldására konkrét tervek is készültek, melyek közül 2-öt bemutat. Az egyik terv Sebestyén Lajos műszaki tanácsosé, a másik e tervnek általa történt módosítása. Mindkét terv szerint egy szép sétány lenne a főucca baloldali részén, míg a fő kocsut a jobb oldalra helyeződnek.

Sebestyén Lajos műszaki tanácsos részletesen ismerteti a Piac ucca rendezésére vonatkozólag készített tervét. A jelenlegi helyzet hibája az, hogy

Nyakkendő

különlegességek

SPIRA és BEREGI Debrecen, Piac ucca 45.

a Piac ucca tengelyébe a Kossuth szobor esik s a szobor zárja el az uccát, amelyet a Nagytemplom monumentális épületének kellene lezárni.

Ma a közlekedés kaotikus, amely megszüntethető lenne, a villamos sínek egyoldalú elhelyezésével az által, hogy a főutest nem a baloldali, hanem a jobboldali házsorral vezetettnek párhuzamosan és szép középsétány létesülne.

Dr. Vida Szücs Imre elismeri a középsétányos megoldás esztétikai előnyét, de nem praktikus. A jelenlegi helyzet fenntartása praktikusabb, kivétele gyorsabb s legkevésbé költséget igényel. A villamos sínek áthelyezése tetemes és pedig többszáz ezer pengőt igényel.

Dr. Radó Rezső rámutat arra, hogy a jelenlegi két sétány megalkotásakor a bécsi Ringet vették alapul, anélkül, hogy a fejlődéssel számoltak volna. Debrecen főuccájával azonban nem lehet sem a két sétányos bécsi Ringet, sem a berlini középsétányos „Unter den Linden”-t utánozni, mert ezek a külföldi minták sokkal szélesebb utvonalak. Nem téveszthető szem elől, hogy a Piac ucca rendezésénél főszempontok a közlekedés fejlődése s a rendelkezésre álló pénz. E szempontokkal teljesen szembe fordítás, ha a jelenlegi két oldali sétány megszűnik, mindkét oldalra a gyalogjárót két, a jobboldalon esetleg három méterrel szélesítjük, a gyalogjáró szélén dus lomboztatva vadgesztenye, vagy platánfákat ültetnek s az egész uttestet aszfalttal burkolják.

A villamos sínek maradnak a mostani helyükön. A gyalogközlekedés biztonsága érdekében pedig közlekedési szigeteket csinálnak.

Ilyen módon az egész ucca áttekinthető és ez a megoldás a kereskedelemnek is, szép, levegős, higiénikus s a közlekedés számára hatalmas, messze jövőre is elegendő széles uttestet biztosít.

Vitéz Boskó Mihály államrendőrségi felügyelő a kért rendőri szempontból és pedig a közlekedés biztonsága szempontjából bírálja. Kétségtelen, hogy e tekintetben az értekezleten tárgyalt módok közül a legjobb és a legcélszerűbb Radó főtitkár javaslata. A mai állapot közbiztonsági szempontból nem tartható fenn, viszont a villamosoknak egyoldalra helyezése veszélyes s a középsétányos megoldás mellett a Kossuth és Széchenyi uccák forgalmának lebonyolítása nehézségekbe ütköznék. Radó javaslatát találja a legmegfelelőbbnek és elfogadásra legalkalmasabbnak.

Az értekezlet tagjai mindannyian nagyon praktikusnak és jónak találván a Radó főtitkár által ajánlott megoldási módot, egyhangulag elfogadják azt s felkérlik a kamara elnökséget, hogy annak megvalósítása érdekében a városi tanácshoz írjon át a kamara, egyben a m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz tegyen felterjesztést.

— 246 analifabéta van Debrecenben. Az iskolakötelesek összeírásával kapcsolatosan most egyben összeírták a leventeköteleseket és a 15 éven felüli analifabétákat is. Mint az összeírás adataiból kiderült, Debrecenben összesen 2046 tizenöt éven felüli analifabéta van, ami még mindig elszomorítóan nagy szám. A Népművelési Egyesület az idén is rendez az analifabéták számára tanfolyamokat s erre a nagyjelentőségű munkásságra való tekintettel a legközelebbi tanácsülés elé javaslatot terjesztene a Népművelési Egyesület városi támogatására.

Endő

Beregi

cen, a 45.

...égek
...Kossuth szo-
...ria el az uccát,
...m monumentális
...árni.
...otikus, amely
...e, a villamos
...helyezésével az
...t nem a balol-
...dali házszorral
...mosan és szép
...étesülne.
...e elismeri a kö-
...esztétikai elő-
...us. A jelenlegi
...aktikusabb, kiví-
...vesebb költséget
...nek áthelyezése
...százezer pengőt
...mutat arra, hogy
...megalkotásakor a
...pul, anélkül, —
...zámoltak volna,
...zonban nem lehet
...csi Ringet, sem
...os „Unter den
...rt ezek a külföl-
...esebb utvonalak,
...ről, hogy a piac
...empontok a köz-
...rendelkezésre ál-
...l teljesen szű-
...egi két oldali sé-
...dkét oldalon a
...bboldalon esetleg
...titi, a gyalogjáró
...a vadgesztenye,
...etnek s az egész
...kolják.
...aradnak a mos-
...valgközlekedés
...en pedig köz-
...et csinálnak.
...ész ucca áttekint-
...s a kereskedelem
...igiénikus s a köz-
...mas, messze jö-
...s utstetést biztosít,
...államrendőrségi
...endőri szempont-
...edés biztonsága
...ja. Kétségtelen,
...értekezleten tár-
...il a legjobb és a
...titkár javaslata,
...onsági szempont-
...viszont a villa-
...helyezése veszé-
...és megoldás mel-
...chenyi uccák for-
...sa nehézségekbe
...atát találja a leg-
...adásra legalkal-
...mindannyian na-
...jónak találván
...ajánlott megoldá-
...elfogadják azt s
...kségét, hogy an-
...lekében a városi
...kamara, egyben
...gyi miniszter ur-
...ést.
...an Debrecenben,
...széirásával kap-
...összeírták a le-
...15 éven felüli
...összeírás ada-
...ésben összesen
...li analfabéta van,
...omoritóan nagy
...Egyesület az idén
...ták számára tan-
...nagyjelentőségi
...ntettel a legköz-
...avaslatot terjesz-
...Egyesület városi

A magyar iparpártolás nagyhete: november 3--11

Irta: Dr RADÓ REZSŐ kereskedelmi és iparkamarai főtitkár

Többé-öbötett kezekkel nem nézhet-
jünk nemcsak a kereskedelmi és ipari ér-
dekeltségek részéről, hanem az egész
ország szempontjából sem azt, hogy
akkor, amikor kereskedelmi mérlegünk
345 millió pengő passzivitást mutat, a
magyar fogyasztó közönségben még
mindig benne él a külföldi gyártású cik-
kek indokolatlan imádata, hanem ölbet-
tett kezek helyett meg kell indítanunk
a munkát a kereskedelmi mérleg pasz-
szivitásának a csökkentése érdekében
még pedig egyszerre két fronton: a
belső termelés erősítése terén és ami
tulajdonképpen vele egyet jelent, a fo-
gyasztásnak a belső termeléshez
szoktatásával, továbbá a kivitel fejlesz-
tése terén.

Nagy feladatok várnak ránk a kivitel
fejlesztése terén. Így különösen egy
ugynevezett export fejlesztő intézmény
felállítását, melynek feladata volna
a külföldi piacok, üzletkötési lehetősé-
gek felkutatása, a magyar ipar termé-
keinek állandó propagálása, végül nem
várthat magára sokáig az export hit-
tel biztosításának a bevezetése.

E nagy problémák közül a kereske-
delmi és iparkamarák a feladatok sor-
rendjének a legkönnyebben megvaló-
síthatót ragadták meg első sorban s an-
gol, svájci és osztrák mintára a hazai
kereskedelmi és ipari érdekeltek be-
vonásával a kereskedelmi miniszterium
egrisze alatt elhatározták, hogy ez

**év november 3. és 11-én a magyar
ipar termékeinek propagandája ér-
dekében megrendezik az u. n. Ma-
gyar Het-et.**

A Magyar Hét megrendezése nem
eredeti magyar ötlet, hanem bevált pél-
dák kitaposott nyomán halad. Svájci
évek sora óta rendezik a „Schweizer
Woche“-t s avelink szomszédos Ausz-
tria 1927. november 3. és 11-ike között
rendezte meg az ugynevezett Öster-
reichische Woche, amelynek célja az
osztrák ipar termékeinek propagálása
volt, sajtóban, filmek útján, előadások
útján, széleskörű reklám tevékenység
s a nagyobb városokban megrendezett
kíratversenyek útján.

Svájc iparának a svájci hét jelentő-
sen megnövelte belső eladásait s az
Österreiche Wochenak is nagy eredmé-
nye volt. Főképen az élelmiszeripari
és textilszakmai cégek voltak azzal tel-
jes mértékben megelégedve a hét lezár-
lása után kibocsátott kérdőívekre érke-
zett válaszok szerint, a belső cikkek-
ben átlag 10 százalékos forgalom emel-
kedés mutatkozott. Számos szakma el-
érte azonban a 30, 40, sőt 50 százalé-
kos forgalomemelkedést is.

Bár a jelenlegi rendkívül nehéz gaz-
dasági viszonyok között ez a forgalom
emelkedés magában megéri a rendezés-
re fordított fáradságot és költséget, a
főcélja a magyar hétnek nem a forgalom
injekciózása, hanem a magyar fo-
gyasztó közönségben megszokás, elő-
ítélet és közöny következtében a ma-
gyar gyártású cikkekkel szemben kifejlő-
dött mentalitásnak a megváltoztatása.
A vásárló közönségnek bizonyos el-
fogultsága a hazai iparcikkekkel szem-
ben meg van, mint azt a többi orszá-
gokban rendezett hasonló célú propa-
gandák bizonyítják, más országokban
is. Hiszen mindig érdekesebb az, ami
messziről jön, azonban talán sehol sem
annyira erős ez a mentalitás, mint ná-
lunk Magyarországon. Számos cikkről
tudjuk azt, hogy gyártói csak azért,
hogy annak magyar földön nagyobb
fogyasztás biztosítsanak, a tükket an-
gol vagy német felírással ellátva dob-
ják ki forgalomba. Sokszor hallott kér-
dés a kereskedelmi üzletek pulája mel-
lett: külföldi áru? s a kereskedő csak
azért, hogy az áru biztos kelendőségét
biztosítsa, még akkor is kénytelen az
áru külföldi volta mellett szólani, ami-
kor magyar cikkről van szó. Nem ál-
lítjuk azt, egy pillanatra sem, hogy
tisztán és kizárólag csak a fogyasztó
közönség volna hibás.

Elvégre is a fogyasztó közönséget
nevelni is kell és a nevelés terén
ugy a magyar iparnak, mint a ke-

reskedelemnek, a kormányzati ha-
tóságoknak, a sajtónak, az iskolá-
nak megvan a maga hazafias köte-
lessége, amelynek valljuk meg
őszintén, eddig nem tettünk eleget.

A Magyar Hét ezért nemcsak egy nagy
kíratverseny lesz,

hanem a kereskedelmi és iparka-
marák azt szeretnék, hogyha ki-
induló pontja volna egy új érának,
amely a magyar fogyasztást öntu-
datosabbá teszi az eddiginél.

És épen ezért, mert ezen a téren csak
minden tényező egybefogásából, ösz-
szeműködéséből, várható eredmény,
nem elegendő,

hogyha a Magyar Het-et csak a
kereskedelem és ipar rendezi meg,
hanem minden fronton meg kell
rendezni a Magyar Hete-ke-t, kezd-
ve a legfelső kormányzati hatósá-
goktól, folytatva a mezőgazdasá-
gon és az iskolán keresztül, amíg a
fogyasztás megismeri, megkedveli
és megkívánja a magyar terméke-
ket,

Legláthatóbb megnyilvánulása a Ma-
gyar Hét-nek a plakátok serege, erős
sajtó propaganda és Debrecen városá-
ban egy kíratverseny lesz, amely
kíratversenyben csak azok a cégek
vehetnek részt,

amelyek vállalják azt, hogy kíra-
kataikban november 3-tól 11-ig
bezárólag kizárólag csak magyar
áru tartanak.

Ezekkel a külsőségekkel azonban a
fogyasztó közönség lelkivilágát akarjuk
megközelíteni, mert a megszokás, elő-
ítélet, közöny ellen csak pszichológiai
eszközökkel lehet eredményeket el-
érni.

Debrecen város kereskedelmi és
ipari érdekeltsége bizonyára mindent

Szombaton szép ünnepség keretében avatják fel a debreceni nyomdászok székházát

A debreceni nyomdászoknak szom-
baton szép ünnepségük lesz: a Magyar-
országi Könyvnyomdászok és Belső-
tők Segélyező-Egyesülete debreceni ke-
rületet tartja meg székházavatató ünne-
pését.

A debreceni nyomdászok országos
anyaegyesületük segítségével megvet-
ték az Arany János u. 39. szám alatti
házat és ott

teljesen modernül, kényelmesen és
szépen berendezett egyesületi he-
lyiséget létesítettek.

A székházban van könyvtár, társalgó
és játéktér s ezek mindennel fel van-
nak szerelve, ami a tagok művelődését
és nemes szórakoztatását előmozdítja.
A nyomdászok, mint akiknek az összes

meg fog tenni annak érdekében, hogy
a Magyar Hét mentől nagyobb sikert
érjen el.

Nem szalmalángos tulipán mozga-
lomról van szó, hanem előre lát-
hatólag évről-évre visszatérő, jól
szervezett öntudatos munkáról.

Nem kerget ez a mozgalom délibábo-
kat, mert tudjuk azt nagyon jól, hogy
a gazdasági életben a munka meg-
osztás elve érvényesül és a szűk-
ségelek kielégítésénél egyes or-
szágok természeti kincseiknél fog-
va egymásra vannak utalva, azon-
ban azoknak a cikkeknek beszer-
zésénél akarjuk a magyar közön-
séget a magyar áruhoz szoktatni,
amelyek minőségben, árban egy-
aránt felveszik a külföldi cikkekkel a
versenyt.

Sőt ennél tovább megyünk, mert van-
nak bizonyos cikkek, amelyeknél szűk-
séges

a magyar fogyasztó közönségnek
az áldozatkészsége, mert csak na-
gyobb fogyasztás mellett tud meg-
erősödni úgy a magyar termelés,
hogy ak ülföldi termeléssel felve-
hesse a versenyt.

A trianoni elhagyatottságunkban
azonban meg kell mutatnunk azt, hogy
tudjuk szeretni saját magunkat. Ibsen
a nagy norvég író jelmondata volt:
hogy

„csak az az igazán erős, aki a sa-
ját lábán meg tud állni“.

A magyar fogyasztó közönség segítése
a termelő rétegek és a fogyasztás har-
monikus együtt dolgozása meg fogja
teremteni azt a lehetőséget, hogy a ma-
gyar ipar nemcsak boldogulni, hanem
erősödni fog.

Mindenki, aki magyar iparcikket
vásárol, magyar szájának juttat ke-
nyeret!

a fővárosból és a vidékről érkezett
vendégeket szombaton délelőtt az
egyetemi telepre, vasárnap délelőtt pe-
dik a Hortobágyra rándulnak ki.

HIREK

Levél a titkos filmszínésznőhöz

Kedves kisasszony, ne ijedjen meg,
nem fogok most prédikálni magának,
hogy ostobaság, amiről éjszakánként,
elalvás előtt álmodozik és nem fogom
azt ajánlani, hogy vegyen mindörökre
érzékeny bucsut azoktól a kedves ter-
vezetésektől, amikkel az ügyvédi iro-
dában két perirat legépelése közötti
pauzákat ki szokta tölteni. Igaz, arra
sem fogom rábeszélni, hogy azonnal
pakkolja össze a cókmojkját és utaz-
zon el Berlinbe, vagy Hollywoodba,
mert ott csak magára várnak s addig
nem is kezdik el „A vipera titka“
című nyolcfelvonás forgatását, amíg
maga meg nem érkezik. Aki magát a
filmezésre rábeszéli, vagy a filmezés-
ről lebeszéli ahelyett, hogy tárgyi-
lagosan és tájékozottan felvilágosi-
taná a filmszakmában való elhelyezke-
dési lehetőségekről s a döntést ma-
gára bízná arra ne hallgasson, mert
az csak levegőbe beszél. Két közmon-
dást ajánlok a figyelmébe, kedves kis-
asszony, amelyek a filmre vonatkoz-
tatva is megállják helyüket. Az egyik:
az ördög sem olyan fekete, amilyen-
nek festik. A másik: nem mind arany,
ami fénylik.

Nem mind arany, ami fénylik: egy
percig se higgye, kedves kisasszony,
hogy bárminő szépség, vagy akár te-
hetség elegendő ahhoz, hogy az ember
a filmnél csak egy egy-kettőre
arriváljon. A szépségben nagy a konk-
urrencia. Kedves kisasszony, maga
kikiáltott szépség lehet Debrecenben,
Dorogon, vagy Nánáson, de ha be-
nyitna egy berlini filmcég előszobá-
jába és végignézné az ott várakozó
filmszínésznőjelölteket, (minden elő-
szobában tanyázik állandóan tíz-husz)
keserű érzéssel lenne kénytelen ken-
statálni, hogy egy nagy ország nagy
fővárosában esetleg még szebb lányok
is akadnak, mint Debrecenben vagy
akár Kabán. A film, mint valami bűvös
mágnes, magához vonzza a szép nőket
a világ minden tájáról és az is csak
babona, hogy a német nők nem szé-
pek. Nem, kedves kisasszony, az igaz-

Paszománygyár
Ferenc József ut 32.
(Udvarban)

Nagyban és kicsinyben készít
legolcsóbb gyári árral

Bundagombokat
Butorzsínórt
Függönyrojtot
Paplangombot
Légelezőzsinórt
Harisnyafejelést és
szemfelszedést

munkásszervezetek között a legerő-
sebb és leghatalmasabb egyesületük
van, példát mutatnak a székház meg-
vásárlásával arra, hogy a munkások-
nak megfelelő klubszertől otthon létesí-
tésével alkalmat kell adni a társas élet
művelésére s hogy ezt nem a vendég-
lőkben és korezmákban, hanem család-
diás otthonban tehessek.

A debreceni nyomdászszékház fel-
avatása szombaton országos ün-
nepség keretében történik meg,

a testvéregyesületek az egész orszá-
ból elküldik képviselőiket az ünnepség-
re és számos más egyesület is képví-
selteti magát. A házavatató ünnepség
délután három óraker kezdődik, az
ünnepély műsora a következő: 1. Gut-
enberg induló. Előadja a nyomdász zen-
ekar. 2. Az ünnepély megnyitása. 3.
Üdvözlések. 4. Lakodalom keleten.
Előadja a nyomdász zenekar. 5. Ma-
gyar dalok. Énekli Simon István. 6.
Magyar dalok. Előadja a nyomdász
zenekar.

Este fél 8 óraker társasvacsera lesz
a felavatott helyiségben.

A székházavatató ünnepély alkalmából

Fehér fogak

minden arcot vonzóvá és széppé tesznek, egyáltalán már a pompás üdítő Chlorodont-
fogkrém egyszeri használata után. A fogak bedorzoslása után gyönyörű elefantsont-
fényben ragyognak, még az oldalszél is, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a
célra készített fogazatos söréjű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult
rothadó ételmoradékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével
alaposan eltávolíthatók. Kísérjen meg egy tubus fogkrémet, melynek ára 60 fillér,
egy nagy tubus ára P 1 — Chlorodont-fogkefe 100ba vagy kemény söréjű, P 150.
Chlorodont-szájvíz üvegenként P 260. Csak lekézdő színű csomagolásban „Chlorodont“
felírással valódi. Mindenütt kapható.

A hírneves
'CORMICK'
petroleumtraktorok

felülmulthatatlanul tökéletes szerkezetűek,
kiváló acélananyagok, nagy munkateljesí-
tésük és végtelenül csekély üzemfogyasz-
tásuk révén

versenyen kívül állanak

Legelőnyösebb ajánlattal kézzel
szolgál

Ráhrmer Sándor

Debrecen, Plac ucca 43. Telefon 962
A 'Cormick' petroleumtraktorok ki-
zárólagos képviselője.

BANÁN-BEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TAPLALEK B.P. TELEFON: 982-85.

ság az, hogy csak a szépségével aligha fog eljutni a filmsztárságot jelentő napi ezermárkás gázsíig. A tehetségével? Még kevésbé. Szívesen elhiszem magának, hogy direkt félelmesen tehetséges. De ez csak akkor fog kiderülni, ha már eljárt az egy magának való nagyobb szerepet. A bejutást a filmhez — és csak ez a nehéz — a tehetsége egy szikrával sem fogja megkönnyíteni.

De az ördög nem is olyan fekete, amilyenek festik: nem igaz az, hogy a filmnél már minden hely be van töltve; ellenkezőleg, állandóan keresnek utánpótlást, a filmesek jól tudják, hogy a közönség új arcokat akar látni. Még új sztárokat is keresnek; a német filmgyártásnak például olyan szüksége van néhány fiatal hősszerelmesre, mint egy falat kenyérré. Nökel már inkább el van látva a film, de azért itt is vannak lehetőségek, így például fiatal komika elkelne még néhány.

Ha filmszínésznek akar lenni, kedves kisasszony, mindenekelőtt saját magával vessen számot. Mit akar a filmtől?

Attól tartok, kedves kisasszony, hogy maga sem közlegény, vagy alacsony akar lenni a film hadseregében, hanem tábornoki sarzsíró álmodozik. S ez a hiba, nem az, hogy filmezni akar. Tábornokok ugyanis, kivéve a bolíviait, minden hadseregben csak kevesen vannak. Aki azzal a szándékkal végzi el a tiszt iskolát, hogy felviszi a kapitányságra, vagy őrnagyságra, az megelégedett ember lesz, mert ezt a célt mindenki elérheti. De aki Napoleon akar lenni, két havi koszt-példével a zsebében, az egész életében boldogtalannak fogja érezni magát. Ezért féltem magat, kedves kisasszony. Igen, ha csakugyan szép és csakugyan feltűnően tehetséges... De maga azt írja nekem, hogy „vagyok én is olyan szép, mint Elisabeth Bergner és olyan tehetséges is vagyok, mint Laura la Plante”. Ez a baj, kedves kisasszony. Bergner ugyanis kimondottan csunya és Plante kimondottan tehetségtelen. Olyan szép legyen, mint Plante és olyan tehetséges, mint Bergner, akkor, nem mondom, szabad álmodoznia róla, hogy ott hagyja az írógépet és elmegy Berlinbe.

Gondolja ezt jól meg és ne csináljon ostobaságot.

— Magoss György dr. polgármester hazaérkezett. Magoss György dr. polgármester, mint megirtuk, csütörtökön este hazaérkezett Debrecenbe Karlsbadból, ahol szabadságát töltötte. A polgármester pénteken délelőtt pár percre felnézett a városházára, hivatalát azonban még nem vette át.

— Új istentiszteleti rend a református templomokban. A Kistemplom megnyitásával az eddigi templomrend megváltozik vasárnapról kezdve. A Kistemplomban lesz azután a vasárnap délelőtti két istentisztelet, a 9 óras és 11 óras. A Nagytemplomban egy istentisztelet fog tartani, délelőtt 10 órakor.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, baktérium gyomorsavtúltengés, a nyelv gyuladása, az arcboron és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszafejlődnek. Számos gyakorló orvos a Ferenc József vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendelik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Délután mindkét templomban 5 órakor lesz Hétfő-őznapokon reggel mindkét templomban van istentisztelet, délután csak a Kistemplomban 5 órakor.

— Kitűnő parkett műsor a Bonbonnierben.

— A Debreceni Független Újság legközelebbi száma a közbeeső szombati ünnep és vasárnapi munkaszünet miatt kedden reggel a rendes időben bő illusztrációkkal jelenik meg.

— „Lóvásár”, Török Rezső kacagató paraszt komédiája a Bonbonnierben.

— Házasság. Katz Lipót és neje ezután hívják meg rokonaikat és jó ismerőseiket Irénke leányuknak Goldstein Jenő urala hó 9-én, vasárnap délután fél 3 órakor Csillag ucca 72. számú saját házuknál tartandó esküvőjére.

— Pórfy Mihály, Laci és Nusi, Buday Sándor a Bonbonnierben.

— Dr. Berencsy Zoltán nőorvos szabadságáról visszatért, rendelkezését d. u. 3-5 óra között Ferenc József ut 2. sz. alatt újból megkezdte. Telefon 9-74.

— Perényi Margit, Budai Ilonka, Seress Lilly a Bonbonnierben.

— 30 éve tanít nyelveket az ország-szerte elismert Rose nyelviskola Prof. M. Rosse módszerével. Angol, francia, német, olasz stb. nyelvű magánórák és tanfolyamok. Kiváló tanerők; Olasz tandíjak. Tanerőket hához is küldünk. Felvilágosítást nyújt egész nap a nyelviskola irodája: Bika épület, mozi-bejárat.

— Schmidt Mizi tudatja tanítványival, hogy a tanítást újra megkezdte. Piac ucca 41.

— „Miskából pesti fiu lett” bohózat a Bonbonnierben!

— Fűszer és csemegeárut, legolcsóbbat, legjobban Guttmannál vásárolhat. Piac ucca 64.

— Giovanni a kontinens legjobb humoros manipulátora a Bonbonnierben.

— Sirkövek legjutányosabban és legjobban kivitelben Harkányinál, Király és Piac ucca sarok.

— Ma este irány a Bonbonniere kabaré (Városház-étetrem).

— Rose nyelviskola felkéri előjegyzett tanítványait és mindazokat, akik idegen nyelvek iránt érdeklődnek, szíveskedjenek hétfőn az iskola helyiségében: Bika épület, mozi-bejáratmegjelenni: francia nyelvre jelentkezők 3 órakor németre 4-kor, angolra 5-kor, olasz, spanyol vagy egyéb nyelvekre 6 órakor.

— Belépődij 80 fillér és a vigalmiadó a Bonbonnierben!

— A Singer varrófény — bármely varrógépre utólag felszerelhető — praktikus és kíméli a szemet. Kérje annak gyakorlati bemutatását. Singer varrógép fiókjút, Debrecen, Piac ucca 79.

— Cserépkályhák belföldi és budweisi, nagy választékban raktáron. Cserépkályhák átrakását, tisztítását vállalom. Krisch Károly kályhás-mes-

ter, Debrecen, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

— ISKOLAKÖNYVEK új és használt állapotban az összes tanintézetek számára, valamint mindenféle iskolaszerek nagyválasztékban kaphatók Aczél antiquariuma könyvkereskedésében Széchenyi ucca 2. sz., a Kistemplom mögött.

— Úgyes rikkancsok jó fizetéssel állandó alkalmazatásra lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Hat vidéki kerület 300 atlétával versenyez a „legjobb vidéki atléta” címért

Vasárnap délelőtt 9 és délután 2 órai kezdettel rendezi meg a Magyar Atlétikai Szövetség keleti kerület országos vidéki bajnoki versenyt az egyetemi sporttelepen Magyarország 1928. évi legjobb vidéki versenyzője címért. A versenyen a Csonkamagyarország hat kerületéből a legjobbak jönnek össze, minden versenyszámban kerületenként három versenyző indul, úgyhogy népes mezőnyök és a legjobbaknak egymással való vetélkedése érdekes és végig izgalmas küzdelmeket ígér minden versenyszámban. Nevezni minden kerület 6-6 versenyzőt nevezhetett és innen van az, hogy az egyes versenyszámokban 20, sőt 30-on felül van a nevezettek száma, leginkább szembetűnő az érdeklődés a 100 m-es gátfutásnál, ahol az előző évektől eltérően, amikor

is legfeljebb 4-5 versenyző indult, — most 14 a nevezettek száma.

A verseny iránti érdeklődést nagyban fokozza a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szegedi csoportjának tagjai által a MASz déli kerületének adományozott és Szeged magyar asszonyai által varrott gyönyörű selyem zászlóért folyó küzdelem. A zászló egyik oldalára a felkelő nap sugaraiiban viruló integer Magyarország, közepben megrajzolt trianoni határokkal, a másik oldalon az ország területi integritásáért küzdő atléták jelszavával: „Ha lehet, békességgel, — ha kell, életünkkel”.

Az egyes versenyszámokra beérkezett nevezések és valószínű győztesek a következők:

100 m-es síkfutás (28 nevezés). Há-

MAGYAR LESZÁMITOLÓ ÉS PÉNZVÁLTÓ BANK
DEBRECZENI FIÓKJA
PIAC-UTCA 26-28. VÁROSI BÉRPALOTA
Alakult 1829-ben.
Saját tőke 21,000,000 pengő.

BANKOSZTÁLYA:

elfogad betéteket könyvecskére, folyó- és csekkszámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. Átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Devizákat és valutákat vesz és elad a legelőnyösebb napi áron. Elfogad tőzsdéi megbízásokat értékpapírok vételére és eladására.

ÁRUOSZTÁLYA:

foglalkozik mindennemű mezőgazdasági termények nagybani vételével a legmagasabb napi áron.

Bankosztályi telefonszámok: 35, 9-41, és 3-20.

Áruosztályi telefonszámok: 11-66, 11-67, 11-68, 11-69.

Minden szülő elsőrangú érdeke,
hogy gyermekei részére vegye

a mi praktikus iskolaruhánkat,
mert azok tartósságáért felelősséget vállalunk olyképen, hogy azokat még

évek után is díjtalanul javítjuk, vasaljuk és tisztítjuk.

Kerjük a céget nem összetéveszteni! Áruházunk a Bika szálló épületében van!

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruhaáruháza a

MAGYAR RUHAIPAR

Fogfajás ellen a legbiztosabb szer a Neokratin, egy capsula elegendő, hogy a legmakacsabb fájást azonna megszüntesse. Minden gyógyszerben kapható.

rom előfutam után Tógl északnyugat, Paku és Ottovai dél a sorrend 11.2 mp. idővel.

400 m-es síkfutás: (34 nevezés.) Öt előfutam után egy középdöntőből Johannes délnyugat, Köstner kelet, Scherer dél, 52.5 mp-es idővel kerülhet ki győztesen.

800 m-es síkfutás: (25 nevezés.) — Köstner kelet 2:04 mp idővel győzhet Riegler pestvidék és Pószy északnyugat ellen.

1500 m-es síkfutás: (24 nevezés.) Pósa északnyugat győzelme várható 4:20 mp. idővel, Piros dél és Istenits kelet ellen.

5000 m-es síkfutás: (19 nevezés.) Hevele délnyugat 16.20 mp idővel győzhet Ludvig délnyugat és Galambos kelet ellen.

110 m-es gátfutás: (14 nevezés.) Három előfutam után Boross dél 17 mp. idővel győzhet Kollmann dobnyugat és Arany északnyugat ellen.

Magasugrás: (25 nevezés.) A déli kerület hatalmas fölé hozza, — amennyiben mindhárom első helyre déliek várhatók, győztes Orbán lesz 185 cm. 2. Stümpf 180 cm. 3. Tess 175 cm. eredménnyel.

Távolugrás: (25 nevezés Szabó délnyugat 7 m. körüli eredménye várható, Fekete pestvidék 6.60 és Tass dél 6.50 eredménnyel szemben.

Rudigrás: (16 nevezés.) Hadházy kelet 3.50 m-es eredménnyel győzhet Csáky pestvidék és Redd dél ellen.

Súlydobás: (26 nevezés.) Donogán dél 13.20 m-es eredménnyel első lehet, Stolp kelet 13 m és Dombi kelet 12.60 m-es dobásával szemben.

Diszkoszvetés: (21 nevezés.) Donogán dél biztos győzelmét jelenti 43 m-en felüli eredménnyel, a második és a harmadik helyért nagy küzdelmet vív Madarász dél és Roekenbauer (Regős) kelet 40 m. körüli dobás várható tőle.

Gerelyvetés: (20 nevezés.) A legbizonytalanabb verseny, amelyet a pillanatnyi diszpozíció dönthet el teljesen egyforma képességű mezőny tagjai között. Jaunitzky északnyugat, Póka és Rácz kelet várhatók mégis az első három helyre.

A verseny legizgalmasabb száma, — mint mindig, — most is az olimpiai stafétafutás lesz, amelyre mind a hat kerület benevezte csapatait és a 400x200x200x800 m-es versenyben a pestvidéki kerület látszik favoritnak a keleti kerülettel szemben, a harmadik északnyugat, negyedik dél csapata lehet.

A pontversenyért és egyben a vándordíj védésért folyó küzdelemben hatalmas küzdelmet vív a keleti kerület a mostani védő déli kerülettel sabban az esetben, ha északnyugat és pestvidék atlétái megfelelően támogatják, azáltal, hogy eddigi formáikat elérik, versenyzői a küzdelmek folyamán és a 100 méteres síkfutásban, valamint a távol és magasugrásban pontokat vesznek el a déli kerülettől, úgy a vándordíjat aligha sikerül megvédeni a déli kerületnek nyert valóra válhat a keleti kerületnek a vándordíj védéséért való törekvése.

A verseny fővédnöke dr. Hadházy Zsigmond főispán zemélt és ponttével is kitünteti a verseny, azaz azt a rendezőség előtt kiérdemelt, ezáltal is kifejezést akarván adni az amatőr sport iránti megértő szeretetéről.

Debrecen szabad királyi város tanácsa is képviselteti magát a versenyen, az atletika iránti különös megértő támogatását azáltal is kifejezésre juttatta a tanácsülésen, hogy 80 pengőt szavazott meg tiszteletdíj vásárlására és en-

nek beszerzésére dr. Csűrös Ferenc kultúránévsnököt bízta meg, egyben megbizta, hogy a versenyen Debrecen város tanácsát is képviselje.

A verseny sikeres előkészítése érdekében mindent elkövetett a lelkes rendező gárda és Debrecen város atléta társadalmá is várja a magyar vidék legjobbait. A verseny délelőtt 9 órakor az előfutamokkal kezdik, de a rudigrásban már döntés is lesz a délelőtt folyamán. A döntő mérkőzések délután 2 órakor felvonulással kezdődnek. — A felvonulás hatalmas demonstrációja lesz az élni akaró és fejlődő vidéki atletikának, bemutatván egyben az atléták fegyelmességét és izzó hazafiságát is, mert a versenyre kiírt vándordíj alapító levele szerint a viadal hivatalosan propagálni a magyarság élni akarását is és törhetetlen ragaszkodását az integer Magyarországhoz.

Ki találja el a Bocskay-Kispest mérkőzés eredményét?

A Debreceni Független Ujság tiz jutalmat tűz ki a nyerteseknek

Érdekes pályázatot ír ki most a Debreceni Független Ujság szerkesztősége.

Minden Bocskay mérkőzés előtt alkalmat nyújt a közönségnek, hogy a mérkőzések eredményeit komoly versengés keretében megtippelje és értékes jutalmak kifizetésével igyekszik a pályázatot népszerűsíteni.

A beérkezett pályázatok hűen tükrözik majd vissza a közönség mérkőzések előtti hangulatát, de egyben a sportembereknek alkalmuk nyílik hozzáértésüket bebizonyítani.

Az első erőpróba már a vasárnapi Bocskay-Kispest mérkőzés előtt megtörténik.

A pályázati szelvények elhelyezésére a Hegedüs és Sándor cég üzlete előtt helyezünk el egy urnát, míg két urna a Diószegi úti pályán lesz felállítva, ahol a mérkőzés megkezdésének percéig lehet pályázati szelvényeket beadni.

A pályázati szelvényen a rovatokat világosan, olvashatóan (lehetőleg tentával) kell kitölteni.

Az eredményt eltalálók neveit a Debreceni Független Ujság keddi számában közöljük és a nyertesek kiadói hivatalunkban vehetik át a jutalmakat.

Az első pályázaton tiz jutalmat tűzünk ki.

Mielőtt őszi és téli öltöny, átmeneti és téli kabát

szükségletét beszerezné, vételkényszer nélkül tekintse meg raktárra érkezett **ujdonságainkat**

Merinó Posztókereskedelmi R.-T. Piac ucca 49.

Szolid kiszolgálás! Olcsó szabott árak!

Magyar Általános Hitelbank

debreceni fiókja
Piac ucca 45. sz. Saját házában

Fiókok és affilált intézetek a nagyobb városokban. Foglalkozik: a banküzlet minden ágával, elfogad betéteket. Folyószámlai hitelek, váltóleszámitolás, finanszírozások, értékpapírüzlet. Vásárol: mindennemű külföldi pénzeket és devizákat. Tőzsdei megbízások keresztülvitele. Áruosztálya foglalkozik mezőgazdasági termények vételével.

Az intézet saját tőkéje: 65 millió pengő.

Telefon: 3-32, 4-27, 14-54

Alapított 1867.

Érdekes sportkönyvek, ajándéktártyák és a szeptember 30-án Debrecenben lejátszandó Bocskay-Sabaria mérkőzésre érvényes korzójegyek a kifizető jutalmak.

Az itt következő pályázati szelvényt ki kell vágni és megfelelően kitöltve az urnába bedobni.

=====

PALYAZATI SZELVENY.

A Bocskay-Kispest mérkőzés félidőjének eredménye:

..... a javára.

Végeredmény

..... a javára.

Pályázó neve:

Pályázó foglalkozása:

Pályázó lakása:

=====

A Kispest-Bocskay mérkőzéssel indul meg Debrecenben a profi bajnoki szezon.

A Bocskay csapatának őszi bemutatkozása vasárnap lesz Debrecenben. — amikor Kispest csapatával mérí össze erejét bajnoki mérkőzés keretében. A III. ker. ellen már játszott ugyan a Bocskay bajnoki mérkőzést, de csak félsikert ért el. A kritikák pedig annyira eltérőek voltak, hogy azokból a csapat jelenlegi formáját illetően eligazodni nem lehet.

Egyben azonban meggyeztek a kritikák, hogy a Bocskai játékosai gyenge kondícióban indultak a szezonnak és ez az a pont, melyre a Bocskaynak cáfólo választ kell adni a Kispest ellen.

MOZI

Szombat - Vasárnap

VIGSZINHÁZ

Bíró Lajos mesterműve, a világhírű Emil Jannings a nagy filmművészek utólrhetetlen szerepésével

Az elsodort ember

(Egy bűnös éjszaka története)

Társadalmi dráma 9 felvonásban

Szereposztás: Férfi — Emil Jannings, Felesége — Belle Bennett, Az alkalom leánya — Phyllis Haver.

URANIA

Pedro Calderon de la Barca világhírű regénye nyomán

A szerelem éjszakája

Spányol társadalmi dráma 10 felvonásban

Főszereplők: Bánky Vilma és Ronald Colman

Megelőzi:

A felhők fölött

(Motorkerék párral a Dolomitekban)

Egy merész sportkaland 5 felvonásban

METEORBAN — szombaton: „Ördögi szerelem”. Romantikus történet 7. felvonásban. Charles Vanel és Dolly Davissal és „A ballet-patkány”. Szerelmi történet 7. felvonásban. — Anita Dorris és Egon v. Jordannal. Előadások 7 és 9 órakor.

Hétfőtől — Vigszínházban: Az évad első Zola Emil világhírű regénye film-adaptációja (Therese Raquin) társadalmi dráma 10 felvonásban, a fő-rié Laurent, Kisérő műsorok: Egy ele-szerepekben: Wolfgang Zilzer és Ma-tiánt, meg egy fél és Sziámi ökör, bo-lózatok.

URANIA: Sport és szerelem, film-játék 8 felvonásban, főszereplők: Paul Richter és Aud Egede Nissen. Megelőzi Zigotó, a mesterdetektív, érdekes ka-laud 7 felvonásban, főszerepben: Zi-gotó.

METEORBAN — vasárnap: „Sze-relem, gyűlölet, vagy halál”. Oros drá-ma 8 felvonásban. Lee Parry és Alfons Fdylanddal. Megelőzik: „Ezer öröm országa” (Krokodil vadászat), Szumát-rai expedíciós film 5 felvonásban és „Barbár bán”. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Kóser

Szalámi és Füstölthúsárugár R. T. budapesti cég

különlegességei kizárólag

KÖZPONTI FÜSZER ÉS CSEMEGE-ÜZLETBEN

kapható állandóan Ferenc József ut 89.

KÖNYVESHAZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: **Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t.** könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34.

Was nicht in Buedeket steht Budapest, Herczeg Géza. Az amerikanizált Európának nyugtalan életmódja nem volt képes ezen mesevárosnak életkedvét és kedélyességét letörni. Herczeg nemcsak kalauzol az ismeretlen Budapesten keresztül s megmutatja azokat a dolgokat, amelyekről nem hallottunk semmit, hanem feltárja még azokat a titkokat is, amelyekért ezen élvhajhász várost szeretik. Az a sajtáságos összeolvadása európai kultúrának ázsiai temperamentummal - Budapestet predestinálják egy érdekes könyv megírására. Szinte élvezzük Herczeggel a kitűnő magyar konyhát és pincét. Megismerjük abból a budapesti éjjeli életet, a nemzeti zenét, a klubok életét, a bevásárlás forrásait s hogy mit láthatunk magyar színházakban. Külön figyelmet szentel Budapestnek, mint fürdővárosnak, mely tetőpontját éri el a mondain élet és a gentry szórakoztatóhelyének az elragadó Margitszigetnek leírásában. Ha ezen könyvet elolvassuk, oda kívánczunk ebbe a városba, mely egyidejűleg főváros, nagy város, fürdőváros és minden ízében intelligens város, de olvasás után azt kérdezzük önmagunktól, hogy mit tennék, vagy mihez fognának ezen pompás olvasmány nélkül Budapesten? Valóban nem tudjuk hol fogjunk hozzá.

H. G. Wells: Csodálatos történetek. Senki által meg nem álmódott világban kel szárnyra H. G. Wells hatalmas képzelete. Csodálatos növények, őskori állatok, vándorló lelkek és boszorkányos büvészbolt a tárgyai ennek a féktelen fantáziának, amelynek mélyén mégis mindig ott rejtőzik az élet és a tudomány valami elrejtett, örök érvényű igazságának felismerése. Kápráztató olvasmány ez a kötet elbeszélés, Színek, emberek, események, érzések vál-

takoznak, szágaldanak kaleidoszkopszerű változatossággal. Egyik novellát sem lehet kiszemelni a másik rovására; csupa apró remekmű ez az írás, novellák, melyeknél érdekesebbeket talán nem írtak még soha. Az élet és a vágy határvonalán mozognak és nyitva hagyják a kérdést, melyik a szebb, jobb, valóságosabb világ. Valóban az élet nagy kalandja, minden kalandos lehetősége elevenedik meg ennek a kötetnek a lapjain, mely a nagy angol író legérdekesítőbb, legmegkapóbb munkája. (Pantheon kiadás.)

H. G. Wells: Mr. Britling. Miután az egész világot diadalmasan bejárja, a Pantheon olcsó sorozatában is megjelent H. G. Wells legmonumentálisabb regénye, a Mr. Britling. A mosoly és a könny könyve ez, amely a békét és a háborút állítja szembe egymással. Első része egy zseniális angol írónak, Mr. Britlingnek falusi kuriáján játszódik le. Egy rokonszenves családi idillikusan boldog élete elevenedik meg előttünk olyan melegséggel, hogy a szívünkbe kell fogadnunk őket. Azután jönnek a szerajevói tragikus napok és a háború mind sötétebb évei. A regény tarka színei elkomorodnak, a dalt és a kacagást fenyegető dübörgés váltja fel. És végigéljük a háborút Angliában, a másik oldalon, úgy ahogy a fronton túl, elenséges földön játszódott le. Ezernyi különbséget látunk, de a szenvedés itt is, ott is ugyanaz, és a szülők szíve az essexi faluban ugyanolyan, mint a tiszamenti magyar tanyán. Ez a regény a legnagyobb háborús költemény, sorsdöntő évek sorsdöntő dokumentuma.

KÖZGAZDASÁG

Valutaárfolyamok.

Angol font 27,80—28,04, Belga frank 79,65—79,95, Cseh korona 16,93—17,01, Dán korona 152,75—153,35, Dínár 10,00—10,06, Dollár 570,40—572,40, Francia frank 22,45—22,65, Hollandi forint — 229,60—230,60, Lengyel zloty 64,15—

64,45, Lei 3,45—3,50, Lira 30—30,25, Német márka 136,45—136,95, Norvég korona 152,95—153,35, Osztrák Shilling 80,60—80,95, Spanyol peseta 94,70—95,30, Svájci frank 110,35—110,75, — Svéd korona 153,20—153,80.

Terménytőzsde.

Határidőzlet: Buza: október 26,76, 72, 84, zárlat 26,84—26,86. Március 29,28, 20, 32, 34, zárlat 29,34—29,36. Május 30,06, 12, 08, zárlat 30,12—30,14.

Rozs: Október 25,60, 64, 46, 66, zárlat 25,64—66, Március 27,90, 28,02, — 27,96, 28,16, 08, zárlat 28,08—10.

Tengeri Május 28,90, 74, 82, 76, 86, 84, zárlat 28,44—86.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései: Buza tiszai 77 kg. 26,40—60, 78 kg. 26,60—26,80, 79 kg. 26,85—27,05, 80 kg. 27,05—15, felsőtiszai 77 kg. 26,30—50, 78 kg. 26,50—70, 79 kg. 26,75—95, 80 kg. 26,95—27,05.

Pesvidéki rozs: 24,75—25,00, egyéb rozs 24,75—25,00, takarmányárpa I. 27—27,25, takarmányárpa II. 26,50—27,00 felsőmagyarországi sörárpa 28,50—30,00, egyéb sörárpa 27,50—28,75, árpa 27,50—28,75, kőles 26,27,00, repce 45—46,00, tengeri 31,50—31,75, zab I. 25,50—26,00, zab II. 25—25,50, korna 20,50—20,75.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala, 45863—1928. aü.

HIRDETMÉNY.

Értesíti a városi adóhivatal a szőlőtulajdonosokat, hogy a saját termésükből háztartásuk, eseléségük által elfogyasztott, valamint munkásaik részére természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó boraik után 50 százalékos fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek.

Felhívtnak érdekeltek, hogy igényeiket október hó 10 napjáig bezárólag a városi adóhivatal illetékes kerületénél szóbelileg jelentsék be. Az igénybejelentés alkalmával igazolandó a szőlőterület fekvési helye és területe, bejelentendő a kedvezményesen fogyasztani szándékozó családtagok száma s az a körülmény, hogy a kedvezményes fogyasztás időtermésű, vagy óborra vonatkozik-e?

Fenti határidőn túl eszközölt bejelentések figyelembe nem vehetők. Kedvezményre bejelentett bormennyiség fogyasztási adója azonnal befizetendő, vagy ennek hiányában a bor külön pincézendő.

Városi adóhivatal.

AUTÓ ÉS MOTOR

Rovatvezető: BENCZE MIHÁLY.

Debreceni motorosok a BEMAC versenyén

A debreceni motorosok csütörtökön este az Angol Királynő fehér termében gyűlést tartottak, melyen megbeszéltek a BEMAC versenyén való részvétel kérdését. Dr. vitéz Kiss József terjesztette elő a BEMAC értesítését és felkérte a motorosokat, hogy adják be ne-

vezéseiket. A vasárnap lebonyolításra kerülő szép turán a következő debreceni motorosok vesznek részt: Dr. Vitéz Kiss József, Szekeres György, Lán-czy Gyula, Ulrich László, Palotay Lajos, Stark József és Miklós Sándor.

Angol-Magyar Bank debreceni fiókja.

Alaptőke és tartalék 31 millió pengő.

Foglalkozik a banküzletek minden ágazatával.

Legelőnyösebb feltételek mellett nyújt rövid és hosszú lejáratu

kölcsönöket.

Takarék- és folyószámla betéteket mindenféle pénznemben legelőnyösebben kamatoztat.

Teljesen felkészülve

az őszi és téli szezonra, érfi, fiu és gyermek öltöny, felöltő, átmeneti és téli kabát, bekecs, bunda, bőrkabát, nadrág, stb. különleges ségeivel

várja t. vevőit a

Modern Ruhaház

Piac ucca 51. szám.

Főpostával szemben.

Határozott árak.

Előzékeny kiszolgálás.

adóhivatala.

Y.
vatal a szőlő-
ját termésük-
gük által elfo-
ásaik részére
címén ki-
n 50 száza-
ezményt igé-

hogy igé-
apját bezáró-
etékes kerüle-
be. Az igény-
gazolando a
és területe,
ényesen fo-
látagok szá-
gy a kedvez-
rmésii, vagy

özölt bejelen-
rehetők. Ked-
bormennyiség
1 befizetendő,
bor külön pin-

adóhivatal.

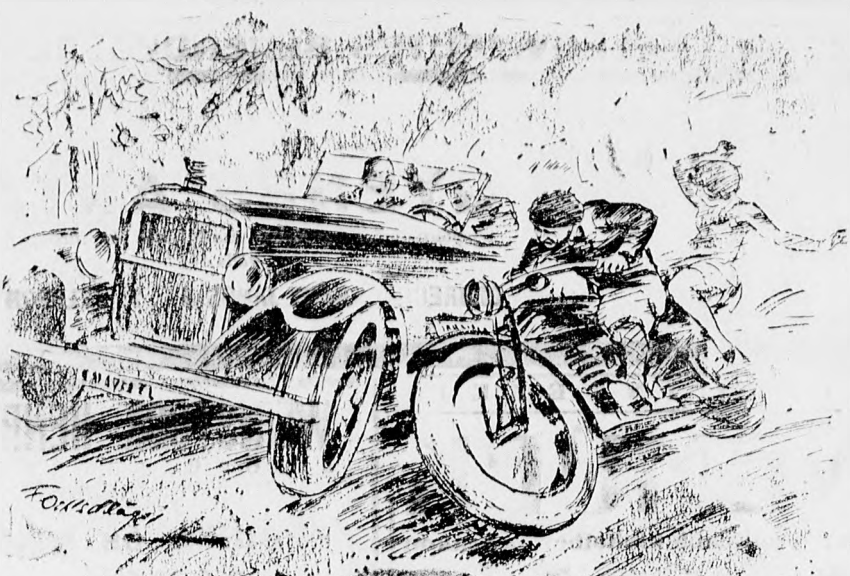
AC

lebonyolításra
tkező debre-
részt: Dr. Vi-
György, Lán-
Palotay La-
s Sándor.

ive

áz
m.

olgalás.

A motoros sohse akarjon feleslegesen autót előzni.

Szeptember 9-én rendezzi a BEMAC mátrafüredi csillagturáját

A Bémac szeptember 9-re hirdett mátrafüredi csillagturájának szabályait a Királyi Magyar Automobil Club augusztus 25-én tartott sportbizottsági ülésén jóváhagyta. A versenyszabályok a TTC lillafüredi propaganda utjának jól bevált alaptételeit vette át, csak hogy itt motor-kerékpárokon kívül automobilon is részt vehetnek a csillagturán. A csillagturára az egész miskolci gépjárműkerületben lázas készülődés folyik. A Bémac alosztályai a csillagturán teljes számmal vesznek részt és ha az idő kedvező lesz, ezen kirándulás még a lillafüredit is felül fogja mulni.

Hozzájárul a sikerhez az a körülmény, hogy a Bémac. mindenki részére lehetővé akarja tenni a részvételt, ezért a nevezési összegeket a minimumra redukálta és a résztvevőknek már 1 pengős szállásdíjat biztosított a mátrafüredi menedékházban és a villákban. A kényesebb igényűek Gyöngyösön és Parádon kaphatnak szállást 20 százalékos kedvezményrel, ugyanott az étkezéskor is 20 százalékos kedvezményt biztosítottak. A cél a tervebe vett mátrafüredi 140 ágys turistaszálloda és a népjóléti miniszter ur által építtetett hatalmas tüdőszanató-

rium közelében lesz, úgy, hogy a kirándulók mindkét helyről 700 méter magasan Kékes és Gaja 1000 méteres hegy-csúcsa által védett helyen gyönyörködhetnek a szép kilátásban és a nagyszerű nyír, tölgyfa és fenyőerdőkben. A Mátra ezen része hasonlatos összetételű a Magas Tátrával s ősszel és télen eddig is turisták és a természetbarátok százai lep-ték el.

Azoknak, akik az emlékplakettre igényt nem tartanak, a nevezési díjat nem kell lefizetniük, de szükséges, hogy idejében jelentkezzenek és az ebédpénzt előre lefizessék, mert különben sem az elhelyezés, sem az ebéd tekintetében a rendezőség felelősséget nem vállal. A helyszínen olaj, benzinállomás és szerelőműhely is lesz.

Az elhelyezés és az ebéd ügyét a Bémac agilis gyöngyösi osztálya végzi. Nevezni és jelentkezni lehet a Bémac központi hivatalában. Minthogy valamennyi a Bémaccal kartellszerződésben, vagy barátságban álló klub, vagy motoros egyesület meghívót kapott, így a jelentkezéseket minden egyesület külön-külön is elfogadja.

Utépítés nélkül nem fejlődhet a magyar automobilizmus

Olcsóbbodást várnak az autópiacon

Szinte közhelyé vált már, hogy az országban erősen terjed az automobilizmus, azonban a hivatalos fórumok egyenesen megdöbbentő módon utját állják még mindig e mindenképen korszerű és kívánatos mozgalom terjedésének. Az automobilizmust tudvalóvően főként két tényező mozdíthatja elő: a megfelelő ut-hálózat s a méltányos áru kocsik. Magyarország utépítő programja tudvalóvően ismét halasztást szenvedett, miután a kormány rekonstrukciós tervéhez még mindig nincs meg a kellő beruházási összeg. A mai belföldi utak tulnyomó része pedig szinte halálos ellensége az autónak, mint közlekedési eszköznek. Aligha remélhető, hogy a közeljövőben e téren jelentősebb változás álljon be, holott

a hivatalos tényezők kivétel nélkül, át vannak hatva az utépítésnek rendkívüli sürgősségétől és fontos-

ságától. De ugyancsak rendkívül megnehezítik az autós népszerűsödését azok az árak, amiket még mindig egy-egy autótért fizetni kell. Tudvalevő, hogy a külföldi kocsikat rendkívül magas vám terheli s az általános kereseti viszonyok nálunk még mindig messze állanak az ilyen súlyos vámmal terhelt beszerzési lehetőségektől.

Jelenleg a piacon meglehetősen nagy érdeklődés tapasztalható az egészen kis típusú kocsik, valamint a motoros kerékpárok iránt, melyeknek az ára általában stabil, azonban egyes hírek szerint a közeljövőben bizonyosfokú mérséklődés várható, miután az európai gyárak a tengerentúli konkurenciától való félelmükben még még inkább olcsóbbá igyekeznek tenni a termelésüket.

Salamander iskolacipő a legjobb

Világhírű VELIE autó 6 hengeres, 4 kerékfés elsőröndű turakocsi. ZAJTALAN JÁRÁS IIII LUXUS KIVITEL	Francia Donnet gyártmányú kiskocsi, 4 henger, 4 kerékfék, minimális fogyasztás. 5% adó. MEGLEPŐEN OLCSÓ
„ RUDGE-WHITWORTH “ ANGOL MOTORKERÉKPÁROK 50J ccm felülvezényelt, 4 szelep, 4 sebesség, 2 kerékfék, cserélhető kerekek. Luxus kivitel	„ MÉRAY-JAP “ 1928 MOTORKERÉKPÁROK és 3 KERÉKŰ ÜZLETI SZÁLLÍTÓKOSCIK

Használt autók és motorok vétele és eladása. Kedvező fizetési feltételek. Gyári jótállás: Hungária Üzemfelszerelési és Árukereskedelmi Rt. Debrecen, Hunyadi u. 11.

Ugyancsak nagyobb fokú érdeklődés mutatkozik a teherautók iránt. Az a nagyobb fokú kereslet, amit a vidéki termelők részéről vártak kapcsolatban a bőséges természettel, egyelőre nem igen mutatkozik, miután a kapásnövények, valamint a tengerinek a küszöbön álló gyöngye hozama máris meglehetősen tartózkodásra készíti a vidéki földbirtokos osztályt a különféle beszerzés tekintetében. Egyébként a piacon egyre élesebbé kezd válni a verseny s hir szerint a közeljövőben a különféle külföldi gyárak egész sor új képviselője fog bevonulni az országba a hazai piac meghódítására.

Allandóan nő a gépjárművek száma

Magyarország gépjárműállománya június hó folyamán a forgalomból kivont gépek leszámításával 655 darabbal növekedett és ezzel a hó végén 20.640 gépjármű volt forgalomban az ország területén. A növekedés 3.2 százalék az előző havi 3.3 százalékkal szemben. A szaporulat tulajdonképpen 696 darabot tett ki, amiből személykocsi 172, autóbussz, teherkocsi 84, egyéb gépkocsi 3, motorkerékpár 433 darab. Ezzel szemben a bérautók száma 41 darabbal csökkent. Az ország egész területén június havában forgalomban lévő 20.640 gépjárműből 12.074 darab jutott Budapestre.

A motorosok nyiregyházi vándorgyűlése elítélte a felesleges puffogatást és szaguldást

Kötelezővé tették a csillagturák rendezését

A NyKISE motoros szakosztálya által rendezett országos vándorgyűlés nagy sikerrel zajlott le. Megjelent száznál több motoros az ország minden részéből. A gyűlés elnökének Sipos Gézát, a BEMAC elnökét választották meg. Sipos Géza megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy szükség van a vándorgyűlésekre, hogy elvi megállapodásokat szögezzenek le, amelyek a közérdek szempontjai szerint fogják irányítani a motoros sportot.

A vándorgyűlés elhatározta, hogy a jövő gyűlést a Bémac egri szakosztályának székhelyén, Egerben tartja. Hunek Emil mérnök szellemes előadást tartott arról, van-e jogosultsága a közönség ellenszenvének, amelynek már olyan fantasztikus megnyilatkozását is hallani, hogy a motoros kerékpározást betiltják az ország területén. Kezdetben a vasutal szemben is elfogultan viseltetett a közönség, sőt komoly orvosok is hangoztatták, hogy a vasuton való utazás specifikus betegséget okoz, de a vasut diadalmasan fejlődött és hódított. Így lesz a motoros közlekedő eszközökkel is. Mindenesetre el kell itélnie a komoly motoros sportembereknek a fölösleges puffogatást és szaguldást az okozott balesetnél pedig, amelynek számos esetben az ösztönös nekirohanás az oka, a motorosnak a jóvátétel készségével kell felajánlania a segítő kezét.

Végül azt a nagy tetszéssel fogadott általános kívánságot tolmácsolja, hogy a rendőrségeken a motoros balesetek ügyét olyan tisztviselők intézzék, akik maguk is gyakorló, hozzáértő motoros sportemberek.

A vándorgyűlés nagy tetszéssel fogadta Hunek Emil előadását és csatlakozott szavaihoz.

Smiják István a közönség ellenőrzésének szigorítását, Simon Gábor dr., a Kmac kiküldötte a sajtó támogatásának megnyerését hangoztatta és megszívlelést érdemlő, értékes irányításokat adott a motorosok temperamentumának lefokozásáról. Kérte a vándorgyűlést, hogy minden érdekes esetet hozzanak a Kmac tudomására. Sikorsky István főfelügyelő a motoros egyesületeket bizottság alakítására hívja fel, amely bizottság a motorosok érdekeinek megvédését biztosító intézkedésekről kidolgozott tervet az ipari főfelügyelőhöz át az Országos Automobil Szakértő Bizottsághoz juttatná.

Smiják István konkrét javaslatot terjesztett elő a motoros sportélet további

fellendítése céljából. Az indítvány a következő:

Mondja ki az 1928. évi első országos motoros vándorgyűlés, hogy minden motoros klubnak, motoros egyesületnek vagy szakosztálynak erkölcsi kötelességévé teszi, évenként legalább egy csillagtura vagy társas kirándulás megrendezését, melyre tartozik meghívni az ország összes motoros klubjait. A klubok készítsenek statisztikai kimutatást a résztvevőkről, s akik a kimutatás szerint a klubok által rendezett kirándulásokon a legtöbb résztvettek, azok az év végén a klubok, illetve szakosztály által egy-egy emlékerlegben részesülnek.

Továbbá, hogy a klubok és szakosztályok egymásközötti nemessé versengése meginduljon, a csillagturák, versenyek, társas kirándulások stb. rendezésében, e tekintetben a legnagyobb intenzitást kifejítő klub vagy szakosztály, a többiek által szintén évvégi összehasonlítás alapján emléktárgyban részesüljön.

Smiják indítványát, amely élénk kifejezésre juttatója volt a motorosokat átható szociális és hazafias szellemnek, nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták és a vándorgyűlés a javaslat minden pontját magáévá tette.

Dr. Simon Gábor, a Kmac küldötte a vándorgyűlés figyelmét felhívja a Kmac dunai kirándulására, amely szeptember elején lesz és nagy lelkesedést keltett, amikor hangsúlyozta, hogy a hazai föld megismerése egyik gyönyörű feladata a motoros sportegyesületeknek. Elekes Lajos alelnök arra a kérésére, hogy a Kmac a csillagturák díjait minimálisra redukáltassa, Simon dr. megnyugtató választ adott.

Sipos Géza elnök meghatottan adott kifejezést azon való örömeinek, hogy a motoros szolidaritás toborzásának propagálása a Nykiséttől, Nyiregyháztól indul ki és a Nykise irányító erejű tevékenységének elismeréseként nyújtja át a Bémac izléses sportszálját, Isten áldását kérve a Nykise további működésére. Dr. Simon Gábor a Királyi Automobil Club nevében üdvözlö a Nykisétt, kérve további lelkes munkásságát az eddigi egészséges irányításban. A több, mint százerteretkes banketten Smiják István, a motoros egységre mond köszöntőt, Stark Andor szellemes és kedélyes köszöntőt mond a vezető motorosokra, majd megköszöni a Nykise nevében a további munkásságra serkentő, lelkesítő támogatást.

Világhírű

A. J. S. és HARLEY-DAVIDSON motorkerékpárok

legjobban beváltak az egész világon

Luxus. sport és turamodellek, felülvezérelt és királytengelyes kivitelben, 250, 350, 500, 800, 1000 és 1200 cm³ nagyságban azonnal szállíthatók

Műszaki és Kereskedelmi Társaság

HORVÁTH ÉS M. KLÓS

mint az A. J. S. és Harley Davidson motorkerékpárok tisztántúli képviselője és raktára

Debrecen, Hunyadi uca 17-19.

Telefon: 4-45. Sürgőnycim: „MÜKÉTAR“.

Az összes kellékek és alkatrészek raktáron.

Benzin, Castrol és Vacuum olajjalomás.

MARABU

EGYLAKASOS KÖZPONTI MELEGVIZFÜTÉS BERENDEZÉSEKET

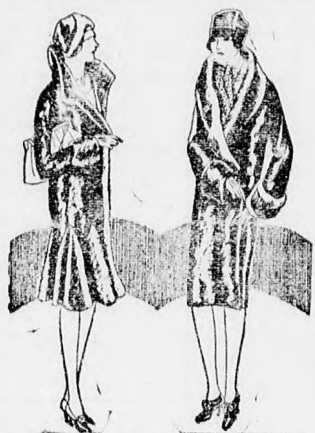
készít

GYENES ANTAL

központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezés vállalata

.DÉBRECEN, ARANY JÁNOS U 27. TELEFON 9-37

Megérkeztek
a legújabb divatu
férfi gyapjuszövetek
nagy választékban a legolcsóbb árakban.
Hitelképes egyéneknek részletre is.
DOMÁN Csapó ucca 4.

Eredeti párisi modellek
után készült
szőrmebundákat
NAGY JÓZSEF
szűcs mesternél
szerezheti be
DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 3.
Telefon 12-92.

ELŐÍRÁSSZERINTI INTÉZETI

FEHÉRNEMŰEK

Paplanok, Matracok, Takarók a legszolidabb kivitelben és áron
Kardos László
vászoni és kelengye üzletében szerezhetők be
Debrecen, Kossuth ucca 9. Alapítási év 1831.

Háztulajdonosok! Házépitettetők!

Mielőlti vízvezetékot, fűrdőszobaberendezéseket, valamint szakszerű, lelkiismeretes munkátokat akarnak készíttetni, okvellen szállítsák fel ajánlattételre az előnyösen ösmert
Kovács Gyula szerelési vállalatát
Iroda és mintaraktár Varga u. 1. sz. Allandó raktár mindennemű felszerelésekben.

Megnyit! BUTORHITEL Megnyit!

12 hónapra készpénzáron
Hausner Károly butorüzletében
szerezhető be **Simonffy u. 1/a és 2/c**, a hirveves győri butorok kizárólagos egyedárusítója.

Saját gyártmányu mosó-szarvas és nappa
bőrkeczttyüt,
valamint glacebőr divatkeczttyüt minden szín és kivitelben nagy választékban.
Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnek
Schön Sándor
keczttyü-, kötször- és orvosi műszerárán DEBRECEN, Piac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11-66

WEINSTOCK HENRIK

BUTORÜZLETÉBEN
elsőrendű
ebédlők és hálók
nagyon olcsón
kaphatók.

ÉPITKEZÉSHEZ

csakis gyorsankéző „RAPID” hidraulikus őrbít meszet használj, mert gazdaságosabb mint a darabos mesz. Előnyei: a 0-6it meszet nem kell leoltani, azonnal leoltás nélkül habarcs készíthető, adagolás pontosan ellenőrizhető, szilárdsága a cementel javított fehérmész habarcsával azonos, 1 köbméter homokhoz 1 q rapid meszet és sohasem fog mást használni. Kérjen prospektust!

Kapható:
BARTHA építkezési anyagok telepén
Debrecen, Ispóaly ucca 3/b. :::: Telefon 7-85.

Heverő tőkét
legjobban gyümölcsözöti a Debreceni Bankház, Mikós ucca 7.

MOSOTT RONGYOT veszünk!

Hegedüs és Sándor Rt.
könyvnyomda
Piac u. 49.

REGÉNY

ORBÓK ATTILA: 30 SUZY, AZ IDEGEN LEÁNY

Mágori kitalálta a gondolatát:
— Oh, nem törődnek én senkivel... De Barlaieék miatt kell titkolnom... Bánnám is én a többieket! Esküdjék meg, hogy nem szól senkinek.
— Szivesen, Laci... Senkinek sem szólok... Csak a néminnek... Mert neki mindent el szoktam mondani...
— Nem, nem! Neki es... Igerje meg, Suzy...
— És ha a szavát veszem a tante-nek?...
Mágori elgondolkozott:
— Jó... Nem bánom... De senki másnak, Suzy. Senkinek!...
— Itt a kezem — mondta egyszerűen a leány.
Leültek szemben egymással. Mágori túlaradó őszinteséggel elmondta élete nagy válságát, öngyilkossági gondolatait, találkozását Hurayval, kettős életét, amelyet Izabelláért folytat. Hiszen, ha megtudják, hogy boltos lett, örökre romba dől minden reménysege... Meg akar gazdagodni, hogy elérhesse a leányt. Éjjel-nappal dolgozik... Talán sikerül vagyonhoz jutnia... Jól megy a bolt... De szörnyű dolog, hogy kettős életet kell élnie... Itt boltos, Monostoron zsenri.
Egy hosszú órán át beszélgettek.
Suzanne aztán felállt, melegen megszorította a kezét s égő, lelkes arccal mondta:
— Laci, maga nagyon derék ember!... És én magának nagyon, de nagyon jó barátja akarok lenni! De most engedje meg, hogy bevásároljak, mert mindjárt zárniok kell...
Megvásárolt egy kocsiderékra való holmit — ezuttal alku nélkül.
Amikor elbucszozott a „boltostól”, kijelentette:
— Reggel akartam haza utazni. De még három napig Pesten maradok... Tudja a maga mestersége nekem is szakmám. Egy kicsit segíteni fogok, hogy az üzlet fellendüljön. Pompás szórakozás lesz nekem. Mindjárt feladott a legközelebbi postahivatalban

egy sürgőst a főtisztelendőnek, hogy még három napig Pesten marad — a fogát plombáltatni. Nota bene: egyetlen rossz foga sem volt. De a titkot meg kellett őriznie. Kissé belepirult, amikor a hazugságot a távirati blankettára írta.
De mindjárt meg is könnyebbült a gondolatra, hogy majd meggyónja bűnét a jó öreg papnak.

Kilencedik fejezet,
amelyben a boltoskisasszony igaz elemébe kerül.

Vannayné Suzy pesti útja előtt pár héttel levelet kapott Münchenből nővérétől, Lujzától, aki bejelentette, hogy Grätchen férjhez ment. A nagyasszony rögtön válaszolt s levelében megírta, hogy Berczelly Zsuzsánnát magához vette. Nem állhatta meg, hogy a párisi leányról meg ne jegyezze, hogy olyan finom, gyöngéd és figyelmes, hogy ha az édes gyermeke lenne, akkor sem várhatna többet tőle. Vannayné levele a müncheni családot nagy izgalomba ejtette. — Lujza hosszú levelet írt rögtön, amelyben kifejtette, hogy mennyire fáj neki mindig, hogy az élet elszakította őket egymástól, Grätchen is írt egy csupa szeretettől áradó levelet, Félix pedig elküldötte a fényképét. Egyik levél a másikat követte. Lujza érdeklődött, hogy nem lenne-e a nagyasszony terhére, ha karácsonykor meglátogatná.

A nagyasszony eleinte nem értette a testvéri és rokon szeretetnek ezt a hirtelen fellángolását. De aztán hamarosan reájött, hogy miért kezd most egyszerre vágyódni utána Lujza, aki életének legválságosabb perceiben, fiainak halálakor is csak egészen sablonos részvétet nyilvánító levelekkel kereste fel.

Mialatt Suzy Pesten járt, egy este elővette Vannayné a leveleket s megmutatta a főtisztelendő urnak, aki hosszú pipáját szorongatva figyelmesen elolvasta azokat.

— Nos, mit szól hozzá, főtisztelendő — kérdezte Vannayné.

— Igen szép levelek — mondta a pap —, úgy látszik, mégis csak szeretik nagyasszonyomat.

— Gondolja, főtisztelendő ur? Hát tudja-e, hogy Lujza soha nem írt ilyen áradó hangon és ilyen hosszan, csak amióta megtudta, hogy Suzy nálam van.

A pap megvakarta a csibuk szopókájával kopasz tarkóját és kijelentette:

— Most már értem... Mindenképpen megérdemelnék, hogy bekövetkezzék az, amitől félnek...

— Hát be is fog következni, nagyon rövidesen — mondta a nagyasszony. — Tegnap el is küldtem az iratokat Várdára a fiskálisomnak... Suzy-t örökbe fogadom!

— Okosan teszi, nagyasszony!... Bevallom, hogy már magam is gondoltam reá, hogy proponálni fogom a dolgot... Nagy, szép, szent dolog a vérségi kötelék... De az élet mégis arra tanítja az embert, hogy az igazi rokon az, aki igazán szereti az embert... És ha édes leánya lenne a nagyasszonynak, az sem szerethetné jobban, mint Suzy...

Órákig elbeszélgettek a leányról és vetélkedve dicsérték.

Amikor Suzy haza jött, Vannaynének az első dolga az volt, hogy közölje vele szándékát. A leány boldogan csókolta meg a nagyasszonyt s ő, aki olyan praktikus, okos, minden szeleburdisága mellett is előrelátó volt, őszinte naivitással jelentette ki:

— Ha sok fáradtságodba kerül az adoptálás, bizony ne okozz gondot magandak vele, édes tante... Hiszen én ugyis a leányod vagyok... Máris úgy hívnak, hogy „Vannay kisasszony”...

Aztán a pesti utjáról kezdett beszélni.

— Nagy titkoba avatlak be, tante, — mondta. A félig nyitott ajtót behuzta és titoktartás mellett elmondotta Vannaynének, hogy különös véletlen folytán milyen felfedezésre jutott. Elmesélte Mágori kettős életét, beszélgetését vele, aztán hogy bizony ő nem azért maradt Pesten, hogy a fogát plombáltassa, hanem hogy jól kitanítsa Lacit a mesterségre.

— Mert sok fogás van ám „a szakmánkban”, — mondta — Nem csak az, hogy egy ügyes rőfös a hüvelykujját is beleszámítja a méterbe, hanem ezer más dolog, ami jövedelmezőbbé teszi az üzletet. Elsősorban olyan kirakatot csináltattam a Lacival, hogy most mindenki megáll előtte, aki csak arra jár. Aztán prospektust nyomattam, amelynek címlapján ez áll: „Nem diszes áruház a „Fekete Holló”, de ritka benne a drága áru, mint a „fehér holló”. — Kicsi a regie-m, kicsinyek az áraim!” Tudod, tante, nagyon fontos a

Szőrmebundák, Gyermebundák
legolcsóbban
Adler szücsnél
Batthyány u. 2. szereshető be.

Butorok, szőnyegek
elsőrendű minőségben, nagy választékban, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett beszerezhetők legolcsóbban
Saját érdekében érdeklődjön nálam.
FENYVES butoráruház, Kistempómnál.

Szőrmebundákat
valamint szőrmeáruat legolcsóbban
Altmann szücsnél Miklós u. 5.

Mielőtt tűzhelyet vásárolna, nézze meg
Nagy István takaréktűzhelyraktárát
SZÉCHENYI UCCA 6.

Villamos orvosi műszerek,
Forrad, galvan, villanyozó gépek, Quarziám-pák, Röntgen és minden féle készüléket elad, javít és berendez
Földvári Debr. Első Elektrotechnikai Gyára
Széchenyi u. 55. Telefon 168.
Gyakornok felvétetik.

Kiadó
üzlet, műhely, raktár céljaira
különböző helyiségek.
Csapó u. 16.
Berger festéküzlei.

Padlólakk
magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletében **Piac ucca 10. szám, Bika-al szemben.**
Mielőtt **vasalást** vásárol, nézze meg
Bészler
vásáru üzletét **Széchenyi u 2.**

FIGYELEM!
Cipőszükségletét szerezze be Nagynál, hol jutányos árak mellett tartós férfi, női és gyermekcipőt vásárolhat.
Hunyadi ucca 18.

Háztartási cikkek, mindennemű vasáruk
Bészler és Dávid yaskereskedésében
Debrecen, Ferenc József ut 7, a Kossuth szoborral szemben.

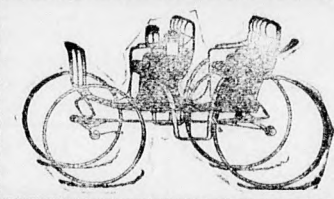
EBÉDLŐK **SZANTÓ ZSIGMOND** **HÁLÓK**
BUTORRAKTÁRÁBAN (Szinhazi átjáró) CSAPÓ UCCA 17

Előnyös fizetési feltételekkel nagyon olcsón kaphatók

URISZOBÁK **Műhely telefon 11-19** **Üzleti telefon 10-30** **SZALONOK**

Fischer Cipőáruházban Piac ucca 19.
őszii cipők olcsó eladása
megkezdődött!

KOCSIK, AUTOMOBILKAROSSZÉRIÁK
DUCO FÉNYEZÉS
RIESZ HENRIK kocsigyár
DEBRECEN, HATVAN UCCA.

Szőnyegek legolcsóbbba szerzési forrása. Kedvező fizetési feltételek.
LŐRINCZ SZŐNYEGÜZEM
Szoboszlal-ut 11/B.

Elsőrendű munka
legújabb divat szerint, legolcsóbban készül
Sugár Sámuel uriszobánál
Varga ucca 16. Telefon 13-97.

Villanyszerelést
olcsón és jól készít
Szabó Sámuel, Péterfia u. 52.

Prima száraz, búkk és tölgy
TÜZIFA
hasábosan vagy felaprítva, porosz kőszén, bányakösz telepén vagy hazaszállítva legolcsóbb a
FAFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL
Vagot Ist leplombált zártkörűben szállítunk
Telefon 156. **Sátrótom ucca 5.**

MEGHÍVÓ.
Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával
BUDAPESTEN
a legkellémesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar kerzessal oldalával szemben levő
GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA
Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert
20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,
10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kilünő házi konyha.)
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon éri magát! Elsőrendű kiszolgálás szigoruan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

okájával kopasz
épen megérde-
félnek...
on rövidesen —
l is küldtem az
Suzy-t örökre
Bevallom, hogy
oponálni fogom
a vérségi köte-
embert, hogy
az embert... És
ak, az sem sze-
és vetélkedve
ynének az első
dékát. A leány
t s ő, aki olyan
iga mellett is
tetette ki:
z adoptálás, bi-
e, édes tante...
Máris úgy hiv-
élni.
e, — mondta.
titoktartás mel-
ülönös véletlen
mesélte Mágori
hogy bizony ő
it plombáltassa,
terségre.
akmánkban", —
ügyes rőfös a
be, hanem ezer
z üzletet. Első-
Lacival, hogy
arra jár. Aztán
mlapján ez áll:
de ritka benne
Kicsi a regie-m,
nyon fontos a

let. Suzy egész délutánokat ott töltött a boltban, vagy elment Mágorival a nagykereskedőkhöz tárgyalni. Az újdonsült boltos meghatva csodálta a leány ügyességét, hozzáértését és vakon követte tanácsait. Nagy karácsonyi occasio-t rendezett, amely pompásan bevált s kiszámította, hogy ha forgalma nem csappan, havonta öt-hatszáz pengőt félretehet. Nagyon szerényen élt, az üzlet felett bérelt kis alberleti szobát egy hentesmesternél. Amikor elmondta Suzy-nek, hogy milyen boldog, hogy a takarékoskodást megtanulta végső kényszerűségében s hogy bankba rakogatja a tiszta jövedelmét, a leány reátámadt:
— Micsoda üzletember maga? Hogy képzeli, hogy valamire viheti, ha garasonként akar vagyont gyűjteni?! Minden fillér hasznot bele kell fektetni az üzletbe. Reklámra költeni, új árukat hozatni, olyan cikkeket, amelyek még hiányoznak... Tegnapelőtt megszereztem a vámtarifák könyvét. Feltűnően alacsony vám van szabva a francia satin-ekre. Hozatunk belőle jó sokat. És alaposan hirdetjük. Rendezünk egy „liberti satin” hetet. Jó?
Megadással jelentette ki Mágori:
— Suzy, minden úgy lesz, ahogy maga akarja... Maga az én örangyalom... Higyje el, hogy nem is tudom megmagyarázni magamnak mivel érdemeltem ki a maga jószágát... És hogy szabad-e elfogadnom nekem, a férfinak, hogy maga, a fiatal leány legyen a segítségemre az életküzdelemben...
Suzy a lelke mélyén büszke volt, hogy szerelmét el tudta leplezni. Szigoruan megróttá Mágorit:
— Miért ne lehetne jó barátság nő és férfi között? Miért törí a fejét ilyen csacsiságokon? De ha mindenáron tudni akarja, hogy miért törődöm a boltjával, megmondhatom. Pusztá önzésből. Halálra unom magam Monostoron. Tudja, hogy nem szeretem az ottani társadalmat... Nem az én világom. De itt, a maga boltjában elememben vagyok... Megint dolgozhatom... És legyen nyugodt, ha majd igazán fellendült az üzlete, perccentet fogok kikötni a haszonból!
Mágori hitt a leánynak, mert kellemes volt hinni azt, amit mond. Elhetetlen, gyámoltalan, elárvult ember volt s amióta Suzy támogatta üzleti ügyeiben, azóta minden úgy ment, mint a karikacsapás. Az is nagyon megnyugtatta, hogy a nagyasszony tudott a do-

logról és helyeselte leendő leánya budapesti kirándulásait.
Mágori sokszor összehasonlította Suzy-t Izabellával s a többi leánnyal, akit csak valaha ismert. Oh, Suzy valamennyinél külön volt!
— Miért is nem öt szeretem? — tünődött. De nem birt szabadulni Izabella emlékéttől.
Estéknél a Valéria-kávéházba járt, néhány kereskedő társaságába. Egyszer elment vele Suzy is, aki nagy feltűnést keltett a derék józsefvárosi polgárok között.
Mágori huzatni akarta a cigánnyal.
Suzy nem engedte.
— Szépen megiszunk egy-egy kapucinert és beszélgetünk a boltról.
Mágori egész este szótlánul nézte a leányt. Rejtély volt a szemében, hogy ennyire csak a barátja, a tanácsadója, a támasza tud lenni... És izgatta a gondolat, hogy hát ő, a férfi semmi hatással nem tud lenni reá?... Mint férfi, mint udvarló... A leány buzgalmának egyedüli forrása csak a rokonszenv, a szenvedélyes munkakedv, párisi mesterségének szeretete? Vagy talán mégis szereti őt Suzy?... Semmi jelét nem vette észre. Akkor talán el sem fogadhatná támogatását... Hiszen ő Izabellát szereti...
A leány pedig közben beszélt az üzlet dolgairól. Lehotáról, aki bámulatosan halad a francia nyelvben, a főtisztelendőről, aki nagy rádiószakértő lett s arról, hogy ujesztendőre ő már igazi Vannay kisasszony lesz, mert a nagyasszony örökre fogadja...
— Akkor mag lesz a Suzy a Vannay-birtok örököse — mondotta Mágori —, egy okkal több, hogy meggazdagodjam s birtokot vegyek Monostoron, vagy a közelben...
— Igazán nem gondoltam reá, hogy örökös lehetek... Azt szeretném, hogy mindenkit megelőzve, akik szeretnek engem, én menjek a temetőbe... Korán elvesztettem a szüleimet. Épen elég gyász van a szívemben... A boldogság pedig belső dolog. Mit ér a gazdagság, ha egyedül van az ember?
Mágori Izabellára gondolt.
(Folytatjuk.)

EGYSZER FIZET 30 FILLÉRT

és ezért az összegért tiszta apróhirdetését három reggeli lap egyidőben közli

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
DEBRECENI UJSÁG
HAJDUFÖLD

Tíz szó
30 fillér
három lapban

Tíz szó
30 fillér
három lapban

Hirdetések feladhatók a kiadóhivatalban;
FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM.

Sodrony ágybetetei
legjobb minőségben készült
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Telefon
1675

Csapó ucca 67. sz.

Bálint József asztalos
ajánlja saját készítésű **butorait.**

„TIPP“

a legbiztosabb gömbölyű mézes légyfogó papír!
Kapható: **Hegedűs és Sándor Rt.**
papirkereskedésében. — Telefon 54.
Ferenc József ut 34.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedves Híveim! Felhívjuk
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

Uj szücs és szőrmeüzletet

nyitottam
Bádogos ucca 4. sz. Króh áruház mellett

Raktáron tartok mindenféle divatszőrmeiket.

Alakítások és javítások jutányos áron készülnek.

Zengewald László szücs.

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMINC FILLÉR és EGYSZERRE HÁROM REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

- a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban,
- a DEBRECENI UJSÁG-ban és
- a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

fiókkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. szám, fiókkiadóhivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám, a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

ELLÁTÁS

Két
középszkolai tanuló, jó családból, teljes ellátásra, külön szobával elfogad intelligens zsidó család, egyetemi hallgató felügyelete mellett. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 3838

Teljes ellátásra
gyermeket tanidőre, keresztény családban. 519

1 középszkolai
tanulót teljes ellátásra. Gőrye ucca 15. b.

Két
vagy három diákleányt kvártélyra vagy teljes ellátásra elfogad özv. Kocsis Gyuláné. Nyil u. 137. 389

2 zsidó gimnazistát
I., vagy II. oszt. teljes ellátással, esetleg csak lakással elfogad. Simonffy ucca 26. Ehrenfeld. 455

Urileány
medika vagy bölcsészethallgató uri családnál butorozott szobát fűrdőszoza használatával, esetleg ellátást kaphat. aHtvan u. 1. II. em. 32. Püspöki palota. Nagy házmester. 615

Uri
középszkolai tanuló teljes ellátást kaphat. Külön szoba, fűrdő és lifthasználat. Cim: Trafik, Piac ucca 60. sz. 508

A legolcsóbb
ellátást otthont, felügyeletet biztosított tanuló diákgyermekeknek. Vörösmarthy ucca 24. Az udvarban balra. 605

Iskolai
tanulókat teljes ellátásra vagy csak lakásra elfogadok. Értekezni délután 4 órától. Timár ucca 40., 3-ik ajtó. 472

Két
középszkolai tanuló teljes ellátásra elfogad uri család. Kossuth 29. Ügyvédi iroda. 453

Gimnazista
fiut tanításra és teljes ellátásra felvesz Kardos, Nagyvára du. 6. 441

Gimnáziumi
kisebb tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Honvéd u. 13. 470

Két
középszkolai tanuló teljes ellátást, külön szobát, konyhát kaphat magános urinőnél. Gólya ucca 7. sz. 432

Iskolás
gyermekeket teljes ellátásra felveszek. Esetleg német oktatásra. Török Bálint ucca 23. 471

Kitünő
otthont, ellátást, felügyeletet biztosított tanuló gyermekeknek. Gellár Ferencné Egymalom ucca 3. 459

Középszkolai
tanulókat kvártélyra uricsalád elvállal. Wesselényi téri palota, I. 15. ajtó. 461

Két kisleányt,
kik középszkolába járnak, felvesz izr. uricsalád. Cim a kiadóban. 492

2-3 diákok
zsidó gimnáziummal szemben teljes ellátásra elvállalok. Simonffy u. 19. szám. Könyvesbolt. 491

Izr.
uri család elfogad 2-3 iskolai tanulókat teljes ellátással jutányosan, esetleg zongora használatával. Hatvan u. 29. sz. 486

Urileány
szobát, fűrdőszoza használatával, esetleg ellátást kaphat uri családnál. Hatvan u. 1. sz. II. em. 32. 523

Két
diákleányt vagy egyetemi hallgatóknak teljes ellátást ad, uriaszony. Piac u. 49. szám. I. em. Szembe a kapuval. 521

Iskolai évre
teljes ellátásra kisebb leányokat felügyelettel elvállal uri család. Zongora van Szent Anna 34. 509

Két
középszkolai tanuló teljes ellátásra elfogadok. Arany János ucca 30. 524

Középszkolai
leánykát teljes ellátásra vállal izr. uri család. Hatvan ucca 11. sz. 631

Fémipariszkolához
közel külön szobába tanulókat teljes ellátással felveszek. Széchenyi kert, Huszár u. 13. 593

Uricsalád
elvállal teljes ellátásra leányt vagy 14 éves korig fiut. Jókai u. 9-a. udvari lakás. 616

Lakást,
vagy teljes ellátást uri fiuk részére adok. Batthyányi u. 11. sz. 613

Két fiut,
vagy leányt teljes ellátással, külön szobával felveszek. Ispotályi iskola 7-ik szám. 598

Egy-két
középszkolás uri leánykát teljes ellátásra elvállal izr. uri család, kinek hasonló lánya van. Kóser koszt, zongora használat. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 570

Diákok
leányt, vagy fiut ellátásra elfogadok. Cimem a Függetlennél. Telefon 85. 514

Teljes ellátásra
elfogadok két középszkolai, vagy egyetemi hallgatót. Ráczné, Kandia 6. 666

Egy
alsó osztályú polgári, vagy gimnáziumi izraelita tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Piac ucca 4. Faragó. 657

Tanár
ellátásra, tanításra, magánvizsgálati előkészítésre vállal tanulókat, vagy leányokat. Domb u. 18. 689

Iskolai
tanulókat teljes ellátásra, vagy csak lakásra elfogadok. Értekezni délután 4 órától. Timár u. 40. sz. 3. ajtó. 688

Középszkolás
tanulókat teljes ellátásra elfogad Hatvay tanító, Cegléd ucca 12. 682

Egy
diáknak lakást és ellátást adnék. Timár u. 25. 695

Középszkolai
tanulókat teljes ellátásra, tanítással elvállal uri család, központban. Széchenyi 8. 694

Középszkolai
tanulókat teljes ellátásra sürgősen elvállalja: özv. Bathoryné, Királyu. 5. sz. 693

Diákleány
teljes ellátást, lakást kaphat izr. özvegy urinőnél. — Piac 71. első emelet. 589

Központon
izr. uri családnál 2-3 fiatalember ellátást nyerhet jutányosan. Hatvan u. 29. 400

Tanár
ellátásra vállal tanulókat. Gondos felügyelet, tanítás. Kossuth u. 18. 501

Uri család
izr. iskolás leánykát ellátásra elfogad Csapó u. 36., jobboldali uccal lakás. 638

Két
középszkolai tanuló teljes ellátással elfogadok. Butorozott szoba kiadó a központonban. Iskola ucca 8. sz. 635

Középszkolai
tanuló külön szobával, teljes ellátással magános urinőnél központon felvétetik. Gólya u. 7. sz. 60

Tanár
ellátásra vállal tanulókat. Gondos felügyelet, tanítás. Kossuth 18. 22

Teljes
ellátásra elvállalok középszkolai tanulókat minden iskolához közel. Hatvan u. 2. 438

Tanulókat
teljes ellátásra elfogad uri család. Wesselényi téri. — Máv. palota 15. ajtó. 516

Teljes
ellátást adna tanítónő iskolásleánykának fűrdőszoza, zongora használat. Német társalgás. Thaly Kálmán u. 12. sz. 576

Egy,
vagy két gyermek gondos ellátást kaphat a zsidó gimnázium szomszédságában lakó izr. családnál. Ehrenfeld, Simonffy u. 26. 577

Izraelita
uricsaládnál egy-két középszkolai tanuló teljes ellátást nyerhet. Cim: Arany János u. 45., uccal lakás. 4748

Jutányosan
kaphat uri ellátást esetleg csak lakást is két zsidó diák, vagy szolid fiatalember. Teleki ucca 53. 575

Teljes ellátást
ad diák kisleánynak uriaszony. Miklós u. 27. 297

Havi
20 pengőért ad kitünő teljes ellátást középszkolai tanulóknak Pap Károly. — Nagyerdei tanári ház. 586

Főiskolai
vagy középszkolai tanulókat lakás, esetleg ellátással elfogadunk. Püspöki palota, I. em. 38. 563

Két-három
nagyobb iskolás gyermeket ellátásra város közepén elvállalok. Friedmann, Batthyányi 1. 622

Diákleány
lakást és ellátást kaphat, zongorahasználat. Cim a kiadóban. 396

Középszkolás
fiukat vagy leányokat teljes ellátásra zongora használattal jutányosan elvállalok. Csillag 75. 554

Kétágyas,
tágas, tiszta szépen butorozott szoba, esetleg ellátással főiskolai hallgatóknak kiadó. Szent Anna 29. 553

Teljes ellátást
kaphat 2-3 középszkolás tanuló. Cim: Nyil ucca 138 szám. 542

Két
középszkolai tanuló teljes ellátással elfogadok. Butorozott szoba kiadó a központonban. 543

Keresztény uri családnál
2-3 főiskolai hallgató teljes ellátást (lakás, étkezés stb.) kaphat. Cim a kiadóban. 310

Özvegy urinő
egyetemi hallgatót, esetleg hivatalnoknőt teljes ellátásra elfogad. Cim a kiadóhivatalban. 291

Batthyány uccán
két középszkolás fiu ellátást nyerhet gyermektelen keresztény házaspárnál. Cim a kiadóban. 269

Középszkolai
tanulókat teljes ellátásra elvállal uri család. Széchenyi u. 8. 131

Teljes ellátást
nyerhet olcsón 2 diákfiu, vagy leány a központonhoz közel szépen rendezett portmentes udvarban villaszerű új épületben családias felügyelet mellett. Huszár u. 7. Kisállomás mögötti villasorban. 259

Iskolás
gyermeket jó ellátásban részesítetek szerény díjazás mellett. Mester u. 35. 403

Iskolai
tanulókat teljes uri ellátásra jutányos áron felveszek. Ujháziné, Varga ucca 24. 4777

Zsidó
uricsalád teljes ellátásra elfogad zsidó uricsalád gyermekét. Kóser koszt, zongorahasználat. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 4512

Intelligens
gyermektelen izr. családnál egy, esetleg két diák fiu teljes ellátást kaphat. Értekezni lehet: Püspöki palota 11. sz. üzletben, a Hitel-szövetkezetnél. 4834

oson
átást esetleg két zsidó szolid fiatalemmel. Mikolai Késes ucca 53. 575

llátást
éányoknak uris u. 27. 297

vi
d kitünő telközépiskolai Károly. — Károlyi ház. 586

olai
olai tanulóleg ellátással. — Püspöki palota. 563

árom
s gyermekket s közepén eld. — Battemann, Battemann. 622

éány
tást kaphat, alatt. Cim a 396

skolás
éányokat telzongora haszoyosan elvál. 554

gyas,
szépen butoesetleg ellái hallgatókat Anna 29. 553

ellátást
középiskolás Nyil ucca 138 542

ét
tanulót teljes agadok. Buto-kiadó a köz. 543

uri családnál
hallgató telakás, étkezés Cim a kiadó. 310

y urinó
gatónót, eset- nőt teljes el. Cim a kiadó 291

ny uccán
lás fiu ellátást rmehtelen keaspárnál. Cim 269

iskolai
ellátásra el- lád. Széchenyi 131

ellátást
n 2 diákfiu, a központhoz rendezett porban villaszéri családias fel- tti. Huszár u. mögötti villa- 259

olás
ellátásban ré- rény díjazás er u. 35. 403

olai
es uri ellátá- ron felvezés- rgon ucca 24. 4777

idő
es ellátásra el- ricisalád gyer- koszt, zongor- Cim a Függel- dőhivatalában. 4512

ligens
izr. családnál két diák fiu kaphat. Érte- Püspöki palota en, a Hitel- 4834

Két
középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogadok. Mikolai Késes ucca 87. 279

Iskolai
tanulókat teljes ellátásra, vagy csak lakásra elfogadok. Érdeklődni lehet délután 4 órától Timár u. 40. szám 3. ajtó. 597

Teljes ellátásra
középiskolai tanulókat elvállalok. Szoboszlai ut 2., A) lépcső, 9. ajtó. 4967

Teljes
ellátásra elfogadok 2 középiskolai tanulót. Timár u. 52. Varga ucca sarok. Ökrösné. 809

Tanítócsalád
egy leány tanulót zongora és fúrdőszoba használatlall, elfogad. Rákóczi 31. 717

Kettő
iskolás gyermek teljes ellátással felvétetik, vagy butorozott szoba kiadó. Klein József kir. hg. u. 58. 698

Teljes
ellátásra elfogad uri család izr. egyetemista vagy felső iskolai urilányt zongora és fúrdőszoba használatlall. — Hatvan u. 31. Keresztépület. 699

Tanár
ellátásra, tanításra, magán vizsgálati előkészítésre vállal tanulókat, vagy leányokat. Domb ucca 18. 816

Izletes
házikoszt kereskedő és iparos fiatal embernek bentékezésre és kihordásra olcsón kapható. Eötvös ucca 40. szám. Hegedüs Istvánné. 831

Két középiskolai
I—II. oszt. fiu tanulót teljes ellátásra elfogadtatik. — Nyomatató u. 2. Balra 3. ajtó

Teljes ellátásra
iskolás leányokat elfogad uri család. Cim a kiadóban. 755

Kettő,
esetleg három középiskolai alsó osztályu fiut teljes ellátásra fúrdőszoba használatlall elfogad. Miklós u. 51. 762

ÜZLETEK

Bolthelyiség
Piac ucca 41. szám alatt azonnal kiadó. Érdeklődni lehet: Grünfeld ruhaüzletben, Piac 37. 1122

Hentesnek,
mészárosnak új üzlethelyiség kiadó. Gázgyár ucca 4. Boldogkert, Klór péknél. 439

Üzlethelyiség
nagy kirakattal Hajdunánáson, a Piacon azonnal bérbeadó. Értekezni lehet Pósa könyvkereskedőnél. 506

Kiadó
üzletek azonnal fűszernek, asztalos műhelynek, bárminek. Árpádtár 26. 569

Korcsmahelyiség
lakással, berendezéssel átadó azonnal. Külsővárszertér 3. sz. 650

Eladó
kitünő menetelű korcsma teherpályaudvarokkal szemben, házzal együtt, több lakás és üzlettel. Átvételhez 35.000 pengő szükséges. — Cimet a kiadóhivatalba kérek leadni. 685

Fűszer
és vegyeskereskedes italengedéllyel nagyközség piacterén átadó. Cim a kiadóban. 678

Üzlethelyiség
széles kirakatu, modern, jutányos árban kiadó. Hunyadi u. 12. sz. 726

Vidéken
jó forgalmu üzlet italmé- réssel, házzal családi okok miatt eladó. Darvasi, Péterfia 74. 840

Üzlethelyiség
szép nagy kirakattal min- denre alkalmas, kiadó. Csapó ucca 41. 818

Tűzfatelep
város központjában más vállalkozás miatt kevés tökével azonnal átvehető. — Cim a kiadóban. 839

Zongora
eladó Eötvös u. 15. Megtekinthető d. e. 10—3-ig. 834

KIADÓLAKÁSOK

Nagyerdőnél
2 szoba, konyha, kamara kiadó. Felvilágosítás Hadházi ucca 20. 309

Irodának
alkalmas különbejáratu szoba kiadó, esetleg butorozva. Arany János u. 2. Hungária épület II. emelet 9. — Nagy Samu. 4001

Kiadó
kényelmes uri lakás, villamos megállóhoz közel, — Sestakert, Komlóssy ut 66. szám alatt. Értekezni lehet ugyanott. 4387

Kiadó
kettő szoba, konyha, kamara. Hízaló, göré, gyümölcsös, baromfi nevelők, szántóföld. Acél ucca 37. 4107

Főtér
legszebb helyén szép, nagy uccai szoba irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas azonnalra kiadó. Cim a Függelven kiadóiban 498

Két
uccai modern szoba, fúrdő és előszobával október 1-re kiadó. Király u. 9. 568

Különbejáratu
csinos butorozott szoba, fúrdőszoba használatlall 15-re kiadó. Értekezni Piac u. 19. Zoldánál. 503

Különbejáratu
szoba kiadó magános urnak vagy nőnek. Főiskolai hallgatóknak teljes ellátással. Miklós ucca 4. földszint jobbra. 504

Butorozott
szoba egyetemi hallgató- nak kiadó. Szegfű u. 25. 612

Közponon
különbejáratu jól butoro- zott szobák uraknak, eset- leg ellátással, házaspárnak, azonnalra is kiadó. Hatvan 29. 652

Csinosan
butorozott két ágyas szoba egyetemi hallgatók vagy középiskolai diák részére kiadó. Nemzetőr ucca 3. a. 633

Kiadó
azonnal 2 szoba, konyha, kamara, istálló, disznóól és gyümölcsös a Homokkertben. Cim a kiadóban. 641

Kiadó
Mester ucca végén vasöntőde mellett egy különálló kis ház, két kis szoba, nagy nyitott veranda, konyha, kamra lakással, udvar és kis kerttel. Értekezhetők Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 644

Butorozott
csinos szoba orvosnő, vagy egyetemi hallgatóknak ki- adó. Simonyi ut 13. 658

Uccai
butorozott szoba kiadó. József kir. herceg ucca 44. Mandel. 663

Különbejáratu
szoba kiadó, esetleg diá- koknak teljes ellátással. — Péterfia ucca 69. 665

Közpononban
jól butorozott tiszta szoba uri embernek kiadó. Magos ucca 25. 656

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba két uriember részére kiadó Klein, Dégenfeld tér 3. 675

15-ére
egyszobás lakás és külön- bejárattal üres szoba ki- adók. Péterfia 60. 671

Kiadó
két szoba konyhás lakás csapókerti megállónál. Új vasuti sor. 670

Lépcsőházi
bejáratu uri kényelemmel ellátott uccai szoba kiadó. 1—2 disztngvált urnak. — Cim: Fülöp, Péterfia 42. 662

Szép
nagy butorozott szoba szín házzal szemben, esetleg irodának kiadó. Friedmann Batthyányi 1. sz. 623

Kiadó
két szoba, konyha, istálló, vagy az egész hizlaló. Malom ucca 12. Értekezni lehet Teleki ucca 13. szám. 607

Egy
butorozott szoba egy vagy két fiatal embernek olcsón kiadó. Értekezni József királyi hg. u. 41. 812

Közponon
fűtéses különbejáratu szoba kiadó intelligens uri embernek. Cim a kiadóban. 815

Lakások,
2, 3 és 4 szobások rendes bérért kaphatók Máté iro- da. Piac ucca 30. Lakás- ügyek délutáni órákban 3—5-ig. 1174

Kiadó
két szoba, konyha, spájk azonnal. Vargakert, K. Tóth ut 3. 811

Egy
uccai nagy szoba, nagy konyha, spájk és pincelakás október egytől kiadó gyer- mekten házaspárnak. — Megtekinthető vasárnaptól kezdve. József kir. hg. u. 47. sz. 5419

Kiadó
lakás üzlettel vagy külön. Kuczik-telep, Malvin ucca 49. 5418

Csinosan
butorozott szoba két diák, vagy diákleány részére, esetleg ellátással is kiadó. Nemzetőr u. 3. a. Ornstein. 779

Kiadó
kétszobás fúrdőszobás, egy egyszerűbb kétszobás, egy egyszobás konyhás magas, világos pincelakás. Borz u. 9. sz. 792

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba, előszobával, villanyvilági- tással szeptember 15, vagy október 1-re kiadó. Fiatal házaspárnak vagy két ur részére. Diószegi ucca 10. Árpádtér. 789

Butorozott
szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Széchenyi ucca 18. 788

Egy
butorozott szoba kiadó szeptember 15-re. Széché- nyi ucca 14. 784

Különbejáratu
uccai butorozott szoba ki- adó. Egy rövid zongora el- adó. Péterfia 60. 794

Bercsényi
ucca 27. egy szoba fél- konyhával szept. 15-re ki- adó. 806

Két
udvari szoba esetleg együtt kiadó. Vénkert, Domokos Lajos 26. 747

Pincszoba
lakásnak, raktárnak vagy csendes műhelynek kiadó. Batthyányi ucca 7. 730

Kiadó
egy vagy két butorozott szoba, esetleg ellátással is. Király u. 5. Dr. Széll. 731

Kerekes Géza
ucca 33. számú ház két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel 319 öl földdel, október 1-re kiadó. Érte- kezni lehet Eprektert ucca 5. a. alatt. 737

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó 1—2 uri embernek. Széchenyi ucca 15. emelet. 630

Butorozott
szoba kiadó. Hatvan u. 11. sz. két uriember részére. 629

Két szoba,
konyha, külön udvarral azonnal kiadó. Értekezhet- ni: Homokkert, Ovoda u. 12. szám. 596

Különbejáratu
butorozott szoba két fiatal embernek vagy házaspár- nak kiadó. Orthodox kóser kosztot abonensnek adok. Deák Ferenc u. 9. 599

Butorozott
külön bejáratu szoba ki- adó. Cserepes ucca 4. 550

Kettő
szoba, konyha, kamara azon- nal kiadó. Budai Ézsaiás u. 15. sz. 423

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. — Vörösmarty u. 1., balra. 79

Kiadó
egy szobás, konyhás lakás kamarával. Ujvárosi ut 5-a. 174

Uccai
butorozott szoba teljes el- látással uriember részére ki- adó. Gólya ucca 7. sz. 431

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Simonyi ut 13. 476

Egy
szoba, konyha, előszoba ki- adó azonnalra. Lorántffy ucca 24. 198

Kiadó
két szoba, konyha, spájk. — Varga-kert, K. Tóth ucca 3. sz. 484

Kerekes Géza
33. számú két szoba, kony- ha, éles és faskamra, 319 négyszögöl földdel október 1-re kiadó. Értekezni lehet Eprektert ucca 7. a. szám. 608

Egészszéges
tiszta száraz butorozott 2 ágyas szoba, esetleg kony- hahasználatlall azonnal ki- adó. Vigkedvü Mihály ucca 1. sz. 546

Butorozott
különbejáratu szoba kiadó. Cserepes ucca 4. 700

Lakást
különbejáratu kap magá- nos nő vagy férfi. Kinizsi ucca 32. 551

Kiadó
csinosan butorozott uccai szoba. Kandia 15. 555

Két udvari szoba
kiadó, esetleg együtt. Vén- kert, Domokos u. 26. 545

Kiadó
azonnal külön bejáratu kis szoba magányos nőnek. — Homokkert, Oláh Károly u. 10. 548

Elsőrangú
4 szobás lakás kiadó. Pé- terfia 48. Ugyanott buto- rozott szoba szolid lakó- nak. Értekezni 2—3-ig uccai emeleten. 265

Pincszoba
Arany János ucca 59. sz. a. lakásnak vagy műhelynek kiadó. 489

Csinosan
butorozott uccai szoba fős- kolai hallgatóknak azon- nalra kiadó. Darabos u. 5. I. emelet. 522

Különbejáratu
butorozott szoba két fiatal embernek, vagy házaspár- nak kiadó. Orthodox kosztra abonnenseket vállalok. Cim a kiadóban. 525

Kiadó
Mester ucca végén két szo- bás kis lakás nagy nyitott verandával, különálló ház és udvar. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth u. 540

Kiadó
Mester ucca végén kétszo- bás kis lakás nagy nyitott verandával, különálló ház és udvar. — Értekezhetni: Vár ucca 8. 775

Péterfia 67.
alatt egy butorozott és egy butorozatlan szoba kiadó. 754

Butorozott
csinos szoba orvosnő, vagy egyetemi hallgatóknak ki- adó. Simonyi ut 13. 756

Butorozott
szoba különbejárattal két uriembernek kiadó. Csapó u. 19., Klinné. 756

Egyszobás
és kétszobás lakás, pincelaka- s, bolt, raktár, műhely — azonnal kiadó. Csapó u. 11., Sümeiginé. 843

Bérbeadó kerti ház,
5 szobás, mellékhelyiségek- kel, üveges verandával, 450 négyszögöl gyümölcsös, veteményes kerttel, villany és jóvizű kuttal, villamos megállótól pár percre, azon- nal átadó. Értekezni Steiner Ingatlaniroda. Piac u. 19., II. em. Telefon 6-24. Nagy- lakások átadók. 844

Gyermektelen
házaspár takarításért lakást kap. Fűvészkeret ucca 11. 844

Egy
és kétszobás lakás kiadó. Budai Ézsaiás u. 15. 741

Szent Anna
ucca Kovács Róza üzleté- ben egy pincelakás vagy raktárnak vagy lakásnak kiadó. 713

Kiadó
Mester ucca végén két szo- bás kis lakás nagy nyitott verandával, különálló ház s udvar. Értekezhetni Gaz- dák bankja, Kossuth ucca. 704

Különbejáratu
csinosan berendezett buto- rozott szoba 15-re kiadó, esetleg konyha használatlall is. Nyugati ucca 46. 700

Simonyi uti
villanyos megálló közelé- ben 3, esetleg 4 szobával modern villa, parkettes, fúrdőszobával, butorozva vagy anélkül kiadó. Felvilágosi- tás: 125. telefonszám. 709

Butorozott
szoba 1 vagy 2 személy ré- szére azonnal kiadó. Weisz Bundi ucca 15. 768

Közpononban
két ur részére elegánsan butorozott szoba fúrdőszo- ba használatlall, esetleg el- látással ikadó. Hatvan u. 1. II. em. 17. a. 767

Közponon
különbejáratu szobák urak- nak, esetleg ellátással, há- zaspárnak kiadó. Hatvan u. 29. sz. 766

Piac uccán,
legforgalmasabb helyen építendő háromemeletes modern bérpalotában két- szobás lakások havi 90—120 P. bérért 1929. május 1-re kiadók. Felvilágosítá- sal szolgál Sajó István mű- építész irodája, Verbőczy u. 4. d. e. 10—12-ig. 697

Örök lakás
Piac uccán, legforgalma- sabb helyen építendő há- romemeletes modern bér- palotában 2—3 szobás, kedvező fizetési feltételek- kel eladók. Felvilágosítá- sal szolgál Sajó István mű- építész irodája, Verbőczy ucca 4. d. e. 10—12-ig. 697

Egyetemi
hallgatók részére klinikák- hoz közel uri családnál buto- rozott szoba kiadó. Po- roslyay ut 46. 825

Két
szoba, konyha, kamara ki- adó, azonnal elfoglalható. Sámsoni ut 9. 824

Közpononban
jól butorozott tiszta szoba uri embernek kiadó. Magos ucca 25. 5429

Közpononban
egy vagy két butorozott szoba intelligens fiatal em- berek részére azonnal ki- adó. Cim: Simonffy ucca 19. könyvesbolt. 841

Kerekes Géza
u. 20. alatt nov. 1-re kiadó három szobás lakás kerttel együtt. Értekezhetni Deák Ferenc u. 5. 819

Kiadó
szoba, konyha, spájk és ve- randa. Szabolcs ucca 39. Köntöskert. 838

Kétágyas
szépen butorozott tágas szoba, esetleg ellátással ki- adó. Szentanna 29. 835

Bérbeadó
két nagy szoba, előszoba, konyha, kamara. Ujkert, Lehel ucca 39. 795

Különbejáratu
butorozott szoba diákok ré- szére is azonnal kiadó. Ki- gyó u. 30. 796

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz — október egyre. Erzsébet u. 19. 796

Parkettes
uccai szoba ágynemű nélkül kiadó intelligens egyének. Szent Anna hanrmincegy. 704

VÉTEL

Perzsaszőnyeget
veszek ebédőbe. Cim a kiadóban. 4010

Tejet
nagyobb mennyiségben állandó megvételre keresek. Miklós u. 25. Salamon. 578

Szent Anna
uccai részen jókarban lévő kisebb családi házat megvételre keresek 12-13,000 pengő körüli értékűt. Cim a kiadóban. 561

Szecsavágót,
használtat, de jó állapotban lévőket veszek. Simonffy ut 6. 696

Egy
kis fűszerberendezést keresek megvételre. Vargakert, Herceg u. 12. 556

1.5 HP
kifogástalan üzemképes vilanyomot keresünk megvételre. Ecetgyár, Széchenyi u. 13. 572

Szekerényt
tükrrel, fehérre vennék. Cim a kiadóban. „Tiszta” jellegre kérek leadni. 591

Hálókat,
ebédőket, uriszobákat, magános butordarabokat, Schöberl ágyakat, zálogcédlákat és mindenféle ingóságokat megvételre keres az Ingóságközvetítő. 744

Jómenetelű
italmérés betegség végett átadó. Cim a kiadóban. 536

Sarok
üzlethelyiség modern kirkatokkal Hatvan u. 18. sz. alatt azonnal kiadó. Felvilágosítást nyújt dr. Sebestyén ügyvéd, Piac 49. 111

Egy
kerékgyártó műhely azonnal kiadó. Bocskay tér 8. 393

ALLAST KERESŐK

Allást
váltotatna azonnali belépéssel, bárhol — vidéken is — perfekt magyar-német levelező, mérlegképes könyvelő, kis családdal. Abszolút korrekt, megbízható, 22 évi sokoldalú gyakorlattal bíró elsőrangú munkaerő, kitűnő bizonyítványokkal, referenciákkal. Cim a kiadóban. 507

A Margit
férfi gőz tyukszemvágója ajánlkozik házakhoz tyukszemet vágni, masszírozni, felfürdőt adni. Levélhívásra házhöz megyek. Labonc József. Honvéd uca 5. 585

Bármilyen
állást vállalok ingatlan óvadékkal, vagy tőkeerős cégnél kívánatra készpénzzel ötezer pengőig. Raktárnoki pénztárnoki, pénzbeszedői vagy telep, esetleg munkafelügyelői állások jöhetnek tekintetbe. Cimem a kiadóban. 649

Német
nevelőnő vidékre is ajánlkozik gyermekhez, hosszú bizonyítvánnyal, azonnalra. Cim Nyiregyháza. Ujságbolt. 736

Tanoncnak
adnám fiamat kereskedő v. iparoshoz, teljes ellátással, vidékre is. Szombattartó izraelita. Cim a kiadóban.

BETÖLTENDŐ ALLÁSOK

Szerelőt
aki önállóan dolgozik azonnali belépésre felvesz Neuländer kocsigyár. 408

Főtéri üzletbe
kaucióval megbízható intelligens alkalmazottat keresek (nő is lehet). Cim a kiadóban kérem.

Perfekt
főzőnő jó fizetéssel felvétetik. Eszenyi, Széchenyi uca 53. 692

Famegmunkáló
gépekhez ügyes, megbízható gépmunkásokat hosszú gyakorlattal, jó bizonyítványokkal azonnal felvesz Fehérvári Testvérek Rt., Szoboszlai ut 3. 1074

Asztalos
tanuló felvétetik fizetéssel Vangor Antal asztalosnál, Csapó uca 9. 4858

Dombormunkához
értő lemezelő munkást és önállóan dolgozó szerelőt felvesz Neuländer kocsigyár 407

Azonnalra
keresek főtéri luxus üzletbe kaucióképes férfi vagy női alkalmazottat. Cim a kiadóban. 628

Keresünk
intelligens, lehetőleg szakmában jártas és kereskedelmi ismerettséggel bíró urakat, ki gazdák körében ismerettséggel bíró, eladó tisztviselőnek. Traktor, mezőgazdasági gép- és műtrágya üzlet. Fix és jutalék. Guttman Testvérek, Hunyadi u. 14. 611

Konvenció
kocsist, kis családot október 1-ére keres Pécsi, Batthyányi uca 16. Keresztépület. 481

Majorost
nőset, kis családot október 1-ére keres Pécsi, Batthyányi uca 16. Keresztépület. 482

Szakácsnőt
elsőrendűt keresek október 1-ére étkezde részére. Cim a kiadóban. 418

Szakácsnőt
perfektet azonnalra felvesz fiatal házaspár. Cim a kiadóban.

Fűszerben
teljesen jártas ügynököt keres. Ugyanott tanuló felvétetik. Lindenfeld, Dégenfeld tér 634

Egy tanuló
fűszerkereskedésbe felvétetik. Török Barnáné, Varga uca 35. 653

Kifutó
felvétetik Guttman fűszerüzlet, Piac u. 64. 639

Szőlőkivárási
munkához szakmájos v. napszámos munkások kellenek. Jelentkezhetnek Vár uca 8. 642

Cipészsegéd
hétzamos felvétetik. Rákóczi uca 71. sz. 648

Fogtechnikus
tanulót felvesz Ivanovits Antal, Dégenfeld tér 2. 645

Bejáró
mindenes leány felvétetik pár tagu családhoz. Rákóczi u. 11. 661

Varrodába
tanuló leány felvétetik. 752 Varga u. 6. 558

Egy tisztességes
ember kocsisnak felvétetik Fülöp mézsnagykereskedésben, Vesselenyi uca 121. (Volt Homokkert u.) 655

Tanulókat
felvesz Pekete gépjárató műhely, Hadházi uca 18. 674

Kifutó
fiu vagy leány felvétetik: Moskovits harisnyaházába, Piac u. 41. 686

Kifutó
leányokat és fiukat felvesz a Debreceni Független Újság, Piac u. 49. 4930

Gyakorlott
francia munkás főlvétetik. Fischer női divatszalon. Széchenyi u. 7. 451

Kifutó
fiu felvétetik. Hatvan u. 2. Festéküzlet. 412

Tanuló
és kifutó leány felvétetik: Goldstein Karolin Miklós u. 5. sz. 496

Varró- és tanuló leányok
felvétetik Aszodi Bazsa varrodájában. Bethlen uca 65. sz. 495

Kocsist
gyermektelent lakás és komencióra azonnal felfogadok. Jelentkezhetnek: Gazdák Bankja, Kossuth u. 537

Mindenes
bejárónő felvétetik Bethlen uca 14. Hátul az udvarban 530

Mész üzletbe
Petőfi térre ügyes elárúsító nőt keresünk. Korona, Piac 10. sz. 32.

Kenyérügynök
csak kereskedő szakmából, felvétetik. Kenyérszakmabeli előnyben. Korona kenyérgyár, Piac 10. 534

Pékinas
bentkosztra 16 éven felüli fiu felvétetik. Korona kenyérgyár. Piac 10. 533

Egy
jó munkás csizmadiaségéd felvétetik állandó munkára. Homok u. 142. Kranovszki 814

Tanulót
felvesz Zelinger festő Darabos u. 16. 813

Fűszerzakmában
helyben bevezetett ügynököt felvesz Friedmann Simon, Széchenyi u. 6. 787

Könyvelői,
bizalmi vagy más megfelelő munkát vállalok egész délutánra. Stern József tanító Stat. izr. iskola. 786

Kocsist,
gyermektelent lakás és komencióra azonnal felfogadok. Jelentkezhetnek: Vár uca 8. 776

Majoros
cseléd tanyára, aki szőlőmunkához is ért, azonnal felvétetik. Vár uca 8. 773

Urak
jó megjelenéssel és kereskedelmi érzékkel fixfizetéses állásba felvétetik. Csak komoly urak jelentkezzenek. Elektrolux, Szt. Anna tiz. 793

Foglalkozást
kereső urak állandó keresethez jutnak. Jelentkezni Hatvan u. 22. 803

Ragasztók
felvétetik Weinberger cipőgyárban, Csapó uca 58. Ugyanott bőrhulladék eladó. 712

Kosárfonáshoz
értő emberek kerestetnek. Kossuth uca 43. Keresztépület. 711

Munkásleányok
felvétetik. Kossuth u. 43. Keresztépület. 710

Majoros cseléd
tanyára, aki szőlőmunkához is ért, azonnal felvétetik. Gazdák bankja, Kossuth u. 706

Fogtechnikus
segédet és egy tanulót felveszek. Ivanovits, Dégenfeld tér 2. 708

Ügyes,
megbízható kifutó fiu felvétetik Szalkai u. 7. 493

Éves cipészsegédnek
ajánlkozik államilag képzett hadiárva. Feltételei: teljes ellátás, egy ruha, egy cipő, havi 5 P. Cime: Végh József, Mezőpeterd. 468

Fiatal segéd
cipőszakmából 15-ére állást keres. Bihari, Széchenyi uca 26. 573

Kereskedelmi
érettségivel bármilyen irodai alkalmazást vállalok. Cim a kiadóban. 610

Tanuló
felvétetik Schön Arthur kézműáruházában Csapó u. 4. sz. 559

Varró
kézileány felvétetik Schön Arthur kézműáruházában, Csapó uca 4. 560

Zongoratanárnőt
keresek, ki két leánygyermekemet saját lakásán tanítaná heti 3 órán. Lehetőleg a Gyermekmenhely környékén, vagy Mester uccán. Újvárosi ut 5-a. 175

Építészeti
rajzoló azonnali belépésre felveszünk. Városháza, I. 23. 466

Bejáró
leány könnyű házi munkához is értő, keretetik. Rákóczi uca 14. szám. 469

Varróleányokat
felveszek. Mandel Jenőné, Arany János u. 63. 624

Boltiszolgát,
fiatalt, rendes ruházattal felvesz Molnár szőnyegüzlet, Piac u. 40. 581

Söröskocsis
felvétetik. Reichmann Vilmos, Széchenyi uca 22. 580

Perfekt
szobaleányt és jól főző mindenes szakácsnőt keresek. Csak hosszú bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek. Cim a kiadóban. 603

Egy bejárónét
keres özv. Oroszné. Timár uca 5. 590

Zsákfoltozó
asszonyt felveszek. Vár u. 7. Honig. 571

Bejáró
leány felvétetik Kossuth u. 15. Ékszerész üzlet. 606

Ügyes
kifutó fiu azonnali belépésre felvétetik Grósz Sándor, Kut uca 34. 566

Mindenes
bejárónét felveszek. Gerő, Piac u. 58. III. lépcső I. emelet. 592

Toledó
és fehérnemű himzőnők munkát kaphatnak Csokonai uca 44. 601

Kádársegéd
hordók javításához felvétetik. Cim a kiadóban. 579

Majoros
cselédet azonnal felfogadok Jelentkezhetnek: Gazdák bankja, Kossuth uca. 538

Kifutó
azonnal felvétetik Hungária lisztüzletbe, Széchenyi uca 57. 490

Kifutó
fiut vagy leányt azonnal felveszek. Simonffy u. 19. sz. Könyvesbolt. 488

Kifutó
fiu vagy leány azonnal felvétetik Gárdos könyvkereskedés. Püspöki palota. 502

Házmasternek
felvétetik gyermektelen házaspár egy szoba lakásért József kir. herceg u. 23. 528

Egy
ügyes fiu tanulónak felvétetik. Bánk László fűszerkereskedő. Hajnal u. 19. sz. 520

Munkásleányokat
felvesz a Papp Gyula gőzmosoda, Szalkai u. 3. 719

Kiadó
egy szoba, konyha. Csige-kert uca 17. 725

Ügyes
kifutó fiu felvétetik: Grosz Kut uca 34. 5417

Tanulónak
egy ügyes fiut felveszek. Vojth fűszerkereskedő, Árpádtér. 705

Mindenes
bejárónét feltétlen megbízható felvétetik Széchenyi uca 40. Bányász. 822

Szikvizgyárban
kocsis és töltő fiu felvétetik. Homok u. 140. Hungária szikvizgyár. 820

Mindenes
bejárónét keresek azonnalra. Jelentkezhet délután Csokonai uca 24. Keresztépület. 817

Gazdasági irodai
munkára kerestetik 4-6 kö. zépiskolát végzett egén. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a Semsey-uradalom felügyelősége címére, Balmazújvárosra küldendők. 797

Ecset
készítéshez értő nők felvétetik. Alföldi keféüzem, Csokonai 10. 799

Jómegjelenésű árva
leányt keresek teljes ellátással, fizetéssel, ki dohányárudában segédkezne. „Árva” jellegre továbbit leveleket a kiadóhivatal. 757

Munkásleány
felvétetik. Kossuth u. 43., keresztépület.

LAKÁST KERESŐK

Színház közelében
intelligens urinő keres elegánsan butorozott szobát fürdőszoba használatl — szeptember hó végére. — Ajánlatokat „Elegáns” jellegre a Független Újság kiadójába kérek. 584

Kicsiny
butorozatlan szobát keresek lehetőleg a központban Cimeket a kiadóhivatalban kérem leadni. 647

Keresek
2 szobás, fürdőszobás modern lakást központban. — Ajánlatokat „Fürdőszobás” jellegre Hajdúföldhöz. 333

2-4 szobás
lakást keresek a Royalhoz közel. Ügynököt díjazok. Piac 89. Csemegeüzlet. 1173

ELADÁS

Szép akkor lesz,
ha a Korzó „Éva” arkenőcsöt pattanás, szeplő és egyéb arcárbántalmak ellen használja. — Beszerezhető a Korzó drogériában, Piac uca 42. 1138

Intézeti toilette felszerelések:
szappan, fogkefe, hajkefe, ruhakefe, fésű, szappan és fogkefetartó a legolcsóbban beszerezhető a Korzó drogériában, Piac uca 42. 1138

Gyermekdivatházban.
Városháza épület, gyönyörű, olcsó gyermekruhák mélyen leszállított árban. — Nagy választék! 200

Ford-tractor,
kétéves, üzemben, birtokreform miatt mint szám felletti 2. és 5. számú Eberhard ekével olcsón eladó. Cim: Csáki uradalom. — posta: Nagyléta. 200

„HORTOBAGY”-malom telepen liszt, korpa, tengeri és darák eladása. — Megrendelések házhöz szállítva. Telefon 179.

Deák Ferenc uccai templomban eladó sürgősen elutazás miatt 1 férfi ülés, 20. pad első és egy női ülés második emelet 20. pad első szám. Értekezhetni: Hoffmannék, Bika-bérlőházban. 4519

Sertes
mangalica 150 darab, 1 sé félévés, 150 darab 7 hónaposok, 100 darab választási eladók Erdőnyél, Újfehértó. 199

Szép
üvegezett állvány és teljes uri szabó berendezés eladó. Nagy János u. 29. 627

Saját
készítményű hálószoba butorok legolcsóbban Bálint Sándornál, Piac u. 85. 686

Szöszös bükköny
őszi borsó vetőmag kapható a tépei gazdaságban. 620

Kisbögő
erős hangu 30 pengőért eladó. Gyöngyvirág u. 19. 638

A Deák Ferenc
uccai templomban eskető téren egy női páholy ülés 12. és férfi, a pad 11. számú ülés sürgősen eladó. Értekezni Hatvan u. 59. Gutfreundnál. 632

Eladó
rizling és ezerjő bor 1925 és 1927. évi termés hordótelekben is. Értekezhetni Kossuth u. 9. Kardos László-cégnél. 668

UJ! UJ!
Villanyzerelési vállalat! Értésitem a t. közönséget, hogy Miklós uca 17. szám alatt villanyzerelési vállalatot létesítettem, ahol bármely szakmába vágó munkát a legjutányosabb árban készítek. Költségvetés díjtalan. Hívásra szívesen megyek. — GROSZ ISTVAN villanyzerelő, a Világítási Vállalat volt szerelője. 480

Libahusnak
kilója 2.20 P Kornhauser-nél, Simonffy 5. átjáró. 402

<p>Francia lecke és társalgási órákat adok olcsón. Erzsébet ucca 11. sz. 810</p> <p>Szobataránót keres felsőbb gimnázista leány teljes ellátásra. Kosuth ucca végén, a park előtt. Lorántffy u. 42. 604</p> <p>Alkalmi vételhez pénzes társat keresek magas haszonrészesedés mellett. Cim a kiadóban. 582</p> <p>Kárpitos munkát házaknál, házon kívül jutányosan eszközöl: Oláh András kárpitos, Betlen ucca 48. sz. 625</p> <p>Paplant varrni házhoz megyek. Cimet „Paplan” jelígre a kiadóra kérem beadni. 609</p> <p>Dália virágot bármilyen mennyiségben szállítok vagy házhoz küldök. Simonyi ut 9. 617</p> <p>Zongora és német nyelvtanfolyam, legmodernebb módszer szerint Thaly Kálmán u. 12. 392</p> <p>Elsőrendű munka legújabb divat szerint legolcsóbban készül Sugár Sámuel uri szabónál. Varga u. 16. Telefon 13-97. 390</p> <p>Arva leány tanyás birtokkal, özvegy asszony huszezer pengővel férjhez menne munkaszeretetőhöz. Válaszbélyegért bővebbet Kincses Ferenc kiscigazda, Orosháza. 574</p> <p>Zongorázni tanítok 25 éves gyakorlati kezdőket, haladókat országos zeneakadémia tananyagára szerint. Tisztviselőknél kedvezményesen. — Rakovszky ucca 42. Városi bérház, II. 5. 465</p> <p>Zongoraórákat ad kezdőknek zenedei módszer szerint jutányosan akadémista növendék. Értekezni lehet délelőtt 10-12-ig. Darabos ucca 57. 549</p> <p>Monogram és fehérnemű himzést jutányosan készítek. Wesselényi tér. Máv. palota I. 15. ajtó. 515</p> <p>Kölcsönöket folyósítunk házakra, földekre, áru és értékpapir és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. Gazdák bankja, Kosuth és Batthyányi ucca sarak. 539</p> <p>Gépen gomblyukasztást vállalom. — Ugyanott magas fizus eladó. Hermann, Hatvan 31. 527</p> <p>INGATLAN A legszebb kertben, az Epreskert ucca 11 sz. a. gyümölcsfákkal teleültetett 330 négyszögöl háztelek eladó. 460</p> <p>Vadonatuj ház eladó. Árpád tér 38., — kölcsön esetén 3 szobás lakást (komfortos) díjmentesen adok. 463</p> <p>Kiadó telepen hét holdnyi föld tanyával. Értekezhetni Simonffy ucca negyvenkettő. 118</p> <p>Honvédtemető ucca 17. szám. 2 szoba, fürdő, üvegeranda, kamara, konyha, jövizű kut, gyümölcsös, melléképület, baromfi és sertésöl elköltözés miatt eladó. 513</p> <p>Kitűnő tőkebefektetés Emeletes bérház, beköltözhető hatszobás parkettes lakással eladó. Vevőnek befektetett tőkéje nettó 12 százalékos hoz. Máté ingatlaniroda. Piac u. 30. sz. 406</p> <p>Csillag ucca 49. sz. ház eladó. Faragó ügyvédnél, Piac 44. 654</p> <p>Burgundián eladó uriház nyolcszobás, beköltözhető lakással, háromszázhetvenöt négyszögölös, kertes udvarral. Kizárólagos megbízott Máté ingatlaniroda, Piac 30. 406</p> <p>Kiadó a Csapókerthben 3 hold föld lakással. Értekezhetni Kosuth 9. Házmeztornél. 669</p> <p>Kétházhely Homokkertben, Szoboszlai Pap István és Hegyi Mihályné ucca sarkán eladó. Értekezhetni dr. Tervey és dr. Kovács ügyvédeknek, Piac ucca 73. 670</p> <p>Széchenyi uton hatszobás modern új építkezési lakóház azonnali beköltözésre eladó. Kévs pénzzel megvehető. Kizárólagos megbízott Dezső, Kossuth u. 16. 680</p> <p>Bánkon 21 kat. holdas tanyás birtok igen olcsón eladó. Két szobás jó lakás, 30 jószág-istálló, 2 sertés akol, hatalmas baromfi ól. 187 darab akácfa. Értekezni: Miklós ucca 7. 588</p> <p>A vágóhid és a vásárpénztár közvetlen közelében fekvő telkem egy részét házhelyekre felosztva eladom igen kedvező részletfizetési feltételek mellett. Érdeklődők forduljanak a Gazdasági Takarékpénztár rt.-hoz, Debrecen, Király u. 2. 1171</p> <p>Angyalházán 37 kat. holdas tanyás birtok, épületekkel, istállókval 35.000 P. eladó. Azonnali átvételhez fele pénz elég. Debreceni Bankház, Miklós, ucca 7. 791</p> <p>Bánkon 21 kat. holdas tanyás birtok, felerészben buzatermő, istállókval igen olcsón eladó. Értekezhetni Debreceni Bankházban, Miklós ucca 7. Ugyanott 40 kat. holdas tanyás birtok vámospércsi határban kiadó, ugyancsak kiadó 200 holdas tanyás birtok Hosszupályi alatt és a Szepesen 109 kat. hold. 790</p> <p>Olajútó 31. b. 1 szoba, konyhás ház jutányosan eladó. 621</p> <p>12 kat. hold elsőrendű buzatermő szántó föld bérbe kiadó. Érdeklődni lehet István malom, portás. 535</p> <p>Eladó ház Nyil ucca 135. szám alatt. 547</p>	<p>DIENES JÓZSEF v. községi főjegyző országos földbirtokrendező bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája. Fűvészkerth ucca 16. szám. (Saját ház.) Telefon 14-98.</p> <p>Eladó házak: Központban emeletes, üzletes ház. Simonyi uton 1600 négyszögöl parkkal. Hunyadi uccán értékes ház. Agárdi uccán parkettes, modern ház. Hatvan ucca végén. Nyil ucca 73., nagy pékség.</p> <p>Legányi ucca 4. Leány ucca 4. Méliusz téren. Csonka 9. Homok 7. Oláh Károly 53. Eröss Lajos 3. Szegefi 10. Wesselényi 93. Vigkedvű 16. Szabolcska 4. Szeremlei 18. András ucca 6. Rásó Gyula 1. és 4. Nagyapál 3. Német 33. Szabó Kálmán 47. Diófa 15. és 19. Toldi 23. Temető 24. Gilyányi 19. Lónyai 10. Keresztesi 28. Malvin 42. Mátyás király 41. Kishegyesi 32. Töhötöm 6. Tordai Gábor 7. Rakovszky uccán. Nyil 15. Kerekes Géza 23. Böszörményi 71. és 22. Toldi 27. Vulkánteleg 6. Puskásteleg 21. Dévai 1., 11. és 30. Fancsovics 34. Szegefnyházor 30. Gyöngyvirág 19. Létai ut 1-f és 1-h. Libakert ucca 12-b. Kovács 15, Csapó 81., István ut 41, Szt. Anna 54. Kertész 5. Lehel 19. és 21. Poroszlaj 21. és 23. K. Tóth Kálmán 12, Andrassy 3., Domokos Lajos 26. Csalogány 5. és 8., Kiss Áron 21, Széchenyi ut 20., Tasnádi 3, Puskás telep 56, Timár 25., Budai Ézsaiás 6. a. és 15., János u. 78., Szeder u. 14., Onossay 23., Virág 42., Beke 24, Uj 9, Kemény 5, Keresztesi 20., Csonka 10., Gróf Tisza István 10., Kerekes Géza 20., Aczél 2., Király Ferenc 7., Dévai 11., Irén 24., Olajútó és Téglavetőben olcsó házak.</p> <p>Vidéki házak: Pestszentlőrincen négyszobás. Hajduszoboszlón háromszobás. Alsójózsán háromszobás, Vámospércsen ház és szöllő. Házhelyek: Erdősor 9. alatt. Ujvárosi uton. Téglaskertben. Komlóssy-ut elején. Vágóhídi villamosnál. Kínizsi 71. Poroszlaj 21. alatti villatelek. Libakertben két telek. Vámospércsi uton. Köntösgátsor 17. Homokkertben. Hajduszoboszlón, gyógyfürdő mellett.</p>	<p>Földek: Szatmárcsekén 350 magyar hold, urilakkal. Nyugoti 46. Klapka 38. Pacón 7 és fél hold buzatermő föld. A Boldogkertben 1611 négyszögöl lucernás és gyümölcsös. Ujlétai határban 47 hold. Vámospércsi kövesuton 8 hold. Penészleken 50 holdas. Létai uton 5 magyar hold. Bellegelön 2 hold.</p> <p>Földbérlet: Kisszepesen 109 hold. Diószegi kövesuton 41 kat. hold tanyásbirtok.</p> <p>Szőlők: Király Ferenc 19. Andrassy uton. Sárándi állomásnál, Martinkán, Bodán, Bocskaykertben, Ujkertben, Hajdubagason, Homokkertben és Poroszlaj-uton.</p> <p>Lakás: Komlóssy uton hatszobás. Széchenyi ut végén négy szobás. Péterfián, Darabos uccán és Erdősoron négyszobás. Teleki, Csapó uccán és Erdősoron háromszobás. Vénkertben, Vigkedvű, Vasvári és Hadházi uton kétszobás.</p> <p>Üzletek: Csapó ucca 19. sz. üzlethelyiségek és iroda kiadók. Darabos uccán világos pincék. Király ucca 5. étterem.</p> <p>Parcellázásokat elvállalok. Keresek eladó házakat, eladó földeket és földbérleteket. Dienes, Fűvészkerth ucca 16. 1141</p> <p>Cucán 32 hold kiadó. Kéký Sándorné Poroszlaj Mák telep 677</p> <p>Eladó a város legpromtensebb telepen jövedelmező ház jó meneteli fűszerüzlettel. — Katz-telep, Sárosi ut 11. 781</p> <p>Eladó kb. 400 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, termékkel a Mester uccai sorompó mellett. Kis u. 24. 783</p> <p>Eladó A vágóhid mögött 1 hold szőlő, alapincézett 2 szobás köépülettel. Mellette 2 hold szántóföld külön is eladó. Teleki u. 15. 783</p> <p>Eladó Bihari-telepen 30 évre adómentes gazdálkodónak alkalmas két szobás nyitott verandás új ház mellékhelyiségekkel, beton kuttal. Értekezhetni Vár ucca 8. 772</p> <p>285 és 371 négyszögölös házhelyek eladók a Homokkertben. Értekezni Mester u. 16. sz. alatt. 807</p> <p>Házhelyek hosszu részletre ölenként 4 —5 pengő, óriási diófákkal kaphatók Bihari ucca 4. sz. Vágóhid. 748</p> <p>Házhely 300 négyszögöl és hálósobák eladók. Vénkert, Domokos Lajos u. 26. 750</p> <p>Ondódon három hold föld, Postakertben házhely eladó. Széchenyi ut 14. szám. 714</p>	<p>Bánkon 13 hold föld Erszény-tanyával kiadó. Szepesen 5 hold föld kiadó. Értekezhetni lehet vasárnap délben. Tanító ucca 5. 751</p> <p>Kurucz ucca 22. számú jó családi ház nagy kerttel eladó. 729</p> <p>Eladó azonnal beköltözhető szép ház, Márton Kálmán ucca végén Ujfeldön 300 négyszögöl telekkel. Ugyanott 1000 négyszögöl szőlő és 1000 négyszögöl kertészetre alkalmas föld. Értekezni Posta ucca 5. b. 734</p> <p>Kiadó az Ondódon, Vedresdülön az iskolánál 19 hold föld tanyával. Értekezni Agárdi ucca 13. Vasárnap és kedden déli órában. 742</p> <p>Nyolc hold buzatermő föld eladó. Fancsika 22. Kovács. 718</p> <p>Eladó házak. Faragó ucca. Hat szoba, istálló, nagy udvar, ára 24 ezer P. Veres ucca. Hat szoba, 2 istálló, ára 24.000 P. Gyöngyvirág u. Öt szoba, 2 konyha, istálló, ára 8 ezer P. Nagyerdő alatt nyaraló, 3 szoba, 300 négyszögöl kert 11.000 P. Eötvös u. 16. Papp. 720</p> <p>Eladó olcsón, kedvező fizetési feltételekkel a Sestakert, Andrassy ut 85. számú 908 négyszögöl szőlő. Értekezhetni Péterfia ucca 40. sz. 721</p> <p>Eladó Hajdubagason 674 négyszögöl szőlő termékkel együtt. Értekezni lehet Ladányival, Bercsényi ucca 91. 826</p> <p>Eladó ház. Harsányi Gusztáv ucca 7. Értekezni: Erzsébet ucca 19.</p> <p>Eladó 14 hold föld diószegi köves utnál, vágóhidtól 3 km. — Ujkert, Lehel u. 39. 619</p> <p>Husz magyar hold föld eladó. — Szabó Gábor, Vértesliget 48. 96</p> <p>Terméssel eladó a Martinkán 1003 négyszögöl szőlő. Csapó u. 49. 409</p> <p>Széchenyi uton ötszobás modern új építkezési lakóház azonnali beköltözésre eladó. Dezső Kossuth u. 16. 557</p> <p>A közvágóhid háta megett a Malom ucca 4. szám alatti házas telek, 2 szoba, 2 konyha lakással, sertésakollal és istállóval kiadó vagy eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal: Domb ucca 14. sz. 541</p> <p>Nagytelkü sarokház-vendéglővel, három szobás lakással eladó. Értekezni a Gambrinusban. 544</p> <p>Eladó a Mester ucca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy nyitott verandát magában foglaló kis ház. Értekezhetni: Vár ucca 8. 774</p> <p>Eladó ház, Bihari-telep, Onossay ucca 17. sz. kedvező fizetési feltételek. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet. — Kossuth ucca 8.</p>	<p>Eladó 26 hold tanyás birtok város alatt köut szélén, két szobás gazdálakás, egyszobás cseleddlakás és egyéb jó gazdasági épületekkel. Egy hold gyümölcsös, 5 hold szőlő, 2 hold akácerdő, 5 hold kaszáló, többi szántó. Értekezhetni: Vár ucca 8. 770</p> <p>Eladó ház a Homokkertben a Kiss Áron uccában három szoba, konyha, kamara, különálló gazdasági udvarral, melléképületekkel, 370 négyszögöl elsőrendű szőlő és gyümölcsösvel készpénzért nagyon olcsón, törlesztésre pedig nagyon előnyös fizetési feltételekkel kamatmentes részletfizetésre november 1-én beköltözhető. Értekezni lehet gróf Vecsey u. 27. szám alatt. 758</p> <p>Haszonbérbe adó 40 hold tanyás birtok a Fancsikán. Értekezni lehet dr. Ticz János ügyvédnél, Piac ucca 32. sz.</p> <p>Eladó 14 hold föld Diószegi köves utnál, vágóhidhoz 3 kilométerre, adómentes ház, 4 szoba, 2 előszoba, konyha. Ujkert, Lehel ucca 39. 763</p> <p>Nagycserén 11 hold föld bérbeadó. Megtudni: Eötvös u. 24. 764</p> <p>STEINER Ingatlaniroda jelentései: Piac u. 19. II. Telefon 6-24.</p> <p>Eladó a főútvonalon nagylakású családi és bérház. Darabos Nyil és Apaffy uccákon — szép frontu jövedelmező házak. 845</p> <p>Két hold fekete föld a Czeizing-telep mellett eladó. — Értekezni Domb ucca 3. sz.</p> <p>Társat keresek 5000 pengővel műipari vállalatához. Tőke biztosítva I. helyen. Cim a Hajdudölnél. 827</p> <p>MÁTÉ ingatlaniroda hirdetései. — Piac ucca 30. sz.</p> <p>Eladó földek: Ondódon öt, tizholdas, Bánkon huszholdas, Nagycserén hatvanholdas, Vámospércsen negyvenholdas, Biharban kettőszázholdas. Abaujban kettőszázötvenholdas.</p> <p>Eladó házak: Széchenyi ucca 42. számú emeletesház. Evi bérjövövedelme tizenkettőezeröttszáz pengő. Burgundián nyolcszobás uri családi ház beköltözéssel. Egymalom ucca 9. számú üzletes bérház. Hatvan ucca 64. számú ház négyszobás lakással. József kir. herceg ucca 41 számú bérház öt lakással. Piac ucca közvetlen közelében ötszobás családiház parkirozott udvarral. Nyomatató uccán uriház négyszobás lakással. Péterfián nagyobb bérház üzlettel. Szent Anna és Hatvan uccán emeletes bérház nagy bérjövövedelemmel. Faragó ucca elején csinos ház tizennyolcezerkettőszáz pengőért. Vendég ucca 20. számú ház háromszobás beköltözéssel tizezer pengőért. Vendéglő joggal felszerelless, lakóházzal együtt tizenkilencezer pengőért. Négyszobás, fürdőszobás családiház város belterületén tizennegezer pengőért</p>
---	--	--	---	--